

MOKYTOJŲ ĮGALINIMAS

MOKYMAS BENDRAVIMO, BENDRADARBIAVIMO IR ATSAKINGO PILIETIŠKUMO

Co-funded by
the European Union

2024-1-ES01-KA220-SCH-000244626

TURINYS

ĮVADAS

MOKYMO TIKSLAI

TAIKOMI PEDAGOGINIAI METODAI

1 modulis

SKAITMENINIS SAUGUMAS IR RAŠTINGUMAS

9

2 modulis

ŽINIASKLAIDOS RAŠTINGUMAS IR KRITINIS MĄSTYMAS

80

3 modulis

STUDENTŲ TARPASMENINIŲ ĮGŪDŽIŲ GERINIMAS

108

4 modulis

PSICHIKOS SVEIKATA SKAITMENINIAME AMŽIUJE IR SKAITMENINĖS GEROVĖS STRATEGIJOS

143

5 modulis

SOCIALINIŲ TINKLŲ IR INTERNETO NAUDOJIMAS ŠVIETIME

160

6 modulis

TEIGIAMOS MOKYMOSI APLINKOS KŪRIMAS

185

IŠVADA

PARTNERIAI

ĮVADAS

Sveiki atvykę į „PeerCo“ mokytojų rengimo programą!

Džiaugiamės galėdami pristatyti „PeerCo“ mokytojų rengimo programą – novatorišką profesinio tobulėjimo patirtį mokytojams, kurių mokiniais yra 15–19 metų. Ši programa yra „PeerCo“ – Vidurinių mokyklų mokinių įgalinimas kovojant su socialinės žiniasklaidos sukeltu iškraipymu bendradarbiaujant – strateginės mokyklinio ugdymo partnerystės, kurią bendrai finansuoja Europos Sąjunga pagal „Erasmus+“ programą, dalis.

„PeerCo“ vienija įvairiapusių mokyklų, NVO, įmonių ir mokymo ekspertų iš Ispanijos, Italijos, Bulgarijos, Serbijos, Turkijos ir Lietuvos tinklą. Kartu suteikiame pedagogams įrankius ir mąstyseną, padedančią jauniems žmonėms klestėti kaip atsakingiems skaitmeniniams piliečiams.

Mokymo programa skirta stiprinti mokytojų skaitmeninį ir medijų raštingumą, kartu gerinant jų gebėjimą skatinti kritinį mąstymą, emocinę gerovę ir prasmingą socialinį įsitraukimą – tiek internete, tiek realiame gyvenime. Ji sprendžia aktualią šių dienų klasių problemą: didelę socialinės žiniasklaidos įtaką mokinių savęs vertinimui, bendravimo įgūdžiams ir socialiniam elgesiui, kuri dažnai nesprendžiama oficialiose mokymo programose.

Užuot leidusi socialinės žiniasklaidos tendencijoms tyliai formuoti klasės dinamiką, „PeerCo“ suteikia mokytojams galių nukreipti mokinius sveikesnio, labiau mąstančio ir atsakingesnio skaitmeninio gyvenimo link.

Dalyvaudami „PeerCo“ mokytojų rengimo programoje, pedagogai ne tik pagerins savo skaitmeninį ir medijų raštingumą, bet ir įgis praktinių strategijų, kaip padėti mokiniams orientuotis sudėtingame socialinės žiniasklaidos pasaulyje. Bendradarbiaudami, reflektuodami ir mokydami praktiškai, mokytojai tampa teigiamų pokyčių katalizatoriais – padeda mokiniams ugdyti kritinį mąstymą, emocinį atsparumą ir atsakingus skaitmeninius įpročius, kurie yra būtini XXI amžiaus gyvenime. „PeerCo“ yra daugiau nei mokymo programa; tai bendras įsipareigojimas įgalinti tiek mokytojus, tiek mokinius klestėti tarpusavyje susijusiame pasaulyje.

Šios programos metu mokytojai išmoks:

-
-
-
- Užtikrintai valdyti ir integruoti skaitmeninius įrankius, siekiant paremti tikslingą, etišką ir įtraukiantį mokymo bei mokymosi procesą.
 - Kitiškai analizuoti internetinį turinį ir padėti mokiniams atpažinti ir atsispirti iškreiptoms žinutėms, kurios veikia jų savęs suvokimą ir emocinę sveikatą.

- Skatinti diskusijas ir veiklas, skirtas spręsti socialinės žiniasklaidos konformizmo, kibernetinių patyčių ir netikrų idealų keliamo spaudimo problemas.
- Remti mokinių bendravimo ne internetu įgūdžių, empatijos ir socialinio pasitikėjimo ugdymą – tiek klasėje, tiek už jos ribų.
- Pateikti mokiniams strategijas, kaip subalansuoti internetinį ir neinternetinį gyvenimą, skatinant savimonę, emocinį atsparumą ir socialinę bei emocinę gerovę,
- Kurti įtraukią ir bendradarbiavimu grįstą mokymosi patirtį, kuri skatintų pilietines vertybes, komandinį darbą ir teigiamą skaitmeninę kultūrą.
- Kurti ir integruoti ugdymo programas, kurios skatintų mokinių skaitmeninį raštingumą ir gerovę internete, atsižvelgiant tiek į techninius įgūdžius, tiek į skaitmeninio gyvenimo socialinį ir emocinį poveikį.

Apie mokymo kursą

Kurso pavadinimas: „Mokytojų įgalinimas skatinti mokinių bendravimą, bendradarbiavimą ir pilietines vertybes – mokymo kursas“ Modulių skaičius: 6
Tiksliniai besimokantieji: Vidurinių mokyklų mokytojai (mokytojai 15–19 metų mokiniams)

MOKYMO TIKSLAI

1. Suteikti mokytojams įgūdžių ir pasitikėjimo savimi, kad jie galėtų etiškai, įtraukiai ir prasmingai integruoti skaitmeninius įrankius į visas ugdymo programos sritis.

2. Ugdyti mokytojų gebėjimus padėti mokiniams vertinti skaitmeninį turinį, atpažinti klaidingą informaciją ir žiniasklaidos manipuliaciją bei ugdyti atsakingą skaitmeninį pilietiškumą.

3. Padėti mokytojams atpažinti ir reaguoti į emocinį ir psichologinį socialinių tinklų poveikį, pavyzdžiui, susirūpinimą dėl kūno pateikimo, bendraamžių spaudimą ir skaitmeninę priklausomybę

4. Suteikti mokytojams galimybę kurti struktūrizuotas veiklas ir projektus, kurie skatintų bendravimą realiame gyvenime, emocinį atsparumą ir komandinį darbą tiek mokykloje, tiek už jos ribų.

5. Mokyti mokytojus padėti mokiniams kurti prasmingą skaitmeninį turinį ir įsitraukti į socialinio poveikio iniciatyvas, kurios skatina pilietines vertybes ir skaitmeninį dalyvavimą.

6. Padėti mokytojams lavinti įgūdžius, skatinančius grįžtamąjį ryšį su bendraamžiais, emocinį intelektą, įtraukų dialogą ir bendradarbiavimo bei pagarbos kultūrą klasėse.

TAIKOMI PEDAGOGINIAI METODAI

Mokytojų rengimo programoje buvo integruotas interaktyvių ir patirtimi grįstų metodų derinys, pritaikytas suaugusiųjų mokymosi kontekstui. Tokiems moduliams, kaip žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumas ar skaitmeninis saugumas, buvo taikoma atvejų analizė ir struktūrizuoti debatai, leidžiantys mokytojams nagrinėti realaus pasaulio etinės dilemas, analizuoti klaidingą informaciją ir prasmingai apmąstyti elgesį internete.

Patirtinis mokymasis – modeliavimas, vaidmenų žaidimai ir scenarijų analizė – buvo naudojamas susieti teorijai su realaus gyvenimo mokymo situacijomis, o refleksyvos praktikos, tokios kaip dienoraščio rašymas, kolegų atsiliepimai ir savęs vertinimas, skatino gilesnį sąmoningumą ir ilgalaikį profesinį augimą.

Projektais grįstas mokymasis buvo įtrauktas siekiant stiprinti bendradarbiavimą ir kūrybiškumą, ypač kai dalyviai kūrė edukacinį socialinių tinklų turinį ar kampanijas. Mokymuose taip pat dalyvavo ekspertai, tokie kaip: psichologai ar jaunimo darbuotojai, ypač kalbant apie opias temas, susijusias su mokinių skaitmenine gerove.

Visų mokymų metu buvo vadovaujamosi teigiamo vadovavimo principais, suteikiančiais mokytojams galių puoselėti įtraukią, empatišką ir motyvuojančią mokymosi aplinką.

Per struktūrizuotus grupių dialogus, vaidmenų žaidimus ir grįžtamojo ryšio sesijas, skatinančius aktyvų klausymąsi, aiškią saviraišką ir emocinį buvimą, buvo toliau tobulinamas bendravimo įgūdis.

Be to, mokytojams buvo suteiktos galimybės išbandyti įvairias skaitmenines priemones – ne tik išmokti jas techniškai naudoti, bet ir įvertinti jų pedagoginę vertę, pritaikyti jas skirtingiems mokinių poreikiams ir neatsilikti nuo besikeičiančių tendencijų. Demonstracijos ir praktinis įrankių naudojimas buvo naudojama supažindinant su skaitmeninėmis platformomis, įsitikinant, kad mokytojai ne tik suprastų, bet ir užtikrintai jas taikytų klasėje.

Šis metodų derinys užtikrina, kad mokymai liktų įtraukiantys, praktiški ir tiesiogiai pritaikomi pedagogų kasdienėje praktikoje.

MODULIS

Skaitmeninis saugumas ir raštingumas

Šis modulis suteikia mokytojams esminių žinių ir priemonių, skirtų skatinti mokinių skaitmeninį saugumą ir atsakingą elgesį skaitmeninėje erdvėje. Jame pabrėžiamas skaitmeninio raštingumo įgūdžių ugdymas, apimantis privatumo apsaugą, slaptažodžių saugumo supratimą, kibernetinių patyčių prevenciją, internetinio sukčiavimo atpažinimą, saugią interneto įpročių skatinimą ir etišką technologijų naudojimą.

1 modulis:

Skaitmeninis saugumas ir raštingumas

Raktiniai žodžiai: skaitmeninis raštingumas, skaitmeninis saugumas, kibernetinės patyčios, privatumas internete, medijų raštingumas, skaitmeninis pėdsakas, internetinė etika, atsakingas technologijų naudojimas, skaitmeninis atsparumas

Taikymo sritys:

Šiame modulyje aptariama pagrindinės sąvokos ir strategijos, kaip mokyti mokinius saugiai ir atsakingai elgtis skaitmeniniame pasaulyje. Taip pat aptariama internetinėje aplinkoje kylančios rizikos ir galimybės bei pateikiami praktiniai metodai, kaip padėti jauniems žmonėms ugdyti sveiką santykį su skaitmeninėmis technologijomis.

Mokymo tikslai

- Gerinti mokytojų supratimą apie skaitmeninio saugumo principus ir dažniausiai pasitaikančias rizikas internete.
- Palaikyti skaitmeninio raštingumo ir saugumo integravimą į kasdienį mokymą.
- Mokytojai supranta pagrindinius skaitmeninio pilietiškumo principus ir gali taikyti veiksmingus metodus, kad padėtų mokiniams atsakingai, etiškai ir saugiai elgtis internetinėje aplinkoje.
- Pateikti skaitmeninių rizikų, įskaitant kibernetines patyčias, prevencijos ir valdymo strategijas.

Teorinis pagrindas

Šiandienos skaitmeniniame amžiuje mokytojai atlieka gyvybiškai svarbų vaidmenį, kuris peržengia tradicinio švietimo ribas. Be žinių perdavimo, jie yra atsakingi už skaitmeniniu požiūriu raštingų, atsakingų ir saugių mokinių ugdymą. Kadangi jauni žmonės vis daugiau laiko praleidžia internete – dažnai nesuvokdami pavojų – mokyklos turi aktyviai skatinti skaitmeninį raštingumą ir saugumą.

Šio modulio tikslas – suteikti mokytojams žinių ir įgūdžių, kaip mokyti atsakingo, etiško ir saugaus elgesio internete. Skaitmeninis raštingumas dabar apima daug daugiau nei vien naudojimąsi kompiuteriu; jis apima skaitmeninių teisių, privatumo, kibernetinio saugumo supratimą, manipuliavimo atpažinimą ir kritinio mąstymo ugdymą. Tikimasi, kad mokytojai ne tik seks technologinius pokyčius, bet ir padės kurti atsakingą skaitmeninę kultūrą mokyklose.

Skaitmeninis raštingumas apima svarbios informacijos atpažinimą, internetinio turinio analizę ir jo patikimumo vertinimą. Mokiniai turėtų išmokti atskirti patikimus šaltinius, atpažinti manipuliuojančią ar melagingą informaciją ir apsaugoti savo duomenis bei tapatybę. Labai svarbu suprasti savo skaitmeninį pėdsaką – pėdsaką, paliktą internete. Mokytojai turi padėti mokiniams naudotis privatumo įrankiais, atsargiai dalytis informacija ir vengti rizikingo skaitmeninio elgesio.

Slaptažodžių apsauga yra svarbi internetinio saugumo dalis. Mokiniai dažnai naudoja silpnus slaptažodžius, todėl mokytojai turėtų paaiškinti, kaip sukurti stiprius slaptažodžius, vengti pasikartojimų ir taikyti dviejų veiksmų autentifikavimą. Patys mokytojai rodydami saugaus elgesio pavyzdį, rodo atsakingo skaitmeninio elgesio pavyzdį.

Kibernetinės patyčios yra dar viena didėjanti problema – dažnai nematoma, bet labai žalinga. Tai gali būti įžeidžiančios žinutės, atskirtis, netikros tapatybės arba privačių nuotraukų dalijimasis be sutikimo. Mokytojai turi mokėti pastebėti ir spręsti tokius atvejus, užtikrindami, kad mokiniai suprastų, jog smurtas internete turi realių pasekmių.

Mokiniai taip pat susiduria su internetinėmis sukčiavimo rūšimis – nuo apgaulingų žinučių ir netikrų profilių iki socialinės manipuliacijos. Mokytojai gali pateikti realių pavyzdžių, kaip jas atpažinti ir išvengti.

Dezinformacijos ir melagingų naujienų plitimas kelia dar vieną iššūkį. Informacijos perkrovos amžiuje mokiniams reikia kritinio mąstymo įgūdžių, kad jie galėtų atskirti faktus nuo nuomonių ir patikimus šaltinius nuo nepatikimų. Mokytojai turėtų skatinti faktų tikrinimą, diskusijas ir nepriklausomą analizę.

Be techninio saugumo, svarbu ugdyti sveikus skaitmeninius įpročius – reguliariai atnaujinti programinę įrangą, naudoti antivirusines programas, rinktis patikrintas programas ir mokėti derinti gyvenimą internete bei realiame gyvenime. Mokytojai gali padėti mokiniams apmąstyti savo skaitmeninį elgesį ir atpažinti, kada reikia skaitmeninės detoksikacijos.

Lygiai taip pat svarbus etinis skaitmeninio gyvenimo aspektas. Mokiniai privalo gerbti autorių teises, vengti plagijavimo ir elgtis atsakingai internete. Mokytojai turėtų diegti supratimą, kad saviraiškos laisvė reiškia atsakomybę ir kad technologijos turi būti naudojamos laikantis įstatymų ir etikos.

Mokyklos privalo užtikrinti palankią ir saugią skaitmeninę aplinką, įskaitant mokytojų mokymą ir aiškias skaitmeninių įgūdžių integravimo į kasdienį mokymą gaires.

Skaitmeniniam raštingumui nereikia atskirų pamokų; jį galima įtraukti į jau esamus dalykus – kalbų pamokose galima aptarti bendravimo etiką, IT pamokose – techninį saugumą, o pilietiniame ugdyme – skaitmenines teises ir pareigas.

Apibendrinant, skaitmeninio raštingumo ir saugumo ugdymas turėtų būti išsamus, tęstinis ir pritaikytas pagal atitinkamą amžių. Mokytojai, pasitelkdami žinias, pavyzdį ir pedagogiką, atlieka pagrindinį vaidmenį lydėdami mokinius į kritišką ir atsakingą technologijų naudojimą. Tik tarpusavyje bendradarbiaujant mokytojams, mokiniams, tėvams ir mokykloms galime sukurti saugią, žinančią ir etišką skaitmeninę bendruomenę.

Temos / Skyriai	Mokymosi rezultatai
1. Mokytojų gebėjimų naudotis skaitmeniniais įrankiais ugdymas	• Mokytojai gali užtikrintai taikyti skaitmeninius įrankius ir technologijas kurdami, įgyvendindami ir vertindami mokymo ir mokymosi veiklą. • Mokytojai gali parodyti dirbtinio intelekto raštingumą kritiškai vertindami dirbtinio intelekto galimybes, apribojimus ir etines pasekmes bei tikslingai integruodami dirbtinio intelekto taikymus į savo mokymo praktiką.
2. Skaitmeninių pėdsakų ir internetinės tapatybės supratimas. Tiriama, kaip kuriami skaitmeniniai pėdsakai, jų pastovumas ir atsakinga internetinės tapatybės valdymo svarba.	• Mokytojai gali paaiškinti, kas yra skaitmeninis pėdsakas, ir išanalizuoti jo ilgalaikes pasekmes. • Mokytojai gali padėti mokiniams kurti ir palaikyti teigiamą tapatybę internete.
3. Privatumas, saugumas ir asmeninės informacijos tvarkymas. Išmokstama apie asmens duomenų apsaugą, internetinių grėsmių atpažinimą ir geriausią skaitmeninio privatumo bei saugumo palaikymo praktiką.	• Mokytojai gali nustatyti dažniausiai pasitaikančias privatumo internete rizikas ir grėsmes. • Mokytojai gali mokyti mokinius praktinių veiksmų, kaip apsaugoti asmens duomenis ir užtikrinti saugias internetines paskyras. • Mokytojai žino, kaip skatinti saugią informacijos dalijimosi socialinėje žiniasklaidoje ir kitose internetinėse platformose praktiką.

Temos / Skyriai	Mokymosi rezultatai
4. Kibernetinės patyčios ir internetinio bendravimo etika. Suprantama kibernetinių patyčių formos ir poveikis, parengiam strategijos joms užkirsti ir skatinama pagarbus bei etiškas bendravimas internete.	• Mokytojai atpažįsta įvairias kibernetinių patyčių formas ir požymius. • Mokytojai žino, kaip įgyvendinti strategijas, skirtas užkirsti kelią kibernetinėms patyčioms klasėje ir su jomis kovoti. • Mokytojai žino, kaip skatinti pagarbų ir etišką mokinių bendravimą internete.

Išvada: Šiandienos skaitmeniniame pasaulyje mokytojai atlieka gyvybiškai svarbų vaidmenį padedant jaunimui atsakingai, saugiai ir etiškai naudotis technologijomis. Jie ne tik moko turinio, bet ir padeda mokiniams tapti kritiškai mąstančiais ir sąmoningais skaitmeniniais piliečiais. Skaitmeninis raštingumas apima daugiau nei techninius įgūdžius – jis apima informacijos vertinimą, manipuliavimo atpažinimą ir privatumo apsaugą. Šis mokytojų rengimo modulis suteikia pedagogams galimybę padėti mokiniams valdyti tokias rizikas kaip kibernetinės patyčios, duomenų vagystės, melagingos naujienos ir sukčiavimas, pateikiant praktinių, realaus gyvenimo pavyzdžių. Jame pabrėžiamas savo skaitmeninio pėdsako supratimas ir teigiamos internetinės tapatybės, pagrįstos pagarba ir etišku elgesiu, kūrimas. Mokytojai taip pat skatinami ugdyti atsakingą bendravimą, pagarbą autorių teisėms ir sąžiningumą internete. Mokyklos privalo remti mokytojus rengdamos mokymus ir integruoti skaitmeninį raštingumą į įvairius dalykus. Galiausiai, toks požiūris skatina saugumo, atsakomybės ir kūrybiškumo kultūrą, paruošdamas mokinius gyvenimui ir darbui XXI amžiuje.

1 blokas

Mokytojų gebėjimų naudoti skaitmeninius įrankius ugdymas

Rezultatai

- Mokytojai gali užtikrintai taikyti skaitmeninius įrankius ir technologijas kurdami, įgyvendindami ir vertindami mokymo ir mokymosi veiklą. Mokytojai gali demonstruoti dirbtinio intelekto (DI) raštingumą, kritiškai vertindami DI teikiamas galimybes, ribotumus ir etines pasekmes, bei tikslingai integruodami DI programas į savo ugdymo praktiką.

Trumpas teorinis aprašymas

Žiniasklaidos raštingumas apima gebėjimą kritiškai analizuoti, vertinti ir kurti medijos turinį. Mokytojai atlieka pagrindinį vaidmenį įgalindami mokinius atskirti patikimus šaltinius nuo klaidingos informacijos, o tai tiesiogiai veikia jų kritinio mąstymo ir skaitmeninio pilietiškumo ugdymą.

Šioje veikloje taikomas praktinis mokymasis, leidžiantis mokytojams sukurti praktinę priemonę (kontrolinių klausimų sąrašą), kurią būtų galima nedelsiant pritaikyti klasėje. Teorinis šios veiklos pagrindas pagrįstas keliais pagrindiniais aspektais: kritiniu mąstymu, informacijos šaltinių vertinimu, etišku žiniasklaidos naudojimu ir skaitmeniniu raštingumu.

Kritinis mąstymas apima gebėjimą atpažinti svarbius faktus, analizuoti kontekstą, atpažinti galimus šališkumus ir daryti įrodymais pagrįstas išvadas. Skaitmeninio turinio analizė klasėje padeda mokiniams atskirti faktus nuo nuomonių, objektyvią informaciją nuo subjektyvių interpretacijų ir autentiškus duomenis nuo klaidingų ar manipuliacinių elementų.

1 SKYRIUS

Mokytojų gebėjimų naudoti skaitmeninius įrankius ugdymas

1 veikla

TIESA AR MANIPULIACIJA

Siūloma veiklos trukmė: 60 minučių.

Individualus / grupinis darbas: komandinis darbas.

Veiklos aprašymas

Įvadas (10 minučių): Mokytojas pristato veiklos tikslą – lavinti kritinį mąstymą ir gebėjimą atpažinti dezinformaciją. Pateikiami įvairių skaitmeninių šaltinių pavyzdžiai: straipsniai, socialinių tinklų įrašai, tinklaraščiai ir sensacingos antraštės. Paaiškinami pagrindiniai manipuliavimo požymiai: pritraukiančios antraštės, nepatikrinti šaltiniai, atrinkta informacija ir klaidinantys, iškreipti vaizdai.

Komandinis darbas (25 minutės): Mokytojai suskirstomi į mažas grupes ir jiems priskiriami konkretūs skaitmeniniai šaltiniai. Naudodami nešiojamąjį kompiuterį, planšetinį kompiuterį arba išmanųjį telefoną, jie analizuoja turinį. Kiekviena grupė nustato elementus, kurie gali būti klaidinantys arba įtartini, aptaria įrašo tikslą ir kas iš jo gauna naudą, bei užrašo savo pastebėjimus.

Klasės įrankio kūrimas (15 minučių): Remdamiesi analize, komandos sukuria mokiniams skirtą klausimų sąrašą. Šis sąrašas padeda mokiniams kritiškai įvertinti informacijos patikimumą ir šaltinių kokybę. Klausimų pavyzdžiai: „Kas yra autorius?“, „Kokie įrodymai pateikti tekste?“, „Ar kiti šaltiniai patvirtina šią informaciją?“

1 SKYRIUS

Mokytojų gebėjimų naudoti skaitmeninius įrankius ugdymas

Pristatymas ir diskusija (10 min.): Komandos pristato savo sudarytus sąrašus ir atliktas analizes, dalijasi patirtimi bei kartu nustato gerąsias praktikas. Mokymų vadovas moderuoja diskusiją, išryškina pagrindines išvagas ir susieja jas su mokymo praktika.

Refleksija (5 minutės): dalyviai apmąsto savo praktikas ir skaitmeninius įpročius, taip pat svarsto, kaip įgytus įrankius ir strategijas gali pritaikyti klasėje.

Rezultatai:

- Mokytojai geba užtikrintai taikyti skaitmeninius įrankius ir technologijas planuodami, įgyvendindami ir vertindami mokymo ir mokymosi veiklas.
- Mokytojai demonstruoja dirbtinio intelekto raštingumą – kritiškai vertina DI teikiamas galimybes, ribotumus ir etinius aspektus bei tikslingai integruoja DI taikymus į savo pedagoginę praktiką.

Aplinka ir priemonės

Šioje veikloje mokytojai naudoja įvairius skaitmeninius šaltinius – straipsnius, tinklaraščių įrašus ir socialinių tinklų publikacijas – siekdami analizuoti ir atpažinti manipuliacinius elementus. Nešiojamasis kompiuteris, planšetė ar išmanusis telefonas leidžia praktiškai tikrinti faktus ir realiuoju laiku nagrinėti papildomus šaltinius. Spausdinti pavyzdžiai, popierius ir rašymo priemonės naudojami pastaboms fiksuoti ir pagrindiniams dezinformacijos požymiams nustatyti. Medžiaga struktūruota taip, kad dalyviai galėtų ją tiesiogiai pritaikyti ugdymo procese: jie sudaro klausimų sąrašą (kontrolinį sąrašą) mokiniams, padedantį kritiškai vertinti informaciją.

1 SKYRIUS

Mokytojų gebėjimų naudoti skaitmeninius įrankius ugdymas

Dirbdami grupėse ir diskutuodami, mokytojai keičiasi pastebėjimais, susieja teoriją su praktika ir užtikrina, kad mokomoji medžiaga būtų praktiška ir iš karto pritaikoma.

Priemonės ir įranga:

Nešiojamasis kompiuteris, planšetė, išmanusis telefonas, skaitmeninių šaltinių pavyzdžiai, popierius ir rašymo priemonės pastaboms, klausimų sąrašo šablonas.

Taikomas pedagoginis požiūris

- Atvejo analizė ir struktūruotos diskusijos – dalyviai analizuoja realius skaitmeninius šaltinius ir dezinformacijos pavyzdžius, aptaria etines dilemas ir galimas pasekmes.
- Patyriminis mokymasis – darbas grupėse ir praktinė straipsnių bei socialinių tinklų įrašų analizė leidžia dalyviams susieti teoriją su realiomis situacijomis.
- Projektinis mokymasis – klausimų sąrašo mokiniams kūrimas veikia kaip mini projektas, kurį galima iš karto pritaikyti ugdymo procese.
- Struktūruoti grupės dialogai – komandinių rezultatų aptarimas ir pristatymas padeda ugdyti komunikacinius gebėjimus ir gebėjimą reikšti nuomonę.
- Refleksija ir kryptingas įsivertinimas – vedamieji klausimai ir diskusijos padeda mokytojams iš naujo įvertinti savo skaitmenines praktikas ir apgalvoti jų taikymą ugdyme.

1 SKYRIUS

Mokytojų gebėjimų naudoti skaitmeninius įrankius ugdymas

Technologijų reikalavimai:

- Nešiojamasis kompiuteris, planšetinis kompiuteris arba išmanusis telefonas – skirtas prieigai prie skaitmeninių šaltinių, informacijos paieškai ir faktų tikrinimui.
- Interneto ryšys – stabilus ryšys, leidžiantis dalyviams realiuoju laiku ieškoti informacijos šaltiniuose ir naudotis internetiniais faktų tikrinimo įrankiais.
- Projektorius arba išmanioji lenta (jei reikia) – straipsnių, įrašų ir vaizdinės medžiagos pavyzdžiams rodyti visai grupei.
- Užrašų darymo programinė įranga arba programos – „Google Docs“, „Word“, „OneNote“ ar panašios, skirtos stebėjimams įrašyti ir kontrolinių klausimų sąrašams kurti.
- Spausdinti skaitmeninių šaltinių pavyzdžiai – nors ir ne skaitmeniniai, jie palengvina diskusijas ir grupinę analizę, ypač kai interneto ryšys ribotas.

Pritaikymas įvairiems dalyviams:

Veikla gali būti pritaikyta įvairaus dydžio grupėms – nuo mažų 3–4 mokytojų komandų iki didesnių 6–8 narių komandų.

Medžiaga (skaitmeniniai šaltiniai, straipsniai ir įrašai) gali būti parenkama atsižvelgiant į dalyvių skaitmeninio raštingumo lygį – nuo paprastesnių, aiškesnių straipsnių iki sudėtingesnio, daugiasluoksnio medijos turinio.

Veikla apima tiek skaitmenines, tiek spausdintas medžiagos versijas, todėl dalyviai, turintys skirtingus techninius gebėjimus, gali dalyvauti vienodai efektyviai.

Pritaikymas skirtingiems mokymosi stiliams: vizualiniam (vaizdų ir infografikų analizė), girdimajam (diskusija ir debatai), kinestetiniam (grupinis darbas ir klausimų sąrašų sudarymas).

1 SKYRIUS

Mokytojų gebėjimų naudoti skaitmeninius įrankius ugdymas

Pritaikymas skirtingiems mokymosi stiliams: vizualiniam (vaizdų ir infografikų analizė), girdimajam (diskusija ir debatai), kinestetiniam (grupinis darbas ir klausimų sąrašų sudarymas).

Refleksyvūs klausimai ir vedama diskusija leidžia dalyviams susieti veiklas su savo asmenine patirtimi ir savo mokyklos ar dėstomo dalyko kontekstu.

Papildoma medžiaga:

- Skaitmeninių šaltinių pavyzdžiai – straipsniai, tinklaraščiai, socialinių tinklų įrašai, infografikai.
- Klausimų kontrolinio sąrašo šablonas – informacijos patikimumui vertinti ir manipuliacijoms atpažinti.
- Veiklos įgyvendinimo gidas – nuoseklios instrukcijos mokymų vedėjui.
- Užrašų ir refleksijos lapai – pastebėjimams fiksuoti analizės ir diskusijų metu.
- Pristatymas arba PDF gidas – su dezinformacijos ir manipuliacinio turinio požymių pavyzdžiais.
- Skaitmeninio bendradarbiavimo įrankiai (pasirinktinai) – „Google Docs“, „Padlet“ ar panašios platformos bendram klausimų sąrašų kūrimui.

Išvada

Asmeninio saugumo plano – „Skaitmeninio skydo“ – kūrimas leido mokytojams praktiškai pritaikyti įgytas žinias, ugdant planavimo, organizavimo ir savo skaitmeninio elgesio vertinimo įgūdžius. Ši veikla taip pat įgalino dalyvius kritiškai įvertinti savo patiriamas rizikas ir suvokti nuolatinės apsaugos priemonių stebėsenos bei atnaujinimo svarbą. Darbas grupėse ir bendradarbiavimu grįstos diskusijos skatino dalijimąsi patirtimi ir idėjomis, suteikė mokytojams skirtingų perspektyvų bei konkrečių gerosios praktikos pavyzdžių.

1 SKYRIUS

Mokytojų gebėjimų naudoti skaitmeninius įrankius ugdymas

Praktinis darbas su skaitmeniniais įrenginiais – nešiojamaisiais kompiuteriais, planšetiniais kompiuteriais ir išmaniaisiais telefonais – leidžia nedelsiant patikrinti faktus ir mokytis patiriant, o spausdinta medžiaga ir šablonai palengvina struktūrizuotą analizę ir refleksiją. Veikla yra lanksti ir gali būti pritaikyta prie skirtingų skaitmeninio raštingumo lygių ir mokymo patirties, užtikrinant įtraukumą ir pritaikomumą įvairiuose ugdymo kontekstuose.

Refleksijos ir savarankiško vertinimo dėka mokytojai susieja įgytus įgūdžius su savo mokymo praktika ir kuria strategijas, kaip juos įgyvendinti klasėje. Ši veikla stiprina mokytojų gebėjimą padėti mokiniams kritiškai vertinti žiniasklaidos turinį, prisidedant prie atsakingo ir informuotyvaus skaitmeninio pilietiškumo ugdymo.

Galiausiai, „Tiesa ar manipuliacija?“ suteikia mokytojams praktinių įrankių ir metodų, kuriuos galima nedelsiant pritaikyti, didinant jų profesinį savarankiškumą ir gebėjimą padėti mokiniams sudėtingame internetinės informacijos pasaulyje. Veikla derinama su teorija ir praktika, skatina bendradarbiavimą, refleksiją ir profesinį tobulėjimą, tuo pačiu metu skatinant kritinį mąstymą ir saugų skaitmeninių šaltinių naudojimą.

1 SKYRIUS

Mokytojų gebėjimų naudoti skaitmeninius įrankius ugdymas

2 veikla

SAUGI INTERNETINĖ KLASĖ

Siūloma veiklos trukmė: 60 minučių.

Individualus / grupinis darbas: komandinis darbas.

Veiklos aprašymas

Įvadas (10 minučių): Mokytojas paaiškina veiklos tikslą – suteikti mokytojams įgūdžių atpažinti skaitmenines rizikas ir sukurti saugią skaitmeninę aplinką. Pateikiami tipiniai scenarijai: kibernetinės patyčios, asmeninių duomenų bendrinimas, netinkami įrašai ir komentarai.

Modeliavimas ir vaidmenų žaidimas (30 minučių): Mokytojai suskirstomi į komandas ir jiems pateikiami scenarijai, susiję su skirtingomis skaitmeninėmis rizikomis. Kiekvienas komandos narys atlieka mokinio, mokytojo, tėvo arba psichologo vaidmenį. Dalyviai naudoja nešiojamąjį kompiuterį, planšetinį kompiuterį arba išmanųjį telefoną skaitmeninei situacijai imituoti ir problemai išspręsti. Komandos aptaria, kaip užkirsti kelią rizikai arba į ją reaguoti ir kuria strategijas bei gaires.

Klasės gairių rengimas (10 minučių): Kiekviena komanda parengia praktinių taisyklių ir rekomendacijų rinkinį, kaip saugiai naudoti skaitmeninius įrankius mokyme, įskaitant kibernetinių patyčių prevenciją ir asmens duomenų apsaugą.

Pristatymas ir diskusija (5 minutės): Komandos pasidalija savo sprendimais, o vedantysis moderuoja diskusiją ir užrašo geriausios praktikos pavyzdžius.

1 SKYRIUS

Mokytojų gebėjimų naudoti skaitmeninius įrankius ugdymas

Refleksija (5 minutės): Dalyviai apmąsto savo skaitmeninius įpročius ir svarsto, kaip jie gali pagerinti mokinių saugumą ir skaitmeninę gerovę klasėje.

Rezultatas(-ai):

- Mokytojai užtikrintai taiko skaitmeninius įrankius ir technologijas kurdami, įgyvendindami ir vertindami mokymo ir mokymosi procesą.
- Mokytojai demonstruoja dirbtinio intelekto raštingumą – kritiškai vertina DI teikiamas galimybes, ribotumus ir etinius aspektus bei tikslingai integruoja DI taikymus į savo pedagoginę praktiką.

Aplinka ir priemonės

Šioje veikloje naudojama medžiaga apima spausdintus skaitmeninių rizikų scenarijus ir saugaus technologijų naudojimo gairių šablonus. Nešiojamieji kompiuteriai, planšetės ir išmanieji telefonai pasitelkiami realioms situacijoms simuliuoti – žinučių siuntimui, komentavimui ar turinio dalijimuisi, sudarant galimybes dalyviams saugioje aplinkoje praktiškai mokytis atpažinti rizikas ir į jas reaguoti.

Medžiaga leidžia komandoms kurti praktinius protokolus ir gaires mokyklos veiklai, o spausdinti scenarijai padeda organizuoti struktūruotas diskusijas ir vaidmenų žaidimus. Per praktinį taikymą ir refleksiją mokytojai ugdo skaitmenines kompetencijas, kritinį mąstymą ir gebėjimą kurti saugią skaitmeninę aplinką mokiniams, susiedami teoriją su kasdiene pedagogine praktika

Mokytojų gebėjimų naudoti skaitmeninius įrankius ugdymas

Aplinka ir priemonės:

Nešiojamasis kompiuteris, planšetinis kompiuteris, išmanusis telefonas, atspausdinti skaitmeniniai rizikos scenarijai, popierius ir rašikliai, saugaus technologijų naudojimo gairių šablonai.

Technologiniai reikalavimai:

Nešiojamasis kompiuteris, planšetė arba išmanusis telefonas – skaitmeninėms situacijoms simuliuoti, įskaitant žinučių siuntimą, komentavimą ir turinio dalijimąsi.

Interneto ryšys – praktiniam skaitmeninių scenarijų tikrinimui ir bendravimo internete simuliacijai.

Projektorius arba interaktyvioji lenta (jei reikia) – scenarijams ir gairėms pristatyti.

Skaitmeninio bendradarbiavimo įrankiai – „Google Docs“, „Miro“, „Padlet“ ar panašios platformos bendram gairių ir protokolų kūrimui. Spausdinti scenarijai ir gairių šablonai – struktūruotoms diskusijoms ir vaidmenų žaidimams, ypač tais atvejais, kai ne visi dalyviai turi prieigą prie skaitmeninių priemonių.

Pritaikomumas įvairiems dalyviams:

Simuliacijos ir vaidmenų žaidimai gali būti pritaikomi skirtingam mokytojų patirties lygiui – nuo turinčių minimalių skaitmeninio saugumo žinių iki pažengusių technologijų naudotojų.

Skaitmeninių rizikų scenarijai gali būti paprasti arba sudėtingi, atsižvelgiant į dalyvių pasirengimą ir dėstomą dalyką.

Veikloje derinamos skaitmeninės ir spausdintos priemonės, todėl visi dalyviai gali įsitraukti nepriklausomai nuo turimų techninių išteklių.

Komandos ir vaidmenys gali būti lanksčiai derinami, siekiant užtikrinti įtraukią bendradarbiavimo ir mokymosi aplinką skirtingos profesinės ir pedagoginės patirties dalyviams.

1 SKYRIUS

Mokytojų gebėjimų naudoti skaitmeninius įrankius ugdymas

Diskusijos ir refleksija leidžia dalyviams pritaikyti tai, ko išmoko, savo kontekste ir sukurti savo mokyklai aktualias strategijas.

Pagrindžiantys dokumentai:

- Spausdinti skaitmeniniai rizikos scenarijai – situacijos, susijusios su kibernetinėmis patyčiomis, netinkamu turiniu ir asmens duomenų bendrinimu.
- Gairių ir protokolų šablonai – saugios skaitmeninės aplinkos klasėje kūrimui.
- Veiklos vedimo instrukcijos – nuoseklus instruktoriaus vadovas.
- Užrašų darymo ir refleksijos lapai – stebėjimams ir strategijoms užfiksuoti modeliavimo metu.
- Pristatymo arba PDF formato vadovas – su skaitmeninių rizikų pavyzdžiais, prevencijos patarimais ir saugos stebėsenos įrankiais.
- Skaitmeninio bendradarbiavimo įrankiai – „Google Docs“, „Miro“, „Padlet“, skirti komandiniam gairių ir protokolų kūrimui.

Skyriaus išvada

Veikla „Saugi internetinė klasė“ lavina mokytojų kompetencijas atpažinti skaitmenines rizikas ir kurti saugią, palaikančią aplinką mokiniams. Simuliacijų, vaidmenų žaidimų ir scenarijų analizės metu dalyviai mokosi reaguoti į kibernetines patyčias, dalytis asmeniniais duomenimis ir netinkamu turiniu, įgydami praktinės patirties, kurią galima tiesiogiai pritaikyti klasėje.

1 SKYRIUS

Mokytojų gebėjimų naudoti skaitmeninius įrankius ugdymas

Skaitmeninių įrenginių – nešiojamųjų kompiuterių, planšetinių kompiuterių ir išmaniųjų telefonų – naudojimas leidžia imituoti realias internetines situacijas, o spausdinti scenarijai ir gairių šablonai palengvina struktūrizuotą diskusiją ir komandinį darbą. Veikla pritaikoma prie skirtingų skaitmeninės kompetencijos lygių ir mokymo patirties, todėl ją galima įtraukti ir lanksčiai įgyvendinti įvairiose mokyklose.

Asmeninių skaitmeninių įpročių refleksija ir instrukuota analizė padeda mokytojams suprasti, kaip jų praktika veikia skaitmeninę klasės kultūrą ir kaip jie gali įgalinti mokinius atsakingai elgtis internete. Veikla taip pat lavina mokytojų socialinius ir emocinius įgūdžius – empatiją, aktyvų klausymąsi ir problemų sprendimą konfliktuose – prisidedant prie saugios skaitmeninės aplinkos kūrimo.

Apibendrinant, „Saugi internetinė klasė“ suteikia praktinių įrankių, protokolų ir strategijų, kurias mokytojai gali nedelsdami pritaikyti, didindami mokinių saugumą, skaitmeninę atsakomybę ir gerovę. Veikla sujungia teoriją ir praktiką, stiprina mokytojų profesinius įgūdžius ir prisideda prie teigiamos ir saugios skaitmeninės aplinkos formavimo šiuolaikinėje ugdymo aplinkoje.

Skaitmeninių pėdsakų ir internetinės tapatybės supratimas

Rezultatai

- Mokytojai gali paaiškinti, kas yra skaitmeninis pėdsakas, ir analizuoti jo ilgalaikes pasekmes.
- Mokytojai gali padėti mokiniams kurti ir palaikyti teigiamą internetinę tapatybę.

Trumpas teorinis aprašymas

Dalyviai su tema supažindinami per trumpą pristatymą apie skaitmeninio pėdsako sampratą: kas tai yra, kaip jis formuojasi ir kokie duomenys paliekami naudojantis socialiniais tinklais, atliekant paieškas, naudojant programėles ir dalyvaujant skaitmeninėse sąveikose. Po įvado grupėms skiriama užduotis analizuoti iš anksto parengtus scenarijus (pvz., mokinyš, dažnai viešinantis asmenines nuotraukas, arba mokytojas, naudojantis kelis skaitmeninius įrankius be privatumo apsaugos). Kiekviena grupė identifikuoja „skaitmeninius pėdsakus“ pateiktame pavyzdyje ir svarsto galimas ilgalaikes pasekmes.

Po grupinio darbo dalyviai savo pėdsakų ir pasekmių žemėlapius pristato naudodami pristatymo lentą (angl. flipchart). Diskusijoje nagrinėjami tokie klausimai kaip: „Kaip mūsų skaitmeniniai pėdsakai veikia mūsų reputaciją ir profesinę tapatybę?“ ir „Kaip galime paaiškinti mokiniams, kodėl svarbu valdyti savo skaitmeninį buvimą?“ Veikla užbaigiama refleksija, kurios metu kiekvienas dalyvis įvardija kitą žingsnį, kaip savo pedagoginėje praktikoje didins sąmoningumą apie skaitmeninį pėdsaką.

1 veikla

SKAITMENINIS PĖDSAKŲ ŽEMĖLAPIS

Siūloma veiklos trukmė: 60 minučių.

Individualus / grupinis darbas: grupinis darbas (mažos 3–5 mokytojų grupės).

Veiklos aprašymas

[vadas ir motyvacija (10 min.)

Lektorius pristato skaitmeninio pėdsako koncepciją, pademonstruodamas trumpą vaizdo įrašą arba pateikdamas infografiką, kurioje paaiškinama, kaip skaitmeniniai pėdsakai kuriami, saugomi ir pakartotinai naudojami laikui bėgant.

Po to vyksta refleksija su dalyviais, užduodant tokius provokuojančius klausimus kaip:

- Kokius skaitmeninius pėdsakus jūs asmeniškai paliekate kasdien?
- Kurie iš šių pėdsakų yra tyčiniai, o kurie sukuriami automatiškai?
- Kiek sąmoningai suvokiate savo, kaip mokytojo, profesinį skaitmeninį pėdsaką?

Mokytojai skatinami remtis savo profesine ir asmenine patirtimi, pavyzdžiui:

- naudojant elektroninį dienyną ir mokyklos platformas
- bendraujant el. paštu arba pranešimų programėlėmis
- socialinių tinklų profilių tvarkymas
- dalyvavimas internetiniuose mokymuose ar forumuose

Mokytojas aiškiai pabrėžia savimonės svarbą, pabrėždamas, kad mokytojų skaitmeninis elgesys yra pavyzdys mokiniams.

2 SKYRIUS

Skaitmeninių pėdsakų ir internetinės tapatybės supratimas

Grupinis darbas – scenarijų analizė (20 min.) Dalyviai suskirstomi į mažas grupes ir gauna iš anksto paruoštus scenarijus, kuriuose aprašomi skirtingi mokytojų ar mokinių profiliai ir jų elgesys internete.

Užduotis:

- Nustatykite kiekviename scenarijuje paliktus skaitmeninius pėdsakus.
- Išanalizuokite galimas trumpalaikes ir ilgalaikes pasekmes, tiek teigiamas, tiek neigiamas.
- Aptarkite, kaip sąmoningumas (arba jo trūkumas) veikia profesinę reputaciją, saugumą ir patikimumą.

Kiekviena grupė užpildo užduočių lapą ir sukuria vizualinį skaitmeninio pėdsako žemėlapij ant mokyklinės lentos arba skaitmeninės lentos.

Siekdamas pagilinti refleksiją, vadovas grupėms užduoda tokius klausimus:

- Kaip mokiniai galėtų interpretuoti arba mėgdžioti šį elgesį?
- Kokią žinią apie vertybes ir atsakomybę siunčia šis skaitmeninis pėdsakas?
- Kaip ši situacija galėtų būti panaudota kaip mokymosi pavyzdys jūsų dalyko srityje?

Šis etapas aiškiai susieja asmeninę refleksiją su pedagoginiu perkėlimu.

Pristatymas ir diskusija (15 min.) Kiekviena grupė pristato savo skaitmeninio pėdsako žemėlapij ir pagrindinius rezultatus.

Lektorius skatina diskusiją, pabrėždamas:

- Skirtumai tarp asmeninių ir profesinių skaitmeninių pėdsakų
- Mokytojų ir mokinių elgesio internete panašumai ir skirtumai kaip maži kasdieniai veiksmai kaupiasi ilgalaikėse skaitmeninėse tapatybėse

2 SKYRIUS

Skaitmeninių pėdsakų ir internetinės tapatybės supratimas

Dalyviai raginami pridėti komentarų, užduoti klausimus ir susieti scenarijus su realiomis situacijomis klasėje.

Apmąstymai ir išvados (15 min.)

Individualios refleksijos pratybos metu kiekvienas dalyvis užsirašo:

- viena įžvalga apie jų pačių skaitmeninį elgesį
- vienas konkretus pokytis, kurį jie norėtų atlikti ateityje

Tada grupė bendrai suformuluoja tris pagrindines žinutes, kurias mokytojai gali perduoti mokiniams, pavyzdžiui:

- Pagalvokite prieš dalindamiesi – skaitmeniniai pėdsakai išlieka.
- Jūsų tapatybė internete daro įtaką realioms galimybėms.
- Privatumo nustatymai yra atsakomybė, o ne techninė detalė.

Baigdamas lektorius pateikia praktinių įrankių ir išteklių, tokių kaip:

- nuorodos į privatumo ir saugumo nustatymus populiariose platformose
- vadovai, kaip patikrinti savo skaitmeninį pėdsaką
- Skaitmeninės tapatybės užsiėmimų, pritaikytų klasėms, pavyzdžiai

Rezultatas(-ai):

- Mokytojai gali paaiškinti, kas yra skaitmeninis pėdsakas, ir išanalizuoti jo ilgalaikes pasekmes.
- Mokytojai gali padėti mokiniams kurti ir palaikyti teigiamą tapatybę internete.

2 SKYRIUS

Skaitmeninių pėdsakų ir internetinės tapatybės supratimas

Aplinka ir priemonės

Naudojimo metodas:

Pirmiausia mokytojai individualiai apmąsto ir ant lipnių lapelių užrašo, kokių tipų duomenis jie palieka internete (paieškos užklausos, veikla socialiniuose tinkluose, el. laiškai, pirkimai internetu, programėlių naudojimas). Šie lapeliai vėliau pritvirtinami prie bendros fizinės arba skaitmeninės lentos, taip sukuriant kolektyvinį skaitmeninio pėdsako žemėlapij.

Naudojant skaitmeninius įrankius (pvz., Padlet arba Miro), išryškėja dėsniumai, parodantys, kaip individualūs pėdsakai formuoja platesnę skaitmeninę tapatybę. Projektorius leidžia dalyviams realiuoju laiku stebėti žemėlapio kūrimo procesą.

Po to vyksta moderuojama diskusija, kurios metu aptariama:

- suvokimo skirtumai;
- galimos rizikos ir naudos;
- pasekmės ugdymo procesui ir mokinių konsultavimui.

Taikomas pedagoginis požiūris

- Konstruktyvistinis požiūris – mokytojai kuria supratimą remdamiesi savo patirtimi, o ne gaudami abstrakčias apibrėžtis.
- Tyrinėjimu grįstas mokymasis – dalyviai analizuoja savo pačių duomenis ir daro išvadas apie dėsniumus bei galimas pasekmes.
- Kooperatyvusis mokymasis – grupinės diskusijos sudaro sąlygas bendram mokymuisi ir skirtingų perspektyvų pažinimui.
- Refleksyvioji praktika – nuosekli savirefleksija stiprina profesinę atsakomybę ir sąmoningą pavyzdžio rodymą.
- Vizualinis mokymasis – žemėlapių sudarymas padeda abstrakčią skaitmeninio pėdsako sąvoką paversti apčiuopiama ir lengviau įsimenama.

2 SKYRIUS

Skaitmeninių pėdsakų ir internetinės tapatybės supratimas

Technologijų reikalavimai:

- Kompiuteriai arba nešiojamieji kompiuteriai dalyviams – suteikia galimybę dirbti individualiai ir grupėse, taip pat ieškoti asmeninių skaitmeninių pėdsakų ir kurti vizualinius žemėlapius.
- Interneto ryšys – būtinas tyrimams ir duomenų paieškai (pvz., savo vardo paieška „Google“, viešai prieinamos informacijos analizė).
- Programinė įranga arba internetiniai žemėlapių kūrimo įrankiai („MindMeister“, „Miro“, „Canva“, „XMind“) – naudojami skaitmeniniam pėdsakui vizualiai pavaizduoti ir struktūrizuoti.
- Projektorius arba interaktyvi lenta – naudojama bendram žemėlapiui pateikti ir rezultatams grupėje palyginti.
- Skaitmeninė saugykla („Google“ diskas, „Padlet“ arba „Moodle“) – leidžia saugoti sukurtus žemėlapius ir vėliau juos naudoti mokymo tikslais.
- Mobilieji telefonai (nebūtina) – gali būti naudojami papildomai asmeninių paskyrų paieškai arba socialinių tinklų profilių privatumo nustatymų testavimui.
- Šie reikalavimai leidžia mokytojams praktiškai ištirti savo skaitmeninį pėdsaką, jį vizualizuoti ir aptarti grupėje, o vėliau – panaudoti medžiagą klasės veikloje su mokiniais.

Pritaikymas įvairiems dalyviams:

- Mokytojams, turintiems nevienodą skaitmeninio raštingumo lygį – veikla gali būti atliekama pradedantiesiems (naudojant popierių ir žymeklius pėdsakams žymėti) arba pažengusiems (naudojant internetinius žemėlapių kūrimo įrankius).
- Skirtingų dalykų mokytojams – ši veikla yra universali, nes skaitmeniniai pėdsakai veikia visus interneto vartotojus ir ją galima lengvai pritaikyti kalbų pamokoms (kalbos analizė įrašuose), socialiniams mokslams (skaitmeninio elgesio pasekmės) arba menams (pėdsakais pagrįstas vizualinis vaizdavimas).

2 SKYRIUS

Skaitmeninių pėdsakų ir internetinės tapatybės supratimas

- Individualus arba grupinis darbas – dalyviai gali kurti savo žemėlapius savarankiškai arba dirbti mažose grupėse, kur kolegos vieni kitus ir padeda vieni kitiems.
- Skirtingi mokymosi stiliai – vizualiai mąstantys dalyviai gauna naudos iš žemėlapių, reflektuojantys dalyviai – iš asmeninio apmąstymo, o aktyvūs dalyviai mokosi diskutuodami ir dalydamiesi pavyzdžiais.

Pagrindžiantys dokumentai:

Mokytojo vadovas – apima teorinį skaitmeninių pėdsakų įvadą, užduoties atlikimo instrukcijas, diskusijų temas ir refleksijos klausimus.

„Skaitmeninio pėdsako žemėlapis“ užduočių lapas – iš anksto paruošti šablonai (popieriniai ir skaitmeniniai), kuriuose dalyviai fiksuoja savo buvimo internete pėdsakus (socialiniuose tinkluose, el. pašte, forumuose, programėlėse).

Infografikas „Kas sudaro skaitmeninį pėdsaką?“ – vaizdinė priemonė, iliustruojanti duomenų tipus (sąmoningai dalijamą informaciją, nesąmoningai generuojamus duomenis, trečiųjų šalių kaupiamus duomenis).

Savęs vertinimo kontrolinis sąrašas – trumpas klausimų rinkinys, padedantis mokytojams įsivertinti, kuriose aplinkose jie palieka duomenis ir kiek suvokia galimas to pasekmes.

Atvejo analizės pavyzdžiai – trumpi realių pavyzdžių (tiek teigiamų, tiek neigiamų) aprašymai, rodantys skaitmeninių pėdsakų poveikį profesiniam ir asmeniniam gyvenimui.

2 SKYRIUS

Skaitmeninių pėdsakų ir internetinės tapatybės supratimas

Išvada

Veikla „Skaitmeninio pėdsako žemėlapis“ sudarė sąlygas mokytojams kritiškai analizuoti savo skaitmeninius pėdsakus, pasitelkiant struktūruotą refleksiją ir bendradarbiavimu grįstą analizę. Pirmiausia sutelkus dėmesį į asmeninę patirtį, dalyviai giliau suprato, kaip kasdieniai veiksmai skaitmeninėje erdvėje formuoja ilgalaikę internetinę tapatybę.

Šis modulis aiškiai sustiprino mokytojo, kaip pavyzdžio, vaidmens svarbą ir atskleidė, kaip sąmoningumas apie skaitmeninį pėdsaką gali būti prasmingai integruojamas į įvairių dalykų ugdymo turinį. Pasitelkdami praktinius įrankius, atvejų analizes ir refleksiją, mokytojai įgijo strategijų, kurias gali nedelsdami taikyti savo pedagoginėje praktikoje.

Pagrindinė išvada – sąmoningumas apie skaitmeninį pėdsaką yra esminė skaitmeninė kompetencija, būtina tiek profesiniam integralumui užtikrinti, tiek mokinių gerovei stiprinti. Tokios veiklos įgalina mokytojus kurti saugią, atsakingą ir refleksyvią skaitmeninę kultūrą mokykloje.

2 veikla

TEIGIAMOS INTERNETINĖS TAPATYBĖS KŪRIMAS

Siūloma veiklos trukmė: 60 minučių.

Individualus / grupinis darbas: individualus ir grupinis darbas (pirmiausia individualiai, vėliau poromis arba mažose grupėse).

Veiklos aprašymas

Įvadas ir trumpas pristatymas (10 minučių)

- Mokytojas paaiškina internetinės tapatybės sąvoką ir jos pozityvaus formavimo svarbą.
- Pateikiami skirtingų profilių pavyzdžiai: profesinis, asmeninis ir probleminis.
- Diskusija: dalyviai nustato gerąją ir blogąją praktiką bei galimas jų pasekmes.

2 SKYRIUS

Skaitmeninių pėdsakų ir internetinės tapatybės supratimas

Pavyzdžio analizė (10 minučių)

- Dalyviai dirba poromis arba mažomis grupėmis. Jie gauna profilių pavyzdžių rinkinį (atspausdintą arba skaitmeninį) ir analizuoja: bendravimo toną, turinio tipus, privatumo nustatymus ir kitiems vartotojams perduodamas žinutes.
- Užrašo pagrindinius teigiamus ir neigiamus elementus sąsiuvinuose ar užduočių lapuose.

Idealaus profilio kūrimas (25 minutės). Kiekvienas dalyvis gauna užduočių lapą „Mano ideali tapatybė internete“

Užpildo:

- Profesinės ir asmeninės vertybės, kurias jie nori perteikti.
- Bendravimo tonas ir įrašų stilius.
- Privatumo ribos ir profilio nustatymai.
- Dėmesys turiniui, kuriuo jie nori dalytis.

Pasirinktinai dalyviai gali naudoti skaitmeninius įrankius (pvz., „Canva“, „Google Slides“, „Miro“), kad vizualiai pristatytų savo profilį.

Grupės pristatymas ir diskusija (10 minučių)

- Dalyviai pristato savo profilius kolegoms.
- Jie aptaria skirtumus, galimas rizikas ir būdus, kaip pagerinti savo buvimą internete.
- Refleksija ir taikymas klasėje (5 minutės)
- Dalyviai pažymi, kaip jie perduotų veiklas ir išvadas savo mokiniams.
- Sukuriamas trumpas planas, kaip padėti mokiniams kurti teigiamą internetinę tapatybę, įskaitant praktinius patarimus ir diskusijų punktus.

2 SKYRIUS

Skaitmeninių pėdsakų ir internetinės tapatybės supratimas

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai):

- Mokytojai geba paaiškinti, kas yra skaitmeninis pėdsakas, ir analizuoti jo ilgalaikes pasekmes.
- Mokytojai geba padėti mokiniams kurti ir palaikyti pozityvią internetinę tapatybę.

Aplinka ir priemonės

Priemonės

Darbo lapai / šablonai:

- „Skaitmeninio pėdsako žemėlapis“ – asmens duomenų ir veiklų internete pėdsakų fiksavimui.
- „Mano siekiama internetinė tapatybė“ – profesionalios ir saugios skaitmeninės tapatybės planavimui.
- Pavyzdžiai ir atvejų analizės: skaitmeniniai ir spausdinti gerosios bei netinkamos praktikos pavyzdžiai.

Infografikai ir gairės: apžvalginė medžiaga apie skaitmeninį pėdsaką, privatumo apsaugą ir saugų elgesį internete.

Refleksijos dienoraštis: užrašams, išvadoms ir veiklų taikymo klasėje planams su mokiniais fiksuoti.

Skaitmeniniai įrankiai (pasirinktinai): Miro, Padlet, Canva, Google Slides – vizualizavimui ir interaktyviam turinio kūrimui.

Aplinka:

- Veiklos gali būti įgyvendinamos klasėje arba nuotoliniu būdu, dirbant individualiai arba grupėse.
- Kiekviena veikla derina individualų darbą (darbo lapų pildymas, refleksija) ir grupinę veiklą (diskusijos, atvejų analizė, pristatymai).

2 SKYRIUS

Skaitmeninių pėdsakų ir internetinės tapatybės supratimas

- Dalyviai gali naudotis nešiojamuoju kompiuteriu, planšetiniu kompiuteriu arba išmaniuoju telefonu, kad galėtų dirbti su skaitmeniniais įrankiais ir profilių pavyzdžiais.
- Lektorius veda diskusiją, prižiūri darbą ir teikia praktinių patarimų, o dalyviai skatinami dalytis patirtimi ir apmąstyti.

Naudotas pedagoginis metodas

Vaidmenų žaidimas (per įsivaizduojamus profilius)

- Mokytojai prisiima skirtingas skaitmenines tapatybes ir imituoja elgesį internete, taip suprasdami galimas turinio pasirinkimo, bendravimo tono ir privatumo nustatymų pasekmes.
- Toks požiūris skatina empatiją ir kritinį mąstymą, nes dalyviai stebi, kaip skirtingi buvimo internete stiliai veikia kitų žmonių suvokimą.

Grupės analizė ir diskusija

- Mažose grupėse analizuodami gerų ir blogų profilių pavyzdžius, dalyviai lavina gebėjimą kritiškai vertinti skaitmeninį turinį ir aptarti etines dilemas.

Diskusija

Diskusija suteikia galimybę keistis patirtimi ir apmąstyti skirtingus metodus, o vedantysis vadovauja refleksijai ir atkreipia dėmesį į pedagogines implikacijas klasėje.

Mikromokymas

- Mokytojai sukuria trumpą pamoką arba veiklą, kurios metu paaiškina mokiniams teigiamos internetinės tapatybės kūrimo principus.*
- Toks metodas leidžia nedelsiant išbandyti ir pritaikyti teoriją praktikoje, ugdo paaiškinimo įgūdžius ir palaiko pedagogiką, pritaikytą prie mokinių skaitmeninės realybės.

2 SKYRIUS

Skaitmeninių pėdsakų ir internetinės tapatybės supratimas

Projektais paremtas mokymasis (skaitmeninės tapatybės kūrimas kaip mini projektas)

- Dalyviai kuria savo įsivaizduojamą skaitmeninį profilį kaip mini projektą, pasirinkdami vertybes, bendravimo toną ir turinį.
- Toks požiūris stiprina kūrybiškumą, savarankiškų sprendimų priėmimo ir planavimo įgūdžius, tuo pačiu metu užtikrinant praktinės medžiagos parengimą, kurią galima pritaikyti ugdymo procese su mokiniais.

Reflektyvus požiūris ir savarankiškas vertinimas

- Rašydami refleksinius žurnalus ir diskutuodami vadovaujamomis temomis, dalyviai susieja savo skaitmeninį elgesį su pedagoginiais tikslais.
- Tai skatina nuolatinį profesinį tobulėjimą, kritinį mąstymą ir veiklų planavimą studentams.

Technologijų reikalavimai:

- Kompiuteriai arba nešiojamieji kompiuteriai dalyviams – leidžia dirbti tiek individualiai, tiek grupėse, taip pat ieškoti savo skaitmeninių pėdsakų ir kurti vizualinius žemėlapius.
- Interneto ryšys – būtinas tyrimams ir duomenų paieškai (pvz., savo vardo paieška „Google“, viešai prieinamos informacijos analizė).
- Programinė įranga arba internetinių žemėlapių sudarymo įrankiai („MindMeister“, „Miro“, „Canva“, „XMind“) – naudojami skaitmeninio pėdsako vizualiniam vaizdavimui ir struktūrizavimui.
- Projektorius arba interaktyvi lenta – naudojama kolektyviniam žemėlapiui pristatyti ir rezultatams palyginti grupėje.

2 SKYRIUS

Skaitmeninių pėdsakų ir internetinės tapatybės supratimas

- Skaitmeninė saugykla („Google Drive“, „Padlet“ arba „Moodle“) – leidžia saugoti sukurtus žemėlapius ir vėliau juos naudoti mokymo tikslais.
- Mobilieji telefonai (nebūtina) – gali būti naudojami papildomoms asmeninių paskyrų paieškoms arba privatumo nustatymų testavimui socialinių tinklų profiliuose.
- Šie reikalavimai leidžia mokytojams praktiškai ištirti savo skaitmeninį pėdsaką, jį vizualizuoti ir aptarti grupėse, o vėliau – panaudoti medžiagą mokymui su mokiniais.

Pritaikymas įvairiems dalyviams:

Mokytojų skaitmeninių įgūdžių lygis.

Veikla parengta taip, kad būtų vienodai prieinama tiek pradedantiesiems, tiek pažengusiems vartotojams.

Pradedantieji gali dirbti su profilių kūrimo šablonais ir teigiamos praktikos pavyzdžiais, o pažengę mokytojai gali eksperimentuoti su išplėstiniais privatumo nustatymais, skaitmeninio turinio kūrimo įrankiais arba realių atvejų analize.

Įvairūs ugdymo kontekstai.

Mokyklose, turinčiose ribotus techninius išteklius, pratimą galima atlikti naudojant popierių ir pieštuką (piešiant įsivaizduojamus profilius, aprašant tapatybes raštu).

Skaitmeninėmis priemonėmis aprūpintoje aplinkoje mokytojai gali dirbti tiesiogiai nešiojamaisiais / planšetiniais kompiuteriais, naudodamiesi socialiniais tinklais, simulatoriais ar edukacinėmis platformomis.

2 SKYRIUS

Skaitmeninių pėdsakų ir internetinės tapatybės supratimas

Įvairūs dalykai ir mokymo sritys.

Veiklą galima pritaikyti įvairiems dalykams:

- kalbų pamokose ir literatūroje – tapatybės kūrimas pasakojimu ar veikėjų aprašymu,
- socialiniuose moksluose – sąsajos su pilietiniu ugdymu ir atsakingu elgesiu internete,
- meno ir dizaino srityse – daugiausia dėmesio skiriant vizualinei tapatybės išraiškai.

Dalyviai, turintys skirtingą profesinę patirtį

- Labiau patyrę mokytojai gali pasidalinti pavyzdžiais iš savo praktikos (pvz., atvejai klasėje, kai mokiniai turėjo problemų dėl skaitmeninės tapatybės).
- Jaunesni mokytojai gali praktikuoti daugiau praktinių įgūdžių ir mokymosi per vaidmenų žaidimus.

Kultūrinis ir socialinis prisitaikymas.

Veikla atsižvelgia į skirtingas kultūrines normas, susijusias su savęs pristatymu internete ir privatumu.

Užduotis galima lokalizuoti pateikiant socialinės medijos platformų pavyzdžius, kurios tam tikrame kontekste yra geriausiai pažįstamos studentams.

Užduočių diferencijavimas.

Mokytojai gali pasirinkti sudėtingumo lygį: nuo paprasto profilio sukūrimo iki mini projekto (pvz., kampanijos plano ar turinio, skirto teigiamo skaitmeninio identiteto kūrimui) parengimo.

2 SKYRIUS

Skaitmeninių pėdsakų ir internetinės tapatybės supratimas

Pagrindžiantys dokumentai:

Mokytojo vadovas

Žingsnis po žingsnio instrukcijos, kaip atlikti veiklą.

Trumpas teorinis internetinės tapatybės ir skaitmeninės pilietybės kontekstas.

Patarimai, kaip pritaikyti užduotį skirtingoms mokinių grupėms.

Profilio šablonai

Tuščios formos skaitmeniniu („Word“ / „Google“ dokumentai) ir spausdintu formatu.

Siūlomi skyriai: vardas / profilis, vaizdiniai elementai (nuotrauka, logotipas), vertybės, pomėgiai, elgesys internete.

Kontrolinių klausimų sąrašas

- „Ar mano profilis atspindi vertybes, kurias noriu perteikti?“
- „Kokią informaciją saugu bendrinti, o kokios ne?“
- „Kaip kiti galėtų interpretuoti mano turinį?“

Geros praktikos pavyzdžiai

- Teigiamų viešųjų asmenų, pedagogų ar jaunų žmonių, skatinančių saugų ir atsakingą elgesį internete, profilių pavyzdžių rinkinys.
- Analizė: kodėl šie pavyzdžiai yra sėkmingi ir kaip juos galima pritaikyti dirbant su studentais.

Mikromokymo vadovas

- Trumpas dokumentas, padedantis mokytojams parengti mini pamoką apie internetinę tapatybę savo mokiniams.
- Siūlomi užsiėmimai klasėje (diskusija, atvejo analizė, darbas grupėse).

2 SKYRIUS

Skaitmeninių pėdsakų ir internetinės tapatybės supratimas

Skaitmeninių įrankių sąrašas

Siūlomi saugūs įrankiai / platformos, kuriuos mokytojai gali naudoti su mokiniais kurdami turinį (pvz., „Canva“ vizualiniam identitetui, „Padlet“ grupiniam darbui, privačios „Google“ grupės diskusijoms).

Refleksijos žurnalas

Trumpas dokumentas, kuriame mokytojai užrašo savo pastebėjimus apie veiklos eigą ir idėjas, kaip tai pritaikyti darbe su mokiniais.

Skyriaus išvada

Veikla „Teigiamos internetinės tapatybės kūrimas“ yra svarbus mokytojų rengimo žingsnis, nes ji suteikia jiems praktinį supratimą apie skaitmeninio savęs pristatymo svarbą ir pasekmes. Šiuolaikinis švietimo kontekstas reiškia, kad mokiniai didelę laiko dalį praleidžia skaitmeninėje aplinkoje, kur formuoja savo tapatybę, kuria reputaciją ir užmezga santykius su bendraamžiais. Mokytojai turi unikalią galimybę atpažinti potencialą ir veiksmų riziką bei padėti mokiniams kurti autentišką, teigiamą ir saugią tapatybę.

- Siūlomos saugios priemonės / platformos, kurias mokytojai galėtų naudoti su mokiniais kurdami turinį (pvz., „Canva“ vizualiniam identitetui, „Padlet“ grupiniam darbui, privačios „Google“ grupės diskusijoms).

Refleksyvusis žurnalas

- Trumpas dokumentas, kuriame mokytojai užrašo savo pastebėjimus apie veiklos eigą ir idėjas, kaip tai pritaikyti darbe su mokiniais.

2 SKYRIUS

Skaitmeninių pėdsakų ir internetinės tapatybės supratimas

Šios veiklos metu mokytojai ne tik atpažįsta internetinės tapatybės komponentus (kalbą, vizualinius elementus, vertybes, bendrinamą turinį), bet ir aktyviai dalyvauja imituojant profilio kūrimą. Tokiu būdu jie lavina kritinio mąstymo įgūdžius – supratimą, kaip maži sprendimai, pavyzdžiui, nuotraukos ar komentaro pasirinkimas, formuoja kitų žmonių suvokimą. Ši veikla taip pat skatina empatiją: analizuodami įsivaizduojamus profilius, mokytojai tyrinėja skirtingas perspektyvas, kurias vėliau gali pritaikyti klasėje, kad padėtų mokiniams ugdyti didesnę abipusės pagarbos ir atsakomybės suvokimą skaitmeninėje erdvėje.

Vienas iš pagrindinių veiklos rezultatų – mokytojų įgalinimas būti mokinių pavyzdžiu. Patys dalyvaudami tapatybės kūrimo procese, mokytojai įgyja patirties, kurią gali tiesiogiai pritaikyti klasėje – per mikromokymą, grupines diskusijas ar projektines užduotis. Refleksyvusis komponentas yra ypač svarbus, nes mokytojai analizuoja savo skaitmeninius pėdsakus ir susieja juos su savo profesiniu tapatumu, taip skatindami tiek asmeninę, tiek profesinę atsakomybę.

Šios veiklos pedagoginė vertė slypi jos metodų derinyje: vaidmenų žaidimai, bendradarbiavimu grįstas mokymasis, projektais grįstas mokymasis ir refleksija. Taip ji atitinka skirtingų tipų dalyvių poreikius ir kartu atsižvelgia į šiuolaikinio švietimo reikalavimus – integruoja skaitmeninius kompetencijos įgūdžius, bendravimo įgūdžius ir kritinį mąstymą.

2 SKYRIUS

Skaitmeninių pėdsakų ir internetinės tapatybės supratimas

Platesniu mastu ši veikla padeda mokytojams suprasti savo vaidmenį formuojant mokinių skaitmeninį pilietiškumą. Kai mokiniai suvokia, kad jų internetinė tapatybė turi ilgalaikių pasekmių jų reputacijai, tarpasmeniniams santykiams ir profesinėms galimybėms, jie tampa atsakingesni, savarankiškesni ir geriau pasirengę skaitmeninės visuomenės iššūkiams. Šiame procese mokytojai yra pagrindiniai vadovai ir mentorai.

Apibendrinant galima teigti, kad „Teigiamos internetinės tapatybės kūrimas“ yra ne tik profilio kūrimo pratimas, bet ir gilus edukacinis procesas, kuris keičia mokytojų požiūrį į skaitmeninę erdvę – iš pasyvaus bendravimo lauko į aktyvų švietimo ir auklėjimo lauką. Tokiu būdu mokytojai ne tik lavina savo skaitmeninius kompetencijos įgūdžius, bet ir įgalina mokinius augti sąmoningais, atsakingais ir konstruktyviais skaitmeninės bendruomenės nariais.

Privatumas, saugumas ir asmeninės informacijos tvarkymas

Rezultatai

- Mokytojai geba atpažinti dažniausias privatumo rizikas ir grėsmes skaitmeninėje erdvėje.
- Mokytojai geba mokyti mokinius praktinių asmens duomenų apsaugos ir internetinių paskyrų saugumo užtikrinimo veiksmų.
- Mokytojai žino, kaip ugdyti saugaus informacijos dalijimosi socialiniuose tinkluose ir kitose internetinėse platformose įgūdžius.

Trumpas teorinis aprašymas

Šioje temoje mokytojai, atlikdami praktines ir interaktyvias veiklas, išmoks atpažinti, analizuoti ir apsaugoti asmens duomenis skaitmeninėje aplinkoje. Dėmesys skiriamas pagrindinių skaitmeninio privatumo principų supratimui, internetinių grėsmių, tokių kaip sukčiavimas apsimitant, neteisėta prieiga ar neskelbtinos informacijos platinimas, atpažinimui, taip pat geriausios skaitmeninio saugumo palaikymo praktikos taikymui.

Grupinių diskusijų, atvejų analizės ir praktinių pratimų metu dalyviai nagrinės konkrečias rizikas, su kuriomis susiduria tiek mokytojai, tiek mokiniai, ir parengs strategijas joms įveikti. Veikla apima asmeninių apsaugos planų kūrimą, grėsmių scenarijų modeliavimą ir privatumo kontrolės įrankių taikymą socialinėje žiniasklaidoje ir skaitmeninėse platformose. Mokytojai taip pat keisis patirtimi ir geriausia praktika, tobulindami kompetencijas, kaip perduoti žinias mokiniams ir stiprinti jų skaitmeninį raštingumą.

3 SKYRIUS

Privatumas, saugumas ir asmeninės informacijos tvarkymas

Tikslas – kad mokytojai įgytų konkrečių žinių ir įgūdžių, reikalingų atsakingam skaitmeninės tapatybės ir duomenų valdymui, kad galėtų savo mokyklose sukurti saugią, palaikančią ir etišką skaitmeninę aplinką. Veiklos skirtos derinti refleksiją, praktines užduotis ir vedamas diskusijas, užtikrinant tiesioginį išminktų dalykų pritaikymą mokymo praktikoje.

1 veikla

ATPAŽINIMAS IR APSAUGOJIMAS SAVO DUOMENŲ

Siūloma veiklos trukmė: 60 minučių

Individualus / grupinis darbas

Veiklos aprašymas

Grupinė veikla: „Atpažink ir apsaugok savo duomenis“

Šios veiklos metu mokytojai, pasitelkdami interaktyvius pavyzdžius ir atvejų analizes, nagrinėja įvairių tipų asmens duomenis, kuriuos palieka internete, atpažįsta galimas grėsmes ir rizikas, įskaitant duomenų viliojimą (angl. phishing), netinkamą informacijos dalijimąsi ir silpnus slaptažodžius. Veikla struktūruojama keliais etapais.

Įvadas ir motyvacija (10 min.)

Mokymų vadovas pristato pagrindines skaitmeninio privatumo ir internetinių rizikų sąvokas.

Vyksta trumpa diskusija apie mokytojų asmeninę patirtį bei su mokyklos aplinka susijusius pavyzdžius.

3 SKYRIUS

Privatumas, saugumas ir asmeninės informacijos tvarkymas

Atvejo analizė (15 minučių)

Dalyviai dirba mažose grupėse, kad analizuotų išgalvotus ar tikrus skaitmeninių profilių pavyzdžius.

Jie nustato pažeidžiamus aspektus ir galimas grėsmes.

Praktinės užduotys (20 minučių)

Kiekvienas dalyvis nagrinėja savo skaitmeninį pėdsaką ir įvertina slaptažodžių saugumą, privatumo nustatymus ir informacijos dalijimosi praktikas.

Grupės užduotis: Sukurti asmens duomenų apsaugos strategijas mokyklos kontekste.

Diskusija ir refleksija (10 minučių)

- Grupinė diskusija apie pastebėtą riziką ir siūlomas apsaugos priemones.
- Kolegų atsiliepimai ir patirties dalijimasis.

Išvada ir pritaikymas (5 minutės)

- Mokytojai apibendrina pagrindines įžvalgas ir planuoja, kaip pritaikyti žinias savo mokymo praktikoje su mokiniais.

Rezultatas(-ai):

- Mokytojai gali nustatyti dažniausiai pasitaikančias privatumo internete rizikas ir grėsmes.
- Mokytojai geba mokyti mokinius praktinių veiksmų, skirtų asmens duomenų apsaugai ir saugiam internetinių paskyrų naudojimui užtikrinti.
- Mokytojai žino, kaip skatinti saugią informacijos dalijimosi socialinėje žiniasklaidoje ir kitose internetinėse platformose praktiką.

3 SKYRIUS

Privatumas, saugumas ir asmeninės informacijos tvarkymas

Aplinka ir priemonės

Projektorius arba nešiojamasis kompiuteris – naudojamas pavyzdžiams, atvejų analizėms, asmens duomenų grėsmių vizualizacijoms ir skaitmeninio privatumo įrankių demonstracijoms pateikti. Leidžia dalyviams stebėti realias situacijas ir geriau suprasti galimas rizikas.

Darbo lapai – juose pateikiami fiktyvūs arba realūs profiliai, analizės klausimai ir asmeninio skaitmeninio saugumo plano rengimo šablonai. Jie padeda struktūruoti darbą ir praktiškai taikyti teorines žinias.

Interneto ryšys – suteikia galimybę dalyviams pasitikrinti savo skaitmeninį pėdsaką, ieškoti internetinių grėsmių pavyzdžių, naudotis duomenų apsaugos įrankiais ir įsitraukti į interaktyvias, realiomis situacijomis grįstas veiklas.

Interaktyvi lenta, lenta (flipčartas) arba internetiniai bendradarbiavimo įrankiai (pvz., Miro, Google Docs, Jamboard) – naudojami strategijoms fiksuoti, idėjoms dalytis, rizikoms vizualiai žymėti ir grupinėms diskusijoms organizuoti.

Praktiniai pavyzdžiai ir scenarijai – realios situacijos iš mokyklos aplinkos ir kasdienio gyvenimo, kurias dalyviai analizuoja, kurdami duomenų apsaugos strategijas ir susiedami teoriją su praktika.

Gairės ir šablonai – padeda parengti asmeninį skaitmeninio saugumo planą, apibrėžti konkrečius duomenų apsaugos veiksmus ir parengti medžiagą, skirtą darbui su mokiniams.

3 SKYRIUS

Privatumas, saugumas ir asmeninės informacijos tvarkymas

Interaktyvūs įrankiai ir pratybos – internetinių grėsmių simuliacijos, trumpos viktorinos ir praktinės rizikos vertinimo užduotys padeda dalyviams, remiantis patirtiniu mokymusi, ugdyti sąmoningumą apie galimus pavojus ir saugaus elgesio principus.

Naudojimas:

Priemonės taikomos derinant pristatymus, demonstracijas, grupines diskusijas ir praktines užduotis. Projektorius ir nešiojamasis kompiuteris padeda vizualizuoti rizikas bei skaitmeninio saugumo įrankius, darbo lapai – struktūruoti analizę ir planavimą, o interneto ryšys suteikia galimybę remtis realiais pavyzdžiais ir interaktyviai tyrinėti situacijas.

Lentos (flipčartai) ir skaitmeniniai bendradarbiavimo įrankiai sudaro sąlygas komandiniam darbui, o praktiniai pavyzdžiai ir scenarijai susieja veiklas su dalyvių kasdiene patirtimi. Gairės ir šablonai padeda rengti skaitmeninės apsaugos planus, o interaktyvios užduotys gilina žinias per patirtį, užtikrindamos, kad mokytojai įgytų praktinių, lengvai pritaikomų įgūdžių darbui su mokiniais.

Naudotas pedagoginis metodas

Atvejų analizė – dalyviai analizuoja fiktyvius arba realius skaitmeninius profilius, siekdami nustatyti pažeidžiamumus ir galimas grėsmes. Šis metodas susieja teorines žinias su realiomis situacijomis, skatina kritinį mąstymą ir refleksiją.

Grupinė diskusija ir kooperatyvusis mokymasis – dirbdami mažose grupėse, mokytojai dalijasi patirtimi, aptaria rizikas ir kuria asmens duomenų apsaugos strategijas. Tai skatina bendradarbiavimą, patirties mainus ir mokymąsi per tarpusavio sąveiką.

3 SKYRIUS

Privatumas, saugumas ir asmeninės informacijos tvarkymas

Mikromokymas ir refleksija – vedamose diskusijose ir bendraamžių atsiliepimuose dalyviai svarsto, kaip perduoti savo žinias mokiniams, ir parengia įgyvendinimo klasėje planus.

Mokymasis orientuotas į problemą – veikla apimanti realių problemų ir grėsmių skaitmeninėje aplinkoje atpažinimą, o dalyviai bendradarbiaujant kuria strategijas ir sprendimus, taip didindami praktinį mokymų aktualumą.

Techniniai reikalavimai:

Kompiuteris arba nešiojamas kompiuteris – pristatymams, pavyzdžiams ar interaktyviam turiniui rodyti.

Projektorius ir ekranas / interaktyvi lenta – kad visi dalyviai galėtų sekti medžiagą ir vizualinius pavyzdžius (pvz., kaip atrodo sukčiavimo el. laiškai, privatumo nustatymai, slaptažodžiai).

Planšetinis kompiuteris arba išmanusis telefonas – praktinėms užduotims ir simuliacijoms (pvz., privatumo nustatymų koregavimas socialiniuose tinkluose, programėlių diegimas).

Interneto ryšys – norint pasiekti realius pavyzdžius, edukacines platformas ar viktorinas.

Garso kolonėlės – jei naudojama vaizdo ar garso medžiaga.

Programinė įranga / programos – „PowerPoint“, „Canva“, „Kahoot“, „Google Forms“ arba specializuotos edukacinės priemonės, skirtos saugumui internete.

3 SKYRIUS

Privatumas, saugumas ir asmeninės informacijos tvarkymas

Pritaikymas įvairiems dalyviams:

Skirtingi dalykai

- Informacinių technologijų mokytojai gali išsamiau aptarti techninius aspektus (slaptažodžius, saugos nustatymus).
- Socialinių mokslų mokytojai gali pabrėžti etines ir socialines duomenų dalijimosi pasekmes.
- Dailės ir kalbų mokytojai gali naudoti kūrybines užduotis (turinio analizę, plakatų / kampanijų apie saugumą internete kūrimą).

Skirtingi skaitmeninių įgūdžių lygiai

- Pradedantiesiems mokytojams – pateikiami paprastesni pavyzdžiai ir nuosekliai vedamos demonstracijos (pvz., kaip patikrinti socialinio tinklo paskyros privatumo nustatymus, kaip atpažinti duomenų viliojimo (angl. phishing) laiškus).
- Pažangesniems mokytojams: užduotys, kurių metu analizuojami sudėtingesni skaitmeniniai pėdsakai ir kuriamos apsaugos strategijos, kuriomis galima pasidalyti su mokiniais.

Skirtingi darbo kontekstai

- Pradinių mokyklų mokytojams: sutelkti dėmesį į prevenciją ir pagrindinę skaitmeninę higieną (stiprius slaptažodžius, asmeninės informacijos neviešinimą).
- Vidurinių mokyklų mokytojams: išsami skaitmeninės tapatybės analizė, neatsargumo pasekmės, įskaitant realius mokinių patirties pavyzdžius.

3 SKYRIUS

Privatumas, saugumas ir asmeninės informacijos tvarkymas

Skirtingi mokytojų mokymosi stiliai

- Besimokantiems vizualiai: infografika, skaitmeninių pėdsakų vaizdavimas.
- Besimokantiems per patyrimą: darbas atliekant užduotis mažose grupėse.
- Besimokantiems diskutuojant: vedami debatai ir dalijimasis patirtimi iš mokyklos.

Pagalbiniai dokumentai:

Užduočių lapai

- Profiliai (išgalvoti arba pritaikyti pagal realius pavyzdžius) asmens duomenims analizuoti.
- Klausimai vedamai analizei (kokie duomenys yra viešai prieinami? Kokia rizika? Kaip juos galima apsaugoti?).
- Mini viktorina / žinių patikrinimas su trumpais grėsmių scenarijais.

Pristatymas / Skaidrės

- Pagrindinės sąvokos: skaitmeninis pėdsakas, sukčiavimas apsimetant, stiprūs slaptažodžiai, privatumo nustatymai.
- Iliustruoti grėsmių pavyzdžiai (pvz., netikros žinutės, vieši profiliai).

Mokytojo vadovas. Išsamus vadovas su nuosekliomis veiklos instrukcijomis, kiekvieno etapo laiko paskirstymu ir patarimais, kaip vesti diskusijas.

Dalyvių išteklių

- Rekomenduojamų internetinių įrankių, skirtų skaitmeniniams pėdsakams tikrinti, sąrašas.
- Saugių slaptažodžių kūrimo ir dviejų veiksmų autentifikavimo nustatymo vadovas.
- Nuorodos į atitinkamus įstatymus ir gaires (pvz., Asmens duomenų apsaugos įstatymą, ES ir UNICEF rekomendacijas).

3 SKYRIUS

Privatumas, saugumas ir asmeninės informacijos tvarkymas

Vertinimo lapas. Trumpa apklausa / refleksija apie tai, ko mokytojai išmoko ir kaip jie planuoja pritaikyti šias žinias darbe su mokiniais.

Išvada

Veikla: „Atpažinti ir reaguoti – kibernetinės patyčios mokyklose“ suteikia mokytojams išsamų pasiruošimą atpažinti, suprasti ir tinkamai reaguoti į mokinių smurtą internete. Taikant interaktyvius metodus, įskaitant atvejų analizę, simuliacijas ir vaidmenų žaidimus, dalyviai mokomi atpažinti įvairias kibernetinių patyčių formas, tokias kaip įžeidžiančios žinutės, netinkamo turinio dalijimasis ar mokinių pašalinimas iš skaitmeninių bendruomenių. Veikla leidžia mokytojams suprasti tokio elgesio poveikį mokinių psichinei sveikatai ir ugdyti empatiją aukoms, o tai yra pagrindinis prevencijos ir intervencijos elementas.

Atvejų analizė ir praktinės simuliacijos leidžia dalyviams išnagrinėti realias situacijas mokyklos aplinkoje ir parengti konkrečias reagavimo strategijas. Vedamų diskusijų ir bendraamžių atsiliepimų metu mokytojai nustato rizikingą elgesį, siūlo prevencines priemones ir mokosi, kaip įgyvendinti mokyklos veiksmų planą incidentų atveju. Mikromokymas ir refleksija padeda dalyviams sukurti metodus, kaip pristatyti atsakingo elgesio internete koncepciją.

3 SKYRIUS

Privatumas, saugumas ir asmeninės informacijos tvarkymas

Aiškiai ir patraukliai mokiniams papasakoti apie kibernetinių patyčių prevenciją.

Technologinės priemonės, tokios kaip projektoriai, skaitmeninio bendradarbiavimo platformos ir internetiniai ištekliai, skatina dinamišką ir įtraukiantį mokymą, o veiklos lankstumas – individualus darbas, darbas poromis ar grupės diskusijos – užtikrina pritaikymą prie skirtingų mokytojų patirties ir kompetencijos lygių. Veikla suteikia mokytojams galių tobulinti savo profesinius įgūdžius, ugdyti informuotumą apie internetinę etiką ir saugumą bei integruoti prevencines strategijas į kasdienį darbą su mokiniais.

Šios veiklos išvada – mokytojai tampa aktyviais veikėjais, kuriant saugią skaitmeninę aplinką mokyklose. Įgytos žinios ir praktiniai įgūdžiai leidžia jiems ne tik reaguoti į kibernetinių patyčių incidentus, bet ir skatinti mokinius elgtis atsakingai, etiškai ir saugiai internete, taip prisidedant prie ilgalaikio sveikos ir palaikančios skaitmeninės kultūros ugdymo švietimo aplinkoje.

3 SKYRIUS

Privatumas, saugumas ir asmeninės informacijos tvarkymas

2 veikla

SKAITMENINIS SKYDAS – ASMENINIO SAUGUMO PLANO KŪRIMAS

Siūloma veiklos trukmė: 60 minučių.

Individualus / grupinis darbas: individualus ir grupinis darbas.

Veiklos aprašymas

Šios veiklos tikslas – padėti mokytojams parengti konkretų, įgyvendinamą skaitmeninio saugumo planą, kurį jie galėtų taikyti tiek asmeniniame gyvenime, tiek darbe su mokiniais. Veikla apima mokymąsi vadovaujant, praktines užduotis ir diskusijas:

Įvadas ir tikslų pristatymas (10 minučių):

Mokytojas paaiškina asmeninio skaitmeninio saugumo plano svarbą.

Po to trumpai aptariama ankstesnė dalyvių patirtis ir problemos, nustatytos ankstesnėje veikloje „Atpažinkite ir apsaugokite savo duomenis“.

Rizikos analizė ir grėsmių nustatymas (15 minučių). Mokytojai individualiai įvertina savo skaitmeninius įpročius ir pažeidžiamumus.

Grupinė diskusija apie dažniausiai pasitaikančias grėsmes (sukčiavimas, dezinformacija, silpni slaptažodžiai, netinkamas informacijos dalijimasis).

3 SKYRIUS

Privatumas, saugumas ir asmeninės informacijos tvarkymas

Asmeninio skaitmeninio saugumo plano sukūrimas (25 minutės)

Kiekvienas dalyvis parengia konkretų planą:

- Nustato stiprius slaptažodžius ir įjungia dviejų veiksmų autentifikavimą.
- Taisyklės, kaip dalytis informacija internete.
- Įtartinų pranešimų ir nuorodų atpažinimo strategijos.
- Reguliarūs programinės įrangos atnaujinimai ir antivirusinė apsauga.

Grupėje dalijamasi idėjomis, o dalyviai gauna patarimų iš kolegų.

Planų pristatymas ir kolegų atsiliepimai (5 minutės)

- Savanoriai pristato savo planus ir gauna pasiūlymų iš kolegų.

Išvada ir pritaikymas mokyme (5 minutės)

- Diskusija apie tai, kaip pritaikyti planus ir juos perduoti mokiniams, pateikiant praktinius pavyzdžius ir mokyklinius projektus.

Rezultatas(-ai):

- Mokytojai gali nustatyti dažniausiai pasitaikančias privatumo internete rizikas ir grėsmes.
- Mokytojai gali instrukuoti mokinius apie praktinius veiksmus, kaip apsaugoti asmens duomenis ir užtikrinti internetinių paskyrų saugumą.
- Mokytojai žino, kaip skatinti saugią informacijos dalijimosi socialinėje žiniasklaidoje ir kitose internetinėse platformose praktiką.

3 SKYRIUS

Privatumas, saugumas ir asmeninės informacijos tvarkymas

Aplinka ir priemonės

Užduočių laipai su siūlomais skaitmeninio saugumo plano šablonais.

Kiekvienas dalyvis gauna darbalapį, kuriame pateikiami pagrindiniai plano kūrimo veiksmai: internete bendrinamų asmens duomenų identifikavimas, rizikos vertinimas ir apsaugos priemonių apibrėžimas. Šie šablonai yra kaip vadovas, tačiau dalyviai gali juos papildyti savo idėjomis ir patirtimi.

Nešiojamasis kompiuteris arba planšetinis kompiuteris skaitmeniniam pėdsakui ir internetiniams įrankiams tyrinėti. Mokytojai naudoja įrenginius savo skaitmeniniam pėdsakui tikrinti (duomenų paieška, viešai prieinamos informacijos peržiūra, privatumo nustatymų tikrinimas). Jie taip pat tyrinėja turimus įrankius saugumui didinti – slaptažodžių tvarkyklės, dviejų veiksnių autentifikavimą, saugumo nustatymus socialinėje medijoje ir mokyklos platformose.

„Flipchart“ arba skaitmeninio bendradarbiavimo įrankiai (pvz., „Padlet“, „Jamboard“, „Miro“). Idėjos ir strategijos užrašomos bendrai, taip vizualizuojant procesą ir keičiantis jomis tarp grupių. Kiekviena grupė sukuria savo „skaitmeninį skydą“ – duomenų apsaugos taisyklių ir rekomendacijų rinkinį, kuris vėliau pateikiamas kitoms.

Praktiniai pavyzdžiai ir vadovai. Dėstytojas pateikia trumpus vadovus arba infografikus, kaip atpažinti grėsmes (sukčiavimą apsimetinėjant, kenkėjiškas nuorodas, silpnus slaptažodžius). Ši medžiaga padeda mokytojams lengviau perteikti mokiniams tai, ko išmoko.

3 SKYRIUS

Privatumas, saugumas ir asmeninės informacijos tvarkymas

Projektavimas arba pristatymas su realiais pavyzdžiais.

Projektorius arba interaktyvi lenta naudojami realiems pavyzdžiams (pvz., sukčiavimo el. laiškas, privatumo nustatymams tinkluose) rodyti, sukuriant vizualų ir praktinį ryšį su teorija.

Naudotas pedagoginis metodas

Vaidmenų žaidimas (realių skaitmeninių grėsmių modeliavimas). Dalyviai atlieka mokytojo, mokinio arba potencialaus „užpuoliko“ vaidmenis. Pavyzdžiui, vienai grupei gali būti pavesta sukurti sukčiavimo pranešimą, o kita grupė analizuoja, kaip reaguotų ir kokias apsaugos priemones įgyvendintų. Šio tipo modeliavimas padeda mokytojams realiau patirti grėsmes ir išmokti jas atpažinti bei paaiškinti mokiniams.

Grupės analizė ir diskusija. Mokytojai dirba mažose grupėse, kad analizuotų savo skaitmeninius įpročius, nustatytų bendrus pažeidžiamumus ir siūlytų sprendimus. Grupės dinamika leidžia išgirsti kelias perspektyvas, o diskusija veda prie praktinių ir realių strategijų kūrimo, kurias kiekvienas dalyvis gali pritaikyti savo aplinkoje.

Mikromokymas ir valdoma refleksija. Kiekvienas mokytojas turi galimybę grupei pristatyti dalį savo skaitmeninio saugumo plano, tarsi aiškindamas jį mokiniams. Kiti dalyviai teikia atsiliepimus, o instruktorius vadovauja refleksijai – kas buvo aišku, o ką būtų galima padaryti praktiškiau ar įdomiau mokiniams. Šis procesas padeda lavinti žinių perdavimo įgūdžius.

3 SKYRIUS

Privatumas, saugumas ir asmeninės informacijos tvarkymas

Projektinis mokymasis – plano kūrimas kaip mini projekto. Veikla suskirstyta taip, kad galutinis rezultatas būtų asmeninis „skaitmeninis skydas“ – individualus duomenų apsaugos planas. Dalyviai pereina problemos apibrėžimo, sprendimų kūrimo ir rezultatų pateikimo procesą. Tokiu būdu jie gauna konkretų, praktišką produktą, kurį galima naudoti asmeniškai ir pritaikyti studentų projektuose.

Techniniai reikalavimai:

Kompiuteriai, planšetiniai kompiuteriai arba išmanieji telefonai. Kiekvienas dalyvis turėtų turėti asmeninį įrenginį tyrimams ir savo „skaitmeninio skydo“ kūrimui. Kompiuteriai palengvina darbą su sudėtingesniais dokumentais ir užtikrina geresnį matomumą, o planšetiniai kompiuteriai ir išmanieji telefonai suteikia patogumo ir lankstumo.

Stabilus interneto ryšys. Veiklai reikalingas nuolatinis interneto ryšys, nes dalyviai naudojami internetiniais įrankiais, kad patikrintų savo skaitmeninį pėdsaką, slaptažodžių saugumą ir privatumo nustatymus įvairiose platformose. Stabilus ryšys yra labai svarbus sklandžiam dalyvavimui.

Skaitmeninio bendradarbiavimo įrankiai. Tokios platformos kaip „Miro“, „Google Docs“ ar „Mentimeter“ naudojamos kolektyviniam rizikų žemėlapių sudarymui, kontrolinių sąrašų kūrimui ir idėjų mainams. Šios priemonės leidžia realiuoju laiku rinkti duomenis ir juos vizualizuoti grupinio darbo metu, skatinant interaktyvumą.

3 SKYRIUS

Privatumas, saugumas ir asmeninės informacijos tvarkymas

Saugumo testavimo ir vertinimo įrankiai

Rekomenduojama naudoti internetinius įrankius slaptažodžio stiprumui patikrinti (pvz., „Kiek saugus mano slaptažodis“), skaitmeniniams pėdsakams analizuoti (pvz., „Google“ paieška su filtrais) ir sukčiavimo atakoms imituoti. Šis metodas iš karto susieja teoriją su realia patirtimi.

Projektorius arba išmanioji lenta.

Jie reikalingi bendram grupinio darbo rezultatų, diskusijų ir valdomų apmąstymų demonstravimui. Turinio vizualizavimas palengvina mokymąsi ir užtikrina, kad visi dalyviai galėtų sekti veiklos eigą.

Saugumo įrankiai ir išteklių

Galima naudoti dviejų veiksmų autentifikavimo programinės įrangos pavyzdžius (pvz., „Google Authenticator“), taip pat edukacines platformas (pvz., nemokamus ES BDAR vadovus arba organizacijas, kurios specializuojasi skaitmeninio saugumo srityje).

Pritaikymas įvairiems dalyviams:

Skirtingi skaitmeninio raštingumo lygiai.

Veikla skirta mokytojams, turintiems pagrindinių, vidutinių ir aukštesnio lygio skaitmeninių įrankių naudojimo žinių. Mažiau patyrusiems mokytojams naudojami aiškūs šablonai ir praktiniai pavyzdžiai (pvz., slaptažodžio stiprumo tikrinimas arba privatumo nustatymų koregavimas socialinėje medijoje). Pažangesniems dalyviams pateikiamos sudėtingesnės užduotys, pavyzdžiui, saugos nustatymų analizė keliose platformose ir papildomų duomenų apsaugos įrankių naudojimas.

3 SKYRIUS

Privatumas, saugumas ir asmeninės informacijos tvarkymas

Individualios ir grupės nuostatos

Veiklos metu išlaikoma pusiausvyra tarp individualių užduočių (asmeninio saugumo plano kūrimo) ir grupinių diskusijų (patirties dalijimosi ir grėsmių analizės). Tai leidžia dalyviams dirbti savo tempu ir kartu mokytis bendraujant su kolegomis.

Praktinis pritaikomumas mokymo procese.

Mokytojų veiklos metu sukurtas planas gali būti pritaikytas prie mokinių lygio, su kuriais jie dirba – jaunesniems mokiniams – paprastesnės versijos, o vyresniems – išsamesnės. Tai užtikrina, kad tai, ką mokytojai parengia mokymo metu, galėtų būti nedelsiant pritaikyta klasėje.

Pagrindžiantys dokumentai:

Užduočių lapas: „Mano skaitmeninis skydas“. Skaitmeninio saugumo plano šablonas su skyriais:

Mano paskyros ir slaptažodžiai (saugumo vertinimas, pakeitimų poreikis, 2VA – dviejų veiksmių autentifikavimo įjungimas)

Privatumo nustatymai (socialiniuose tinkluose, el. pašte, programėlėse).

Rizikos identifikavimas (sukčiavimo žinučių, netikrų profilių, sukčiavimo žinučių pavyzdžiai).

Mano veiksmų planas (žingsniai, kuriuos įgyvendinsiu ateinančią savaitę / mėnesį).

Kontrolinis sąrašas: „Saugūs žingsniai internete“. Praktinių priemonių, kurias gali naudoti mokytojai ir mokiniai, sąrašas (pvz., „Patikrinu informacijos šaltinius“, „Nenaudoju to paties slaptažodžio kelioms paskyroms“, „Reguliariai atnaujinu savo programas“).

Naudojama kaip savęs vertinimo įrankis.

3 SKYRIUS

Privatumas, saugumas ir asmeninės informacijos tvarkymas

Atvejų analizės ir scenarijai. Trumpi realaus gyvenimo situacijų aprašymai (pvz., sukčiavimo el. laiškas, nuotraukų bendrinimas be leidimo, netikras konkursas).

Užduotys dalyviams: nustatyti grėsmę ir pasiūlyti apsaugos priemones.

Vadovas: „10 svarbiausių skaitmeninio saugumo taisyklių“.

Glaustas šaltinis mokytojams ir mokiniams, kuriame apibendrinamos svarbiausios gairės.

Galima paruošti PDF formatu kaip medžiagą būsimam naudojimui.

Plano vertinimo lentelė leidžia mokytojams įvertinti sukurto „Skaitmeninio skydo“ kokybę. Kriterijai: plano aiškumas, pritaikomumas, konkretūs žingsniai, tvarumas.

Ištekliai ir nuorodos. Rekomenduojamų įrankių ir svetainių, skirtų slaptažodžių saugumui tikrinti, sukčiavimui, sąrašas ir privatumo nustatymų valdymas.

Pavyzdys: „Google“ saugos centras, ES BDAR vadovai, saugaus interneto centras

3 SKYRIUS

Privatumas, saugumas ir asmeninės informacijos tvarkymas

Skyriaus išvada

„Skaitmeninis skydas – asmeninio saugumo plano kūrimas“ pabrėžia esminį mokytojų vaidmenį ugdant skaitmeninį sąmoningumą ir saugias praktikas tiek tarp mokinių, tiek tarp pačių mokymų dalyvių. Šiandieninėje skaitmeninėje aplinkoje kiekvienas asmuo palieka savo veiklos internete pėdsakus, o tai kelia potencialią grėsmę privatumui ir asmens duomenų saugumui. Šios veiklos metu mokytojai turėjo galimybę dalyvauti praktiniuose užsiėmimuose, simuliacijose ir analizuoti realius bei išgalvotus scenarijus, kad nustatytų galimas grėsmes, suprastų jų pasekmes ir parengtų savo skaitmeninės tapatybės apsaugos strategijas.

Vedamų diskusijų ir vaidmenų žaidimų metu dalyviai susipažino su įvairiomis rizikomis – nuo sukčiavimo žinučių ir silpnų slaptažodžių iki nepakankamo informacijos dalijimosi socialinėje erdvėje ir net sudėtingų socialinės inžinerijos formų. Konkrečių pavyzdžių analizė leido mokytojams atpažinti pažeidžiamas skaitmeninės aplinkos vietas ir sukurti tinkamas prevencines priemones. Mikromokymas ir vedama refleksija suteikė dalyviams galimybę apsvarstyti, kaip perteikti šiuos principus mokiniams, kartu kuriant savo asmenines skaitmeninio saugumo strategijas.

3 SKYRIUS

Privatumas, saugumas ir asmeninės informacijos tvarkymas

Asmeninio saugumo plano – „Skaitmeninio skydo“ – sukūrimas leido mokytojams pritaikyti išmoktas žinias praktiškai, lavinant savo skaitmeninio elgesio planavimo, organizavimo ir vertinimo įgūdžius. Veikla taip pat įgalino dalyvius kritiškai įvertinti savo patiriamą riziką ir pripažinti nuolatinio apsaugos priemonių stebėjimo ir atnaujinimo svarbą. Grupinis darbas ir bendros diskusijos prisidėjo prie patirties ir idėjų mainų, suteikdamos mokytojams skirtingų požiūrių ir konkrečių geriausios praktikos pavyzdžių.

Be techninių aspektų, veikla pabrėžė pedagoginį aspektą – parodė, kaip mokytojai savo elgesiu, konsultavimu ir praktika klasėje gali skatinti mokinių informuotumą apie privatumo, saugumo ir atsakingo asmens duomenų tvarkymo svarbą. Sukūrę skaitmeninio saugumo planą, dalyviai įgijo konkrečią priemonę, kurią gali naudoti mokymo procese, taip pat modelį, kuriuo mokiniai gali sekti.

Patyčios elektroninėje erdvėje ir internetinės komunikacijos etika

Rezultatai

- Mokytojai atpažįsta įvairias kibernetinių patyčių formas ir požymius.
- Mokytojai žino, kaip įgyvendinti strategijas, skirtas užkirsti kelią kibernetinėms patyčioms klasėje ir su jomis kovoti.
- Mokytojai žino, kaip skatinti pagarbų ir etišką mokinių bendravimą internete.

Trumpas teorinis aprašymas

Šiuolaikinėje skaitmeninėje aplinkoje vis daugiau mokinių didelę savo laiko dalį praleidžia internete, o tai sudaro prielaidas įvairioms rizikoms, įskaitant patyčias elektroninėje erdvėje ir neetišką elgesį internetinėje komunikacijoje. Mokytojai atlieka svarbų vaidmenį atpažindami šiuos iššūkius, ugdydami mokinių atsakingo elgesio internete nuostatas ir kurdami pozityvią skaitmeninę aplinką mokykloje. Patyčios elektroninėje erdvėje apima įžeidžiančias žinutes, mokinių atskyrimą nuo internetinių bendruomenių, netinkamo turinio viešinimą be sutikimo, apsimetinėjimą kitu asmeniu ir kitas agresyvaus elgesio formas skaitmeninėje erdvėje. Tokių patyčių pasekmės gali būti rimtos ir ilgalaikės – emocinis stresas, sumažėjęs pasitikėjimas savimi, nerimas bei sunkumai socialinėje sąveikoje.

4 SKYRIUS

Patyčios elektroninėje erdvėje ir internetinės komunikacijos etika

1 veikla

ATPAŽINTI IR REAGUOTI – PATYČIOS ELEKTRONINĖJE ERDVĖJE MOKYKLOJE

Siūloma veiklos trukmė: 60 minučių.

Individualus/grupinis užsiėmimas: grupė (su individualiomis refleksijomis).

Veiklos aprašymas

Šios veiklos metu mokytojai, pasitelkdami interaktyvius pavyzdžius ir atvejų analizes, nagrinėja įvairias patyčių elektroninėje erdvėje formas: įžeidžiančias žinutes, mokinių šalinimą iš internetinių bendruomenių, netinkamų nuotraukų viešinimą bei apsimetinėjimą kitu asmeniu.

Veiklą sudaro šie etapai:

Įvadas ir motyvacija (10 min.)

Pristatomi pagrindiniai patyčių elektroninėje erdvėje požymiai ir jų poveikis mokinių psichikos sveikatai. Vėliau vyksta trumpa diskusija, kurios metu dalyviai dalijasi asmenine patirtimi.

Atvejų analizė (20 min.)

Darbas mažose grupėse: identifikuojamos grėsmės ir pažeidžiamumai, kuriamos prevencinės priemonės.

Praktinės užduotys (20 min.)

Individuali refleksija – dalyviai įsivertina, kaip reaguotų įvairiose mokyklinėse situacijose.

Grupinė užduotis – parengiamas intervencijos ir pagalbos nukentėjusiajam gairių aprašas.

Diskusija ir išvados (10 min.)

Dalijimasis įžvalgomis, kolegų grįžtamasis ryšys ir pagrindinių mokymosi aspektų apibendrinimas.

4 SKYRIUS

Patyčios elektroninėje erdvėje ir internetinės komunikacijos etika

Veiklos aprašas

Šios veiklos metu mokytojai, pasitelkdami interaktyvius pavyzdžius ir atvejų analizes, nagrinėja įvairias patyčių elektroninėje erdvėje formas: įžeidžiančias žinutes, mokinių šalinimą iš internetinių bendruomenių, netinkamų nuotraukų viešinimą bei apsimetinėjimą kitu asmeniu. Veiklą sudaro šie etapai:

Įvadas ir motyvacija (10 min.)

Pristatomi pagrindiniai patyčių elektroninėje erdvėje požymiai ir jų poveikis mokinių psichikos sveikatai. Vėliau vyksta trumpa diskusija, kurios metu dalyviai dalijasi asmenine patirtimi.

Atvejų analizė (20 min.)

Darbas mažose grupėse: identifikuojamos grėsmės ir pažeidžiamumai, rengiamos prevencinės priemonės.

Praktinės užduotys (20 min.)

Individuali refleksija – dalyviai įsivertina, kaip reaguotų įvairiose mokyklinėse situacijose.

Grupinė užduotis – parengiamas intervencijos ir pagalbos nukentėjusiajam gairių aprašas.

Diskusija ir išvados (10 min.)

Dalijimasis patirtimi, kolegų grįžtamasis ryšys ir pagrindinių mokymosi aspektų apibendrinimas.

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai atpažįsta įvairias patyčių elektroninėje erdvėje formas ir jų požymius.
- Mokytojai geba taikyti prevencijos ir reagavimo strategijas klasėje.
- Mokytojai geba ugdyti pagarbią ir etišką mokinių komunikaciją internetinėje erdvėje.

4 SKYRIUS

Patyčios elektroninėje erdvėje ir internetinės komunikacijos etika

Aplinka ir priemonės

Projektorius arba nešiojamasis kompiuteris – naudojamas konkreitiems pavyzdžiams, vaizdo medžiagai, žinioms apie patyčių elektroninėje erdvėje atvejus bei mokomajam turiniui, iliustruojančiam skirtingas smurto ir piktnaudžiavimo formas internete, pristatyti.

Užduočių lapai – juose pateikiamos išsamios atvejų analizės su diskusiniais klausimais, rizikos vertinimo užduotimis ir nuosekliomis gairėmis, padedančiomis atpažinti galimas grėsmes. Darbo lapai padeda struktūruotai nagrinėti situacijas ir organizuoti grupines diskusijas.

Flipčartas arba internetiniai strategijų fiksavimo įrankiai – leidžia dalyviams žymėti pagrindines išvadas, kurti vizualius problemų ir sprendimų žemėlapius bei bendradarbiaujant rengti intervencijos gaires. Skaitmeniniai įrankiai, tokie kaip Miro, Google Docs ar Mentimeter, sudaro sąlygas vienu metu dirbti visiems dalyviams, ypač didesnėse grupėse ar dirbant nuotoliniu būdu.

Interneto ryšys – reikalingas papildomiems šaltiniams, teisiniam reglamentavimui, mokyklos vidaus tvarkoms ir gerosios praktikos pavyzdžiams pasiekti bei analizuoti.

Taikomas pedagoginis požiūris

Vaidmenų žaidimai ir realių situacijų simuliacijos – suteikia galimybę mokytojams praktiškai išbandyti reagavimo į įvairias situacijas būdus ir tobulinti komunikacijos su mokiniais bei tėvais įgūdžius.

Grupinė analizė ir diskusija – skatina dalyvių patirties mainus, kritinį mąstymą ir bendradarbiaujant kuriamus sprendimus.

4 SKYRIUS

Patyčios elektroninėje erdvėje ir internetinės komunikacijos etika

Mikro-mokymas ir kryptinga refleksija – dalyviai rengia trumpas pamokų ištraukas ar paaiškinimus mokiniams, o vėliau reflektuoja pasirinktų metodų veiksmingumą ir tobulinimo galimybes.

Projektinis mokymasis – rengiamos intervencijos gairės ar reagavimo planai kaip mini projektai, kuriuos galima praktiškai įgyvendinti mokyklos kontekste.

Technologiniai reikalavimai

Kompiuteriai, nešiojamieji kompiuteriai arba planšetės – būtini mokomajai medžiagai, vaizdo įrašams ir atvejų analizėms peržiūrėti. Šie įrenginiai taip pat naudojami praktiniam darbui su skaitmeniniais įrankiais, pavyzdžiui, pildant PDF darbo lapus, atliekant internetines viktorinas ar interaktyvias užduotis.

Stabilus interneto ryšys – užtikrina prieigą prie papildomų šaltinių, aktualių straipsnių ir praktinių rekomendacijų, taip pat leidžia vienu metu dirbti skaitmeninėse platformose. Internetas būtinas naudojantis debesijos paslaugomis ir bendradarbiavimo įrankiais realiuoju laiku.

Skaitmeniniai bendradarbiavimo įrankiai (pvz., Miro, Google Docs, Mentimeter) – naudojami išvadoms fiksuoti, idėjoms generuoti, gairėms ir procesų žemėlapiams kurti. Šie įrankiai leidžia dalyviams bendradarbiauti, komentuoti, redaguoti turinį ir dalytis idėjomis, stiprinant interaktyvumą ir praktinį žinių taikymą.

Papildoma įranga – projektorius arba interaktyvus ekranas grupinio darbo rezultatams, skaidrėms ir vaizdo medžiagai pristatyti; garso kolonėlės – garso ir vaizdo turiniui, iliustruojančiam realias patyčių elektroninėje erdvėje situacijas, atkurti.

4 SKYRIUS

Patyčios elektroninėje erdvėje ir internetinės komunikacijos etika

Pritaikomumas įvairiems dalyviams:

Užduočių sudėtingumas – atvejų analizės ir praktinės užduotys gali būti pritaikomos atsižvelgiant į dalyvių ankstesnę patirtį: pradedantiesiems pateikiami paprastesni scenarijai, o daugiau patirties turintiems – sudėtingesnės situacijos, susijusios su darbu skaitmeninėje aplinkoje ir patyčių elektroninėje erdvėje problematika.

Lankstus darbo formatas – individualaus darbo, darbo porose ir grupinių diskusijų derinimas leidžia kiekvienam dalyviui aktyviai įsitraukti pagal savo gebėjimus ir turimas žinias. Mažiau pasitikintys savimi gali dirbti individualiai, o labiau patyrę dalyviai – moderuoti diskusijas ar padėti kolegoms.

Vaidmenų pasirinkimas simuliacijose – dalyviai gali pasirinkti vaidmenį (nukentėjusiojo, stebėtojo ar mokytojo), taip ugdydami empatiją, geriau suprasdami skirtingas perspektyvas ir užtikrindami visų dalyvių įtrauktį.

Pritaikomi ištekliai – papildoma medžiaga (vaizdo pavyzdžiai, metodinės gairės, interaktyvus internetinis turinys) gali būti naudojama pagal poreikį, atsižvelgiant į dalyvių žinių ir patirties lygį.

Grupės palaikymas – veiklos metu mokymų vadovas gali teikti papildomus paaiškinimus ar konsultacijas mažiau patyrusiems dalyviams, o labiau patyrę kolegos gali imtis mentoriaus vaidmens, taip stiprinant bendradarbiavimą ir dalijimąsi patirtimi.

4 SKYRIUS

Patyčios elektroninėje erdvėje ir internetinės komunikacijos etika

Papildomi dokumentai:

Išsamūs darbo lapai su atvejų analizėmis ir kryptingais klausimais – pateikiami įvairūs patyčių elektroninėje erdvėje scenarijai – nuo paprastesnių iki sudėtingesnių. Kryptingi klausimai padeda mokytojams analizuoti situacijas, atpažinti nukentėjusiojo, skriaudėjo ir stebėtojo vaidmenis bei parengti intervencijos strategijas. Šie darbo lapai sudaro pagrindą grupinėms diskusijoms ir simuliacijoms.

Nuoseklios atpažinimo ir intervencijos gairės – apima sisteminį požiūrį į skirtingų patyčių elektroninėje erdvėje formų atpažinimą, rekomenduojamas reagavimo procedūras mokyklos aplinkoje, taip pat prevencinių priemonių ir ugdomųjų veiklų, kurias mokytojai gali taikyti klasėje, pasiūlymus. Gairės yra praktiškos ir pritaikomos kasdienėje pedagoginėje veikloje.

Reagavimo ir pagalbos nukentėjusiajam stebėsenos kontrolinis sąrašas – leidžia mokytojams sistemingai fiksuoti taikytus veiksmus ir vertinti jų veiksmingumą. Jame numatyti sėkmės rodikliai, mokinių reakcijų registravimas ir tęstinės pagalbos žingsniai.

Rekomenduojama mokymo medžiaga ir papildomi ištekliai – nuorodos į edukacinius vaizdo įrašus, interaktyvius internetinius įrankius, infografikus ir pamokų planus, kuriuos galima integruoti į įvairius mokomuosius dalykus. Ši medžiaga padeda nuosekliai ugdyti mokinių skaitmeninę etiką, kritinį mąstymą ir saugaus elgesio internete įgūdžius.

Papildomi refleksijos ir vertinimo įrankiai – užrašų ir savęs įsivertinimo šablonai, skirti mokytojų pasirengimui reaguoti į patyčias elektroninėje erdvėje įvertinti, taip pat rekomendacijos dėl kolegialaus patirties pasidalijimo ir metodinių dirbtuvių organizavimo mokykloje.

4 SKYRIUS

Patyčios elektroninėje erdvėje ir internetinės komunikacijos etika

Išvada

Veikla parodė, kaip svarbu mokytojams atpažinti ir suprasti įvairias rizikas, su kuriomis asmens duomenys susiduria skaitmeninėje aplinkoje. Analizuodami atvejų pavyzdžius ir atlikdami praktines užduotis, dalyviai turėjo galimybę įsitikinti, kokią gausų skaitmeninį pėdsaką jie kasdien palieka ir kaip ši informacija gali būti panaudota netinkamai. Ypač pabrėžta, kad asmens duomenys – tai ne tik vardas ar pavardė, bet ir platus dalijamos informacijos spektras: nuotraukos, buvimo vieta, įpročiai, taip pat duomenys apie mokinius ir mokyklos aplinką. Derinant individualų darbą su grupinėmis diskusijomis, mokytojai mokėsi atpažinti tipines internetines grėsmes – duomenų viliojimą (angl. phishing), klaidinančias ar suklustotas žinutes, netinkamą informacijos viešinimą ir silpnus slaptažodžius. Refleksijos ir kolegų grįžtamojo ryšio metu jie parengė praktines duomenų apsaugos strategijas, pritaikomas tiek asmeniniame gyvenime, tiek mokyklos kontekste. Šis procesas skatino dalijimąsi patirtimi ir bendradarbiavimu grįžtą problemų sprendimą, stiprino dalyvių saugumo jausmą ir profesinę kompetenciją.

Svarbi veiklos dalis buvo savo paties skaitmeninio pėdsako analizė. Mokytojai galėjo patikrinti, kokia informacija apie juos yra viešai prieinama, ir apsvarstyti, ką reikėtų koreguoti siekiant geriau apsaugoti savo privatumą. Tai sustiprino suvokimą, kad mokytojai yra mokiniams pavyzdys skaitmeninio elgesio srityje, o atsakingas savo duomenų valdymas tiesiogiai prisideda prie jaunų žmonių ugdymo.

4 SKYRIUS

Patyčios elektroninėje erdvėje ir internetinės komunikacijos etika

Šios veiklos išvada – mokytojų skaitmeninio raštingumo stiprinimas yra esminis žingsnis kuriant saugią ugdymo aplinką. Po užsiėmimo mokytojai įgijo žinių ir praktinių įrankių, leidžiančių kryptingai ugdyti mokinių atsakingo naudojimosi internetu įgūdžius, mokyti juos atpažinti rizikas ir jų išvengti. Taigi veikla sukūrė dvejopą pridėtinę vertę – sustiprino mokytojų asmenines kompetencijas ir padėjo tvirtą pagrindą kokybiškesniam darbui su mokiniais skaitmeninio saugumo srityje.

2 veikla

INTERNETINĖS KOMUNIKACIJOS ETIKA – TEIGIAMOS SKAITMENINĖS APLINKOS KŪRIMAS

Siūloma veiklos trukmė: 60 minučių.

Individualus/grupinis užsiėmimas: grupė (su individualiomis refleksijomis).

Veiklos aprašymas

Ši veikla skirta suteikti mokytojams įgūdžių atpažinti etiškus ir neetiškus bendravimo modelius elektroninėje erdvėje ir parengti strategijas, kaip mokyti mokinius atsakingo elgesio internete. Veikla suskirstyta į kelis etapus:

4 SKYRIUS

Patyčios elektroninėje erdvėje ir internetinės komunikacijos etika

Įvadas ir motyvacija (10 min.)

Mokytojas pristato pagrindinius internetinės komunikacijos etikos principus, įskaitant pagarbą, atsakomybę, privatumo apsaugą ir autorių teisių laikymąsi. Diskusijoje aptariamas netinkamo bendravimo poveikis mokyklai ir socialiniam gyvenimui, taip pat kaip teigiama internetinė sąveika prisideda prie sveikos skaitmeninės kultūros. Dalyviai dalijasi savo patirtimi ir pastebėjimais, didindami įsitraukimą ir motyvaciją.

Pavyzdžio analizė (20 min.)

Dalyviai dirba mažose grupėse, analizuodami išgalvotus ir tikrus žinučių, komentarų ir įrašų, iliustruojančių etišką ar neetišką elektroninės erdvės turinį, pavyzdžius. Jie nustato neigiamas netinkamo elgesio pasekmes, įskaitant emocinį poveikį mokiniams, pasitikėjimo eroziją ir galimas teises pasekmes. Grupinės diskusijos leidžia keistis patirtimi ir kolektyviai suprasti problemas.

Diskusija ir išvados (10 min.)

Grupės refleksija apie pagrindines išmoktas žinias ir dalijimasis bendraamžių atsiliepimais. Mokytojai apibendrina strategijas, kurias galima nedelsiant pritaikyti mokykloje, ir planuoja tolesnę veiklą, skirtą teigiamai elektroninei erdvei skatinti.

Rezultatas(-ai):

- Mokytojai atpažįsta įvairias elektroninių patyčių formas ir požymius.
- Mokytojai žino, kaip įgyvendinti strategijas, skirtas užkirsti kelią elektroninėms patyčioms klasėje ir su jomis kovoti.
- Mokytojai žino, kaip skatinti pagarbą ir etišką mokinių bendravimą internete.

4 SKYRIUS

Patyčios elektroninėje erdvėje ir internetinės komunikacijos etika

Aplinka ir priemonės

Projektorius arba nešiojamas kompiuteris internetinės komunikacijos pavyzdžiams rodyti: leidžia dalyviams sekti tikrus etiškų ir neetiškų pranešimų, komentarų ir įrašų socialinėje medijoje, mokyklų platformose ar el. paštu pavyzdžius. Vizualūs ekranai padeda geriau suprasti situacijas ir palengvina diskusijas grupėse.

Darbo lapai su klausimais ir užduotimis kodekso kūrimui: juose pateikiami struktūrizuoti klausimai ir praktinės užduotys, kurios padės dalyviams analizuoti internetinę komunikaciją ir kurti gaires. Įtraukti diskusijų scenarijai, asmeninio skaitmeninio elgesio apmąstymai ir pasiūlymai, kaip integruoti etikos taisykles į mokymą.

„Flipčartai“ arba skaitmeninio bendradarbiavimo įrankiai („Miro“, „Google Docs“): naudojami idėjoms užfiksuoti, minčių lietuvi generuoti ir bendrai kurti „Etiško internetinio bendravimo kodeksą“. Jie leidžia vienu metu užsirašinėti pastabas, vizualizuoti ryšius tarp problemų ir sprendimų bei palengvina grupės sąveiką ir diskusijas.

Papildoma pagalba: Dalyviai gali naudotis paskaitų užrašais, vadovais ir internetiniais ištekliais, kad patikrintų pavyzdžius ir išplėstų savo gaires. Skaitmeninės ir tradicinės medžiagos derinys užtikrina visų mokytojų lankstumą ir aktyvų dalyvavimą, nepaisant ankstesnės patirties ar techninių įgūdžių.

Praktinis pritaikymas: Medžiaga leidžia mokytojams iš karto kurti ir išbandyti gaires, kurti praktines užduotis mokiniams ir integruoti etiško bendravimo principus į įvairius dalykus.

4 SKYRIUS

Patyčios elektroninėje erdvėje ir internetinės komunikacijos etika

Naudotas pedagoginis metodas

Vaidmenų žaidimas ir etinės dilemos modeliavimas: dalyviai prisiima mokinių, mokytojų ar tėvų vaidmenis, kad praktiškai patirtų įvairias elektroninės komunikacijos situacijas, įskaitant konfliktinius ar neetiškus scenarijus. Šis metodas padeda ugdyti empatiją, atpažinti netinkamo elgesio pasekmes ir išbandyti intervencijos strategijas saugioje aplinkoje.

Grupės analizė ir diskusija: Dalyviai dirba mažose grupėse, nagrinėdami konkrečius bendravimo pavyzdžius, nustatydami etinius ir neetiškus modelius ir aptardami galimas pasekmes. Vėlesnė plenarinė diskusija leidžia grupėms keistis patirtimi, nagrinėti problemas iš skirtingų perspektyvų ir kartu kurti gaires.

Mikromokymas ir vedama refleksija: mokytojai kuria trumpas mokymo veiklas arba scenarijus, kuriuos jie gali tiesiogiai pritaikyti darbe su mokiniais. Po to seka vedama refleksija, kurios metu dalyviai apsversto savo elektroninės erdvės elgesį, savo strategijų efektyvumą ir būdus, kaip juos pritaikyti skirtingo amžiaus mokiniams ir situacijoms.

Projektu grįstas mokymasis: dalyviai kuria „Etiško bendravimo internete kodeksą“ kaip mini projektą, apimančią etiško bendravimo mokyklos kontekste gairių planavimą, rengimą, testavimą ir pritaikymą. Šis metodas skatina aktyvų mokymąsi, bendradarbiavimą, kritinį mąstymą ir atsakomybės jausmą, tuo pačiu metu kuriant konkrečią medžiagą, kurią galima taikyti mokymo praktikoje.

4 SKYRIUS

Patyčios elektroninėje erdvėje ir internetinės komunikacijos etika

Praktinių ir refleksyvių metodų integravimas – derinant simuliacijas, diskusijas, mikro-mokymą ir projektines užduotis, dalyviai įgyja visapusišką internetinės komunikacijos etikos supratimą, praktinių įgūdžių ir gebėjimą nuosekliai pritaikyti savo veiklą atsižvelgiant į turimą patirtį bei mokinių poreikius.

Technologiniai reikalavimai

Kompiuteriai, nešiojamieji kompiuteriai arba planšetės – leidžia pristatyti mokomąją medžiagą, interaktyvius pavyzdžius ir atlikti praktines užduotis naudojant skaitmeninius įrankius. Dalyviai gali vienu metu analizuoti internetinės komunikacijos pavyzdžius ir dirbti su individualiomis ar grupinėmis užduotimis.

Stabilus interneto ryšys – būtinas ieškant papildomų realių pavyzdžių ir šaltinių (naujienų straipsnių, socialinių tinklų turinio, internetinių platformų), leidžiančių stebėti aktualias situacijas ir skaitmeninės komunikacijos tendencijas.

Skaitmeniniai bendradarbiavimo įrankiai (pvz., Miro, Google Docs, Mentimeter) – suteikia galimybę vienu metu fiksuoti idėjas, generuoti pasiūlymus ir kartu kurti elgesio kodeksus ar gaires. Naudodamiesi šiais įrankiais dalyviai gali dirbti realiuoju laiku, vizualizuoti diskusijas, sisteminti grįžtamąjį ryšį ir išsaugoti parengtą medžiagą tolimesniam taikymui klasėje.

Papildomi multimedijos ištekliai (pasirinktinai) – projektorius arba interaktyvi lenta skaidrėms, vaizdo įrašams ir etiškos bei neetiškos skaitmeninės sąveikos pavyzdžiams demonstruoti, padedant dalyviams geriau suprasti skirtingus scenarijus ir analizuoti elgesio pasekmes.

4 SKYRIUS

Patyčios elektroninėje erdvėje ir internetinės komunikacijos etika

Programinė įranga ir platformos – prieiga prie viktorinų, apklausų ir vertinimo įrankių (pvz., Kahoot, Mentimeter), kurie skatina aktyvų visų dalyvių įsitraukimą ir suteikia galimybę veiklų metu gauti momentinį grįžtamąjį ryšį.

Saugumo įrankiai ir rekomendacijos – asmens duomenų apsaugos priemonės dirbant internete, tokios kaip privatumo režimo naršyklės, dokumentų dalijimosi valdymas ir saugumo nustatymai skaitmeninėse platformose.

Pritaikomumas įvairiems dalyviams

Veikla sudaro galimybes individualiai refleksijai, darbui porose ir grupinėms diskusijoms, taip užtikrinant aktyvų visų dalyvių įsitraukimą nepriklausomai nuo jų ankstesnės patirties ar žinių apie skaitmeninę etiką lygio.

Pavyzdžiai ir užduotys gali būti diferencijuojami – nuo paprastesnių situacijų, susijusių su bazinėmis neetiškos komunikacijos formomis, iki sudėtingesnių scenarijų, apimančių įvairias skaitmenines platformas ir mokinių tarpusavio sąveikas. Dalyviai gali pasirinkti veiklos teminį fokusą (socialiniai tinklai, el. paštas, mokyklos platformos, pokalbių grupės), todėl turinys tampa aktualesnis ir praktiškai pritaikomas kasdienėje pedagoginėje veikloje.

Veikla skatina reflektuoti asmeninį skaitmeninį elgesį ir padeda mokytojams įsivertinti savo stipriąsias bei tobulintinas sritis, ugdant etišką komunikaciją. Tai tiesiogiai prisideda prie jų profesinio tobulėjimo.

Lanksti veiklos struktūra leidžia ją pritaikyti pagal grupės dydį, mokinių amžių ir konkrečius mokyklos poreikius, taip užtikrinant plačias taikymo galimybes skirtinguose ugdymo kontekstuose.

4 SKYRIUS

Patyčios elektroninėje erdvėje ir internetinės komunikacijos etika

Papildomi dokumentai

Išsamūs darbo lapai ir internetinės komunikacijos pavyzdžiai – pateikiami etiško ir neetiško elgesio scenarijai, diskusiniai klausimai bei analizės užduotys, padedančios struktūruotai nagrinėti situacijas ir skatinti kritinį mąstymą.

Siūlomas „Etiškos internetinės komunikacijos kodekso“ formatas – parengtas taip, kad galėtų būti tiesiogiai taikomas mokykloje ir naudojamas kaip praktinis įrankis dirbant su mokiniais.

Klasės įgyvendinimo ir mokinių elgesio vertinimo kontrolinis sąrašas – leidžia sistemingai stebėti kodekso taikymą, vertinti jo veiksmingumą, atpažinti probleminius elgesio modelius ir planuoti papildomas ugdomąsias veiklas.

Papildomi metodiniai leidiniai ir gairės – pateikiami pamokų veiklų pavyzdžiai ir scenarijai, skirti nuosekliam skaitmeninės etikos ugdymui bei pozityvios skaitmeninės aplinkos kūrimui mokykloje. Skaitmeniniai šablonai ir bendradarbiavimo įrankiai – sudaro galimybes lengvai adaptuoti parengtus dokumentus ir dalytis jais su kolegomis ar mokiniais, užtikrinant tęstinį ir bendradarbiavimu grįstą darbą.

Skyriaus išvada

Veikla „Internetinės komunikacijos etika – pozityvios skaitmeninės aplinkos kūrimas“ suteikia mokytojams praktinių įgūdžių ir priemonių, padedančių ugdyti atsakingą ir etišką mokinių elgesį skaitmeninėje erdvėje. Analizuodami pavyzdžius, dalyvaudami grupinėse diskusijose ir kurdami „Etiškos internetinės komunikacijos kodeksą“, dalyviai išmoka atpažinti neetiškos komunikacijos modelius, suprasti netinkamo elgesio pasekmes ir kurti aiškias, prevencines bei ugdomąsias strategijas, skirtas pozityviai skaitmeninei kultūrai stiprinti mokykloje.

4 SKYRIUS

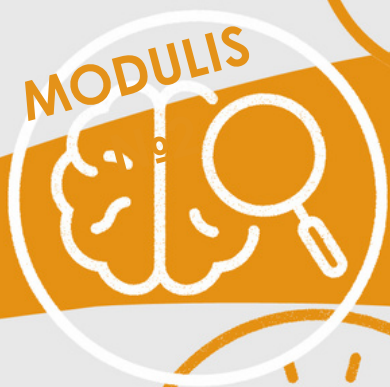
Patyčios elektroninėje erdvėje ir internetinės komunikacijos etika

Prevencijos ir intervencijos strategijas. Individuali refleksija apie savo skaitmeninį elgesį padeda mokytojams atpažinti asmeninius įpročius ir sąmoningai rodyti pavyzdį mokiniams, o grupinis darbas skatina dalijimąsi patirtimi ir bendradarbiavimu grįstą mokymąsi.

Dalyviai aktyviai rengia gaires, kurias galima nedelsiant taikyti klasėje ir integruoti į įvairius mokomuosius dalykus, taip ugdant atsakomybę, pagarbą ir empatiją internetinėje komunikacijoje. Technologiniai įrankiai – projektorius, skaitmeninės bendradarbiavimo platformos ir internetas – sudaro sąlygas dinamiškam ir interaktyviam darbui, o lanksti veiklos struktūra leidžia ją pritaikyti skirtingam mokytojų patirties lygiui.

Veiklos išvada – mokytojai ne tik įgyja žinių apie internetinės komunikacijos etiką, bet ir tampa aktyviais pozityvios skaitmeninės aplinkos kūrėjais savo mokyklose. Įgytos žinios ir įgūdžiai suteikia jiems galimybę mokyti mokinius atsakingai naudotis skaitmeniniais įrankiais, atpažinti etines dilemas ir suvokti savo veiksmų pasekmes, taip prisidedant prie ilgalaikės saugios ir palaikančios skaitmeninės erdvės kūrimo ugdymo procese.

Žiniasklaidos raštingumas ir kritinis mąstymas

Šis modulis skirtas mokytojų mokymui padėti mokiniams kritiškai analizuoti žiniasklaidos turinį ir šaltinius, suprasti interneto poveikį ir tapti atsakingais vartotojais bei kūrėjais. Temos turėtų apimti dezinformacijos, melagingų naujienų, dirbtinio intelekto sukurto ir kitokio manipuliuojamo turinio atpažinimą, algoritmų ir autorių teisių supratimą.

2 modulis:

Žiniasklaidos raštingumas ir kritinis mąstymas

Raktiniai žodžiai: raštingumas, kritinis mąstymas, skaitymo supratimas, analitiniai įgūdžiai, reflektyvusis mąstymas, samprotavimas, argumentavimas, metakognicija, medijų raštingumas, klausimų uždavimo strategijos

Taikymo sritis

Šiame modulyje aptariamos pagrindinės sąvokos ir praktiniai metodai, kaip integruoti raštingumą ir kritinį mąstymą į kasdienį mokymą. Jame pabrėžiamas klausimų uždavimo, diskusijų ir teksto analizės vaidmuo padedant mokiniams tapti savarankiškais mąstytojais ir veiksmingais komunikatoriais.

Mokymo tikslai

- Gerinti mokytojų supratimą apie skaitmeninio saugumo principus ir dažniausiai pasitaikančias rizikas internete. Pagilinti mokytojų supratimą apie raštingumo ugdymą ir kritinio mąstymo procesus.
- Suteikti mokytojams mokymo strategijas, skatinančias aktyvų skaitymą ir kritinę analizę.
- Skatinti klausimų ir dialogo naudojimą, siekiant stimuliuoti aukštesnio lygio mąstymą.
- Padėti mokiniams kritiškai vertinti informaciją ir formuluoti pagrįstus argumentus.

Teorinis pagrindas

Šis mokymo modulis skirtas parengti mokytojus, kaip padėti mokiniams kritiškai analizuoti medijos turinį. Šiandieninėje skaitmeninėje aplinkoje jauni žmonės nuolat susiduria su informacija iš įvairių ir dažnai prieštaringų šaltinių. Socialinė medija, naujienų platformos, reklama ir pramogos prisideda prie nuomonių, vertybių ir elgesio formavimo. Dėl šios priežasties medijų raštingumas – suprantamas kaip gebėjimas pasiekti, vertinti, analizuoti, kurti ir perteikti žiniasklaidos žinutes – tapo pagrindiniu švietimo prioritetu.

Žiniasklaidos žinutės niekada nebūna neutralios; jos kuriamos turint konkrečių tikslų, formuojamos kultūrinių vertybių ir joms daro įtaką ekonominiai ar politiniai interesai. Norint padėti mokiniams atskleisti šias pagrindines struktūras, reikia, kad patys mokytojai suprastų medijų raštingumo teorinius pagrindus. Ši sritis remiasi semiotika, kultūros studijomis ir kritine pedagogika, pabrėžiant, kad prasmė kuriama per reprezentaciją ir galios santykius. Mokytojai, apmokyti remiantis šiuo požiūriu, gali padėti mokiniams užduoti tokius klausimus: Kas sukūrė šią žinutę? Kokių tikslų? Kokie metodai naudojami dėmesiui pritraukti? Kieno balsai įtraukiami arba neįtraukiami?

Kritinis mąstymas suteikia pažintinį pagrindą, reikalingą tokiai analizei. Jis apima prielaidų kvestionavimą, šališkumo atpažinimą, fakto ir nuomonės atskyrimą bei įrodymų patikimumo vertinimą. Derinamas su žiniasklaidos raštingumu, kritinis mąstymas įgalina mokinius tapti ne tik informuotais medijų vartotojais, bet ir atsakingais bei kūrybingais turinio kūrėjais. Pavyzdžiui, analizuodami, kaip skirtingos žiniasklaidos priemonės formuluoja antraštes apie tą patį įvykį, mokiniai mokosi atpažinti ideologinį šališkumą. Nagrinėdami populiarias socialinių tinklų tendencijas, jie gali reflektuoti, kaip algoritmai veikia turinio matomumą ir formuoja viešąją nuomonę.

Mokytojams konstruktyvistinis požiūris suteikia veiksmingą pedagoginę kryptį. Užuoat pateikę paruoštus atsakymus, pedagogai veikia kaip mokymosi proceso fasilitatoriai, skatinantys tyrinėjimą, dialogą ir refleksiją. Paulo Freire kritinės pedagogikos samprata pabrėžia būtinybę sieti medijų analizę su mokinių gyvenamąja patirtimi, sudarant galimybes jiems „skaityti pasaulį“ ir kvestionuoti dominuojančius naratyvus. Toks požiūris ugdo aktyvų pilietiškumą ir rengia mokinius atsakingam bei apmąstytam dalyvavimui visuomenėje.

Derindami žiniasklaidos raštingumą ir kritinį mąstymą, mokytojai gali paversti klasę erdve, kurioje mokiniai mokosi ne tik vartoti medijų turinį, bet ir jį analizuoti, vertinti, kelti klausimus bei prasmingai prisidėti prie medijų aplinkos kūrimo.

Temos / Skyriai	Mokymosi rezultatai
1. Raštingumo ir kritinio mąstymo pagrindai	• Mokytojai gali apibrėžti pagrindines raštingumo ir kritinio mąstymo sąvokas ir paaiškinti jų svarbą švietime. • Mokytojai gali taikyti autorių teisių principus, kad atsakingai pasirinktų, naudotų ir dalytųsi edukaciniais ištekliais.

Temos / Skyriai	Mokymosi rezultatai
2. Klausimų ir diskusijų metodai mąstymui skatinti	• Mokytojai žino, kaip taikyti veiksmingas klausimų uždavimo strategijas, kad paskatintų mokinius analizuoti ir refleksuoti. • Mokytojai žino, kaip vesti diskusijas klasėje, kurios skatintų mokinius apsvarstyti įvairius požiūrius.
3. Skaitymo supratimo strategijos giliam supratimui	• Mokytojai gali išmokyti mokinius aktyvaus skaitymo metodų, įskaitant numatymą, apibendrinimą ir klausimų uždavimą. • Mokytojai žino, kaip padėti mokiniams susieti idėjas skirtinguose tekstuose ir kontekstuose. • Mokytojai gali išmokyti mokinius analizuoti ir vertinti šaltinius, siekiant nustatyti jų tikslumą, aktualumą ir patikimumą.
4. Argumentų vertinimas ir kūrimas bei medijų raštingumas	• Mokytojai gali padėti mokiniams įvertinti informacijos patikimumą ir nustatyti šališkumą. • Mokytojai gali paaiškinti, kaip algoritmai veikia informacijos vartojimą ir skaitmeninį turinį. • Mokytojai žino, kaip padėti mokiniams formuluoti nuoseklius, įrodymais pagrįstus argumentus žodžiu ir raštu.

Išvada

Šiame modulyje pabrėžiama, kaip svarbu suteikti mokytojams žinių ir strategijų, kaip ugdyti medijų raštingumą ir kritinį mąstymą klasėse. Pasaulyje, kuriame mokiniai nuolat susiduria su informacijos srautu, gebėjimas kvestionuoti šaltinius, aptikti šališkumą ir įvertinti patikimumą yra labai svarbus mokymuisi visą gyvenimą ir demokratiniam dalyvavimui. Mokytojai, taikantys šį požiūrį, padeda mokiniams suprasti, kad medijų žinutės yra sukonstruotos, tikslingos ir dažnai formuojamos socialinių ir politinių interesų. Modeliuodami tyrimus ir skatindami refleksiją, pedagogai įgalina besimokančiuosius ne tik kritiškai vartoti medijas, bet ir kurti atsakingą, etišką ir socialiai sąmoningą turinį. Taip klasės tampa erdvėmis, kurios ugdo informuotus, įsitraukusius ir aktyvius piliečius.

Raštingumo ir kritinio mąstymo pagrindai

Rezultatai

- Mokytojai gali apibrėžti pagrindines raštingumo ir kritinio mąstymo sąvokas ir paaiškinti jų svarbą švietime.
- Mokytojai gali taikyti autorių teisių principus, kad atsakingai pasirinktų, naudotų ir dalytųsi edukaciniais ištekliais.

Trumpas teorinis aprašymas

Raštingumo ir kritinio mąstymo pagrindai suteikia mokytojams esminius įrankius, padedančius mokiniams orientuotis šiandienos sudėtingame informacijos pasaulyje. Raštingumas nebėra vien skaitymas ir rašymas, bet taip pat apima įvairios medijos interpretavimą, šaltinių vertinimą ir atsakingą žinių kūrimą. Kritinis mąstymas papildo raštingumą, suteikdamas besimokantiejiems galimybę kvestionuoti prielaidas, analizuoti argumentus ir priimti įrodymais pagrįstus sprendimus. Kartu šie įgūdžiai suteikia mokytojams galią ugdyti savarankiškus, reflektuojančius ir etiškus besimokančiuosius. Be to, autorių teisių principų supratimas užtikrina, kad mokytojai ir mokiniai atsakingai naudotųsi švietimo ištekliais, gerbdami intelektualinę nuosavybę ir skatindami kūrybiškumą bei bendradarbiavimą. Šis teorinis pagrindas pabrėžia pedagogų vaidmenį ne tik kaip žinių skleidėjų, bet ir kaip tyrimo tarpininkų, suteikiančių mokiniams visą gyvenimą trunkančių įgūdžių aktyviai dalyvauti demokratinėje ir skaitmeninėje visuomenėje.

1 veikla

ATPAŽINK ŠALIŠKUMĄ – MEDIJŲ PRANEŠIMO ANALIZĖ

Siūloma veiklos trukmė: 40 minučių.

Individualus/grupinis užsiėmimas: 4 asmenų grupė.

Veiklos aprašymas Apšilimas (5 min.):

Mokytojas parodo trumpą medijos įrašą ir klausia: „Kokia pagrindinė žinutė? Kas jį parašė?“ Mokytojai dalijasi trumpais atsakymais.

Grupės užduotis (10 min.):

Kiekviena grupė gauna dvi tos pačios naujienos versijas (vieną iš neutralios svetainės, kitą – šališką). Jie paryškina žodžius, kurie rodo emocijas, perdėtą turinį ar šališkumą.

Palyginimas ir aptarimas (10 min.):

Grupių atsakymų darbo lapas:

1. Kas yra tikslinė auditorija?
2. Kur faktai, o kur – nuomonės?
3. Kas liko nuošalyje?

Pristatymas (10 min.):

Grupės priklįuoja savo išvadas ant sienos / lentos. Kiekviena grupė trumpai paaiškina skirtumus. Veklai skatinti galima naudoti mentimeter, kahoot ir canva paltformas.

1 SKYRIUS

Raštingumo ir kritinio mąstymo pagrindai

Apmąstymai (5 min.):

Dėstytojas klausia: „Kaip padėtumėt mokiniams pastebėti šališkumą?“ Mokytojai siūlo strategijas. „PERRAŠYMO“ veikla: auditorijos prašoma perrašyti įrašą teisingesniu būdu.

Rezultatas(-ai):

- Mokytojai gali apibrėžti pagrindines raštingumo ir kritinio mąstymo sąvokas ir paaiškinti jų svarbą švietime.

Aplinka ir medžiagos:

Aplinka: Klasė, 4 asmenų grupės.

Medžiagos:

Du kontrastingi straipsniai kiekvienai grupei (atspausdinti), žymekliai, darbo lapas su patariamaisiais klausimais, lipnūs lapeliai.

Naudotas pedagoginis metodas

Šioje veikloje naudojama kritinė pedagogika ir bendradarbiavimu grįstas mokymasis. Mokytojai aktyviai analizuoja tekstus, kvestionuoja perspektyvas ir kartu kuria prasmę. Ji skatina kritinį mąstymą, lygindama šaltinius ir apmąstydami, kaip padėti mokiniams ugdyti medijų raštingumą.

Technologiniai reikalavimai:

Projektorius

Prisitaikomumas įvairiems dalyviams:

Galima pritaikyti supaprastinant tekstus mažiau patyrusiems mokytojams arba naudojant sudėtingus, konkrečioms disciplinoms būdingus šaltinius (mokslo naujienas, politinius komentarus) pažengusioms grupėms. Daugiakalbėje aplinkoje straipsniai gali būti parašyti dalyvių dėstyto kalba.

1 SKYRIUS

Raštingumo ir kritinio mąstymo pagrindai

Grupinis darbas užtikrina kolegų palaikymą, leidžiantį įvairiems įgūdžių lygiams papildyti vieniems kitus.

2 veikla

PASTEBĖTI ŠALIŠKUMĄ – ŽINIASKLAIDOS PRANEŠIMŲ ANALIZĖ

Siūloma veiklos trukmė: 40 minučių.

Individualus/grupinis užsiėmimas: 4 asmenų grupė.

Veiklos aprašymas

Apšilimas pamokos pradžioje 0–5 min. Mokytojas klausia: „Ar kada nors kopijavote medžiagą pamokai negalvodami apie autorių teises?“ (pakelkite rankas, vardų neminėkite).

Trumpa įžanga (5–10 min.) Lektorius paaiškina autorių teisių pagrindus + „Creative Commons“ simbolius (skaidrės arba plakatai).

Detektyvinė užduotis 10–20 min. Mokytojai poromis gauna „įrodymų korteles“ (paveikslėlius, tekstus, vaizdo įrašus su naudojimo pastabomis). Jie nusprendžia: legalu / X nelegalu naudoti klasėje.

Vaidmenų žaidimas 20–30 min. Kiekviena pora pagrindžia savo pasirinkimą: „Mes esame autorių teisių detektyvai. Mes leidžiame / draudžiame šį naudojimą, nes...“ Teisingi atsakymai 30–35 min. Lektorius atskleidžia teisingus sprendimus ir paaiškina jų samprotavimus.

Apibendrinimas 35–40 min. Mokytojai pasidalija viena praktine klasės taisykle, skatinančia etišką naudojimą.

Rezultatas(-ai):

- Mokytojai gali taikyti autorių teisių principus, kad atsakingai pasirinktų, naudotų ir dalytųsi edukaciniais ištekliais.

1 SKYRIUS

Raštingumo ir kritinio mąstymo pagrindai

Grupinis darbas užtikrina kolegų palaikymą, leidžiantį įvairiems įgūdžių lygiams papildyti vieniems kitus.

Aplinka ir medžiagos

Aplinka: Klasė su projektoriumi.

Medžiaga: Skaidrės apie autorių teisių pagrindus, „Įrodymų kortelės“ (atspausdintos), autorių teisių kontrolinis sąrašas.

Naudotas pedagoginis metodas

Ši veikla grindžiama kritine pedagogika ir bendradarbiavimu grįstu mokymusi. Mokytojai aktyviai analizuoja tekstus, kvestionuoja skirtingas perspektyvas ir kartu kuria prasmę. Lygindami įvairius informacijos šaltinius ir reflektuodami, kaip ugdyti mokinių žiniasklaidos raštingumą, dalyviai stiprina kritinio mąstymo gebėjimus.

Technologiai reikalavimai:

Projektorius

Pritaikomumas įvairiems dalyviams:

Galima pritaikyti „įrodymų korteles“ dalyvių kontekstui (pvz., vadovėlių paveikslėliai pradinių klasių mokytojams, „YouTube“ vaizdo įrašai vidurinių mokyklų mokytojams). Mokytojai gali koreguoti sudėtingumą – pradedantiesiems – pagrindinis „legalus / nelegalus“ arba pažengusiųjų grupėms – subtilūs „Creative Commons“ scenarijai. Vaidmenų žaidimas palaiko įvairius mokymosi stilius ir komforto lygius.

Šį įrenginį patvirtinantys dokumentai:

1 veikla: 1 VEIKLAS.docx

TT1 Atpažinkite Blas

Skyriaus išvada

Šios veiklos aprūpina mokytojus praktinėmis strategijomis, kurios padeda ugdyti žiniasklaidos raštingumą ir atsakingą skaitmeninį elgesį. Analizuodami šališkumą ir praktikuodami autorių teisių paisymą, dalyviai ne tik tobulina savo pačių kritinio mąstymo įgūdžius, bet ir įgyja lengvai pritaikomų metodų, kaip padėti mokiniams klausinėti, vertinti ir etiškai bendrauti su žiniasklaida.

Klausimų ir diskusijų metodai mąstymui skatinti

Rezultatai

- Mokytojai žino, kaip taikyti veiksmingas klausimų uždavimo strategijas, kad paskatintų mokinius analizuoti ir refleksuoti.
- Mokytojai žino, kaip vesti diskusijas klasėje, kurios skatintų mokinius apsvarstyti įvairius požiūrius.

Trumpas teorinis aprašymas

Skaitmeninio raštingumo ugdymo srityje klausinėjimo ir diskusijų technikos suteikia mokiniams galimybę kritiškai mąstyti apie gaunamas žinutes. Apgalvoti, atviri klausimai padeda mokiniams peržengti paviršutinį supratimą ir pereiti prie gilesnės šaltinių, ketinimų bei paslėptų šališkumų analizės. Tyrinėdami, kur baigiasi faktai ir prasideda nuomonės, bei klausdami, kieno balsai yra įtraukiami, o kieno – išstumiami, mokytojai skatina mokinius apmąstyti informacijos patikimumą ir skirtingas perspektyvas. Struktūruotos diskusijos leidžia mokiniams išgirsti įvairius požiūrius, palyginti skirtingas interpretacijas ir formuoti argumentuotus samprotavimus. Taikydami šias praktikas, mokytojai ugdo tyrinėjimo dvasia paremtą klasės aplinką, kurioje dialogas lavina tiek kritinį mąstymą, tiek atsakingą žiniasklaidos vartojimą.

1 veikla

KLAUSIMŲ RENGYKLĖ: KRITINIŲ KLAUSIMŲ KŪRIMAS

Siūloma veiklos trukmė: 40 minutės

Darbas individualiai / grupėmis: Grupė po 4 dalyvius

Veiklos aprašymas

0–5 min. | Apšilimas: Mokytojas-treneris parodo medijos iškarpa (pvz., 1 minutės reklamą arba naujienų antraštę). Dalyviai greitai pasidalija pirminėmis reakcijomis.

5–15 min. | Teorinė įžanga ir pavyzdžiai: Vadovas pristato Bloomo taksonomijos klausimų lygius, iliustruodamas juos medijos pavyzdžiais.

15–25 min. | Grupinė užduotis: Kiekviena grupė sukuria 3–4 atvirus, kritinius klausimus apie parodytą medijos iškarpa (pvz., „Kieno perspektyvos čia trūksta?“).

25–35 min. | Dalijimasis: Grupės apsikeičia sukurtais klausimais, atsako į kitų grupių klausimus ir lygina skirtingas interpretacijas.

35–40 min. | Refleksija: Vadovas užduoda klausimą: „Kaip galėtumėte pritaikyti šią techniką savo pamokose?“

Numatomi rezultatai:

- Mokytojai žino, kaip taikyti efektyvias klausinėjimo strategijas, kurios skatina mokinių analizę ir refleksiją.

2 SYRIUS

Klausimų ir diskusijų metodai mąstymui skatinti

Veiklos aplinka ir medžiagos

Aplinka: Klasė, grupės po 3–4 dalyvius. **Medžiagos:** Bloomo taksonomijos klausimų pradžios (stems), dideli popieriaus lapai (chart paper) arba lipnūs lapeliai (sticky notes).

Taikomas pedagoginis požiūris

Naudojama konstruktyvistinė pedagogika ir tyrinėjimu grindžiamas mokymasis. Mokytojai aktyviai konstruoja žinias patys kurdami ir išbandydami klausimus, taip pereidami nuo teorijos prie praktikos. Bendradarbiavimas grupėse skatina tarpusavio mokymąsi ir kritinį medijos tekstų nagrinėjimą.

Technologijų reikalavimai:

Projektorius ir (arba) medijos iškarpos spaudiniai.

Pritaikomumas įvairiems dalyviams:

Veiklą galima pritaikyti naudojant paprastesnius medijos tekstus pradedantiesiems arba sudėtingesnius, dalykui būdingus šaltinius pažengusioms grupėms. Mažiau patyrusiems mokytojams galima pateikti klausimų pradžias kaip atramas (scaffolds), o pažengusiems dalyviams – leisti jas kurti patiems. Grupinis bendradarbiavimas padeda subalansuoti skirtingo pasirengimo lygio dalyvius.

2 SKYRIUS

Klausimų ir diskusijų metodai mąstymui skatinti

2 veikla

AKVARIUMO DISKUSIJA: KELIŲ PERSPEKTYVŲ TYRINĖJIMAS

Siūloma veiklos trukmė: 40 min.

Darbo forma: grupė padalijama į dvi dalis

Veiklos aprašas

0–5 min. | Parengimas

Treneris pristato „akvariumo“ (angl. fishbowl) metodą: vidinis ratas diskutuoja, išorinis – stebi ir fiksuoja įžvalgas.

5–10 min. | Medijos stimulus

Pateikiamas kontroversiškas naujienų straipsnis arba socialinių tinklų įrašas.

10–20 min. | Vidinio rato diskusija

Pusė grupės diskutuoja apie pateiktą medijos turinį, remdamasi kryptingais klausimais (šališkumas, pateikti įrodymai, galimas poveikis auditorijai).

20–30 min. | Vaidmenų pasikeitimas

Išorinis ratas pasidalija stebėjimais, po to grupės apsikeičia vaidmenimis ir vyksta antras diskusijos etapas.

30–35 min. | Aptarimas

Treneris apibendrina, kaip diskusija atskleidė skirtingas perspektyvas ir interpretacijas.

35–40 min. | Refleksija

Mokytojai užrašo po vieną strategiją, kurią galėtų taikyti savo klasėje, siekdami skatinti subalansuotą ir pagarbų diskusijų procesą

2 SKYRIUS

Klausimų ir diskusijų metodai mąstymui skatinti

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai geba organizuoti ir moderuoti klasės diskusijas, skatinančias mokinius svarstyti skirtingas perspektyvas.

Aplinka ir priemonės

Aplinka: klasė, kurioje kėdės išdėstytos dviem ratais (vidinis ir išorinis ratas), pritaikant „akvariumo“ diskusijos metodą.

Priemonės:

- Spausdintas medijos tekstas arba socialinio tinklo įrašas
- Kryptingų klausimų lapas (pvz., apie šališkumą, įrodymus, perspektyvas ir poveikį)
- Stebėjimo kontrolinis sąrašas išoriniam ratui (pvz., argumentų tipai, skirtingų nuomonių įtraukimas, naudojami įrodymai)

Taikomas pedagoginis požiūris

Taikoma dialoginė pedagogika ir patirtinis mokymasis. Mokytojai pirmiausia patys dalyvauja struktūruotoje diskusijoje kaip besimokantieji, o vėliau reflektuoja šią patirtį kaip pedagogai. Šis metodas parodo, kaip dialogas padeda atskleisti skirtingas perspektyvas ir ugdo kritinį mąstymą per aktyvų dalyvavimą bei stebėjimą.

2 SKYRIUS

Klausimų ir diskusijų metodai mąstymui skatinti

Technologijų reikalavimai:

Nėra

Pritaikomumas įvairiems dalyviams

Veikla lengvai pritaikoma parenkant medijų pavyzdžius, atitinkančius dalyvių kontekstą (vietos naujienos, globalios temos ar konkretaus dalyko turinys).

Didelėse grupėse galima organizuoti kelias „akvariumo“ diskusijas vienu metu, taip užtikrinant aktyvų visų dalyvių įsitraukimą.

Stebėjimo kontroliniai sąrašai padeda mažiau pasitikintiems dalyviams įsitraukti į procesą, suteikdami aiškia struktūrą ir vaidmenį, todėl veikloje tampa prieinamos visos dalyvavimo formos.

Šį įrenginį patvirtinantys dokumentai:

1–2 veiksmas.docx

Skyriaus išvada

Šios veiklos parodo mokytojams, kaip tikslingas klausimų formulavimas ir struktūruota diskusija gali pagilinti medijų analizę ir kritinį mąstymą. Kurdamas atvirus klausimus ir taikydamas tokius metodus kaip „akvariumo“ diskusija, mokytojas išmoksta kryptingai vesti mokinius analizuoti šališkumą, vertinti skirtingas perspektyvas ir įsitraukti į refleksyviu tyrinėjimu grįstą dialogą.

3 skyrius

Skaitymo supratimo strategijos giliam supratimui ugdyti

Rezultatai

- Mokytojai geba mokyti mokinius aktyvaus skaitymo strategijų, įskaitant prognozavimą, apibendrinimą ir klausimų formulavimą.
- Mokytojai žino, kaip padėti mokiniams susieti idėjas tarp skirtingų tekstų ir kontekstų.
- Mokytojai geba mokyti mokinius analizuoti ir vertinti šaltinius pagal tikslumą, aktualumą ir patikimumą.

Trumpas teorinis aprašymas

Efektyvus skaitymo supratimas neapsiriboja vien žodžių iškodavimu – jis reikalauja aktyvaus įsitraukimo į tekstą, siekiant kurti prasmę. Tokios strategijos kaip prognozavimas, apibendrinimas ir klausimų formulavimas padeda mokiniams numatyti turinį, išskirti pagrindines idėjas ir kritiškai vertinti informaciją. Idėjų siejimas tarp skirtingų tekstų ir kontekstų leidžia pasiekti gilesnį supratimą ir skatina žinių perkėlimą į naujas situacijas.

Šaltinių vertinimas pagal tikslumą, aktualumą ir patikimumą ugdo kritinį raštingumą, padedantį mokiniams orientuotis sudėtingoje medijų aplinkoje. Modeliuodami ir taikydami šias strategijas, mokytojai įgalina mokinius tapti refleksyviais, analitiškais ir savarankiškais skaitytojais, gebančiais interpretuoti, kvestionuoti ir atsakingai naudoti informaciją.

1 veikla

NUSPĖK, APIBENDRINK, KLAUSK (NAK) TECHNIKA

Siūloma veiklos trukmė: 40 minučių.

Individualus/grupinis užsiėmimas: 4 asmenų grupės.

Veiklos aprašymas

0–5 min. | Apšilimas: Mokytojas parodo trumpą straipsnį arba teksto ištrauką. Mokytojai pasidalija, apie ką, jų manymu, jis bus.

5–15 min. | Trumpa įžanga: treneris paaiškina NAK strategiją: nuspėjimas, apibendrinimas, klausinėjimas. Demonstruoja su pavyzdiniu tekstu.

5 pagrindiniai NAK technikos tikslai:

- Aktyvuoti ankstesnes žinias. Mokiniai peržiūri tekstą, kad susietų jį su tuo, ką jau žino.
- Ugdyti tikslingą skaitymą. Mokiniai skaito turėdami aiškius tikslus, o ne skaitydami pasyviai.
- Pagerinti supratimą. Apibendrinimas ir klausimų uždavimas padeda besimokantiejiems geriau suprasti pagrindines idėjas.
- Lavinti kritinį mąstymą. Klausimų formulavimas skatina gilesnį įsitraukimą į tekstą.
- Skatinti besimokančiųjų savarankiškumą. Mokiniai išmoka savarankiškai strategiškai skaityti naujus tekstus.

3 SKYRIUS

Skaitymo supratimo strategijos giliam supratimui ugdymas

15–25 min. | Grupinė praktika

Mokytojai dirba grupėse. Analizuodami naują straipsnį, jie:

1. Prognozuoja turinį pagal antraštę ir (ar) pirmą pastraipą.
2. Apibendrina pagrindines teksto idėjas.
3. Suformuluoja 2–3 kritinius klausimus diskusijai.

25–35 min. | Dalijimasis ir diskusija

Grupės apsiukeičia savo prognozėmis, santraukomis ir klausimais. Treneris moderuoja refleksiją, aptardamas prognozių tikslumą ir analizės gilumą.

35–40 min. | Refleksija

Mokytojai apmąsto ir užsirašo, kaip NAK (nuspėti - apibendrinti - klausti) strategiją galėtų pritaikyti savo mokiniams.

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai geba mokyti mokinius aktyvaus skaitymo strategijų, įskaitant prognozavimą, apibendrinimą ir klausimų formulavimą.
- Mokytojai žino, kaip padėti mokiniams susieti idėjas tarp skirtingų tekstų ir kontekstų.

Aplinka ir priemonės

Aplinka: klasė, darbas mažose grupėse po 3–4 dalyvius.

Priemonės:

- Spausdinti straipsnių fragmentai
- Dideli popieriaus lapai arba darbo lapai
- Rašikliai, žymekliai (highlighteriai)

Taikomas pedagoginis požiūris

Taikoma konstruktyvistinė pedagogika ir aktyvus mokymasis.

Mokytojai aktyviai dirba su teksta – prognozuoja, apibendrina ir kelia klausimus – taip patys konstruodami supratimą per praktinę patirtį.

3 SKYRIUS

Skaitymo supratimo strategijos giliam supratimui ugdymas

Bendradarbiavimu grįstas grupinis darbas skatina mokymąsi iš kolegų ir refleksiją, modeliuojant strategijas, padedančias mokiniams pasiekti gilesnį teksto supratimą.

Technologiniai reikalavimai

Nėra.

Pritaikomumas įvairiems dalyviams

Tekstai gali būti diferencijuojami – supaprastinami mažiau patyrusiems mokytojams arba sudėtinginami pažengusioms grupėms. Skirtingų dalykų mokytojai gali rinktis savo sritį atitinkančius tekstus, taip didinant veiklos aktualumą.

Darbas grupėse leidžia derinti skirtingo pasirengimo dalyvius, kurie gali vieni kitus papildyti ir palaikyti. Užduočių formuluotės gali būti pritaikomos pagal skirtingą kalbinį pasirengimą, užtikrinant, kad visi dalyviai galėtų aktyviai įsitraukti.

2 veikla

ŠALTINIŲ VERTINIMO KARUSELĖ

Siūloma veiklos trukmė: 40 minučių.

Individualiai / grupėje: poromis.

Veiklos aprašymas

Laikas ir žingsniai

0–5 min. | Įvadas: Lektorius pristato šaltinių vertinimo kriterijus: tikslumą, aktualumą, patikimumą, šališkumą.

5–10 min. | Modelio pavyzdys: lektorius demonstruoja trumpo straipsnio ar svetainės vertinimą.

3 SKYRIUS

Skaitymo supratimo strategijos giliam supratimui ugdymas

10–25 min. | „Karuselės“ veikla

Klasėje išdėliojamos skirtingų šaltinių kortelės (straipsniai, interneto svetainės, socialinių tinklų įrašai). Mokytojai dirba porose ir kas 3–4 minutes pereina prie kito šaltinio, vertindami jį pagal pateiktą kontrolinį sąrašą.

25–35 min. | Aptarimas

Poros dalijasi įžvalgomis ir lygina savo vertinimus. Treneris išryškina strategijas, kaip mokyti mokinius kritiškai vertinti informacijos šaltinius.

35–40 min. | Refleksija

Mokytojai užrašo po vieną praktinę strategiją, kurią galėtų taikyti klasėje mokydami šaltinių vertinimo.

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai geba mokyti mokinius analizuoti ir vertinti informacijos šaltinius pagal tikslumą, aktualumą ir patikimumą.

Aplinka ir priemonės

Aplinka: klasė su pakankamai erdvės judėjimui, darbas porose.

Priemonės:

- Spausdintos šaltinių kortelės (straipsniai, interneto puslapiai, socialinių tinklų įrašai)
- Vertinimo kontroliniai sąrašai
- Rašikliai
- Lipnūs lapeliai (pastaboms)

Taikomas pedagoginis požiūris

Taikomas patirtinis ir problemomis grįstas mokymasis. Mokytojai aktyviai vertina įvairius informacijos šaltinius, taikydami tikslumo, aktualumo ir patikimumo kriterijus.

„Karuselės“ metodas skatina judėjimą, diskusiją ir stebėjimą, ugdo kritinį mąstymą bei praktinius įgūdžius, kuriuos galima tiesiogiai perkelti į darbą su mokiniais.

3 SKYRIUS

Skaitymo supratimo strategijos giliam supratimui ugdymas

Technologijų reikalavimai:

Nėra

Pritaikomumas įvairiems dalyviams

Šaltiniai gali būti parenkami atsižvelgiant į dalyvių dėstomą dalyką, ugdymo kontekstą ar vietos / globalų aktualumą.

Vertinimo kontroliniai sąrašai gali būti supaprastinti pradedantiesiems arba išplėsti pažengusiems mokytojams.

Darbas porose ir vaidmenų keitimas užtikrina aktyvų visų dalyvių įsitraukimą, nepriklausomai nuo jų ankstesnės patirties.

Papildomi dokumentai šiam moduliui:

[3 veiksmas.docx](#)

Skyriaus išvada

Šios veiklos suteikia mokytojams įrankius, padedančius ugdyti gilų skaitymo supratimą ir kritinį mąstymą. Taikydami tokias strategijas kaip prognozavimas, apibendrinimas, klausimų formulavimas ir šaltinių vertinimas, mokytojai išmoksta padėti mokiniams aktyviai įsitraukti į tekstų analizę, sieti idėjas skirtinguose kontekstuose ir kritiškai vertinti informaciją.

Tokiu būdu mokiniai parengiami orientuotis sudėtingoje medijų ir tekstų aplinkoje, gebėti ją suprasti, analizuoti ir atsakingai vertinti.

4 skyrius

Argumentų vertinimas ir kūrimas bei medijų raštingumas

Rezultatai

- Mokytojai gali padėti mokiniams įvertinti informacijos patikimumą ir nustatyti šališkumą.
- Mokytojai gali paaiškinti, kaip algoritmai veikia informacijos vartojimą ir skaitmeninį turinį.
- Mokytojai žino, kaip padėti mokiniams formuluoti nuoseklius, įrodymais pagrįstus argumentus žodžiu ir raštu.

Trumpas teorinis aprašymas

Šis modulis skirtas stiprinti mokytojų gebėjimus ugdyti mokinių kritinį medijų raštingumą ir argumentavimo įgūdžius. Ypatingas dėmesys skiriamas socialiniams tinklams, nagrinėjant, kaip vertinti informacijos patikimumą, atpažinti šališkumą ir suprasti algoritmų įtaką turinio vartojimui.

Mokytojai įgyja strategijų, kaip padėti mokiniams kurti nuoseklius, įrodymais pagrįstus argumentus tiek žodžiu, tiek raštu. Suprasdami skaitmeninės medijos veikimo principus, mokiniai įgalinami apgalvotai įsitraukti į informacinę erdvę, kritiškai vertinti šaltinius ir įtikinamai komunikuoti, taip ugdant atsakingą ir sąmoningą dalyvavimą internetinėje aplinkoje.

4 SKYRIUS

Argumentų vertinimas ir kūrimas bei medijų raštingumas

1 veikla

FAKTŲ TIKRINIMO IŠŠŪKIS

Siūloma veiklos trukmė: 40 minučių.

Individualiai / grupėje: poromis.

Veiklos aprašymas

0–5 min.: Įvadas – fasilitatorius paaiškina faktų tikrinimo ir šališkumo nustatymo skaitmeninėje žiniasklaidoje svarbą.

5–15 min.: Mokytojai gauna 3–4 socialinių tinklų įrašus (tikrus arba imituotus), kurių tikslumas nevienodas. Jie individualiai nustato teiginius, galimą šališkumą ir patikrina patikimumą.

15–30 min.: Mokytojai poromis aptaria išvadas ir sukuria mini „mokinio vadovą“, skirtą panašiams įrašams klasėje įvertinti.

30–40 min.: Visos grupės refleksija: kiekviena pora pasidalija strategijomis; fasilitatorius pabrėžia praktinius mokymo patarimus (kontrolinius sąrašus, vedamus klausimus ir faktų tikrinimo modeliavimą).

Rezultatas(-ai):

- Mokytojai gali padėti mokiniams įvertinti informacijos patikimumą ir nustatyti šališkumą.
- Mokytojai gali paaiškinti, kaip algoritmai veikia informacijos vartojimą ir skaitmeninį turinį.

Nustatymai ir medžiagos

Aplinka: Dirbtuvių klasė su stalais darbui poromis; projektoriumi pavyzdiniams stendams

4 SKYRIUS

Argumentų vertinimas ir kūrimas bei medijų raštingumas

Priemonės

- Spausdinti arba skaitmeniniai socialinių tinklų įrašai
- Patikimumo / šališkumo vertinimo kontrolinio sąrašo šablonas
- Rašikliai
- Lenta

Taikomas pedagoginis požiūris

Mokytojai įsitraukia į patirtinį mokymąsi analizuodami realius socialinių tinklų įrašus, dirba porose lygindami įžvalgas, naudoja kryptingus kontrolinius sąrašus vertinimo metodams atrasti ir grupėse reflektuoja strategijas, kaip mokyti mokinius kritiškai vertinti informaciją.

Technologiniai reikalavimai

- Projektorius pavyzdiniams įrašams rodyti

Pritaikomumas įvairiems dalyviams

Veikla gali būti lengvai pritaikoma keičiant įrašų sudėtingumą, pasirenkant įvairias temas ir taikant skirtingus darbo formatus (rašytinius, žodinius ar skaitmeninius), atsižvelgiant į mokytojų patirtį ir mokymosi stilius.

2 veikla

PAMOKŲ

LABORATORIJA: ARGUMENTŲ, PAGRĮSTŲ ĮRODYMAIS, MOKYMAS

Siūloma veiklos trukmė: 40 minučių.

Individualiai / grupėje: Mažos 3–4 asmenų grupės.

Veiklos aprašymas

0–5 min.: Įvadas – fasilitatorius paaiškina įrodymais pagrįstą argumentavimą ir jo svarbą kritiniam mąstymui.

4 SKYRIUS

Argumentų vertinimas ir kūrimas bei medijų raštingumas

5–15 min.

Mokytojai pasirenka aktualią socialinių tinklų temą ir individualiai išskiria pagrindinius teiginius, juos pagrindžiančius įrodymus bei galimus kontrargumentus.

15–30 min.

Mažose grupėse mokytojai kuria 10–15 minučių mini pamoką arba klasės veiklą, skirtą mokiniams mokyti argumentų kūrimo pagal pasirinktą temą. Įtraukiami diskusiniai klausimai ir įrodymų vertinimo užduotys.

30–40 min.

Grupės pristato savo mini pamokas; fasilitatorius ir kolegos teikia grįžtamąjį ryšį, akcentuodami praktiškumą, aiškumą ir įtraukimo strategijas.

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai geba padėti mokiniams kurti nuoseklius, įrodymais pagrįstus argumentus tiek žodžiu, tiek raštu.

Aplinka ir priemonės

Aplinka: mokymų klasė su darbo stalais mažoms grupėms; (pasirinktinai) projektorius pristatymams.

Priemonės:

- Socialinių tinklų turinio pavyzdžiai
- Popierius arba kompiuteriai / planšetės
- Pamokos planavimo šablonas
- Argumentų vertinimo rubrika

Taikomas pedagoginis požiūris

Taikomas problemomis grįstas mokymasis. Mokytojai bendradarbiaudami kuria mini pamokas, integruodami savo patirtį su naujomis strategijomis.

Žinios konstruojamos per praktinę veiklą, o refleksija ir kolegų grįžtamasis ryšys po pristatymų padeda tobulinti idėjas ir stiprina jų pritaikomumą klasėje.

4 SKYRIUS

Argumentų vertinimas ir kūrimas bei medijų raštingumas

Technologiniai reikalavimai

Pasirinktiniai.

Pritaikomumas įvairiems dalyviams

Veikla lengvai pritaikoma leidžiant mokytojams pasirinkti jiems aktualias temas, susijusias su jų dėstomu dalyku ar mokinių kontekstu.

Pradedantieji gali būti teikiama papildoma struktūruota pagalba, o labiau patyrę dalyviai gali dirbti savarankiškiau.

Taip pat numatomi lankstūs pristatymo formatai, atsižvelgiant į dalyvių komforto lygį ir individualius mokymosi stilius.

Šį įrenginį patvirtinantys dokumentai:

1 veikla

[Mini studento vadovas.jpeg](#)

2 veikla

[šablonas.jpeg](#) [rubrika.jpeg](#)

Skyriaus išvada

Šiame modulyje mokytojai įgijo praktinių strategijų, padedančių ugdyti žiniasklaidos raštingumą ir kritinį mąstymą klasėje.

Vertindami socialinių tinklų turinį pagal patikimumą ir šališkumą, jie sustiprino gebėjimą mokyti mokinius tikrinti faktus ir atpažinti algoritmų įtaką informacijos sklaidai.

Kurdami įrodymais pagrįstas argumentavimo veiklas, mokytojai įgijo patirties, kaip nuosekliai ugdyti mokinių mąstymo ir komunikavimo gebėjimus. Dėmesys bendradarbiavimui, refleksijai ir lankstumui užtikrina, kad šie metodai gali būti taikomi įvairiose klasėse, padedant ugdyti mąstančius, atsakingus ir informuotus skaitmeninės visuomenės narius.

Studentų tarpasmeninių įgūdžių gerinimas

Šio mokymo modulio tikslas – sustiprinti mokytojų gebėjimus skatinti veiksmingą komandinį darbą ir bendradarbiavimą tarp mokinių įvairiuose ugdymo kontekstuose, skaitmeninėje ir internetinėje mokymosi aplinkoje.

Siekiant šio tikslo, modulis stiprina mokytojų supratimą apie bendradarbiavimo ir kooperatyvinio mokymosi principus bei jų naudą, kartu pateikdamas praktines strategijas, kaip planuoti, organizuoti ir vertinti grupinį darbą tiek kontaktiniu, tiek nuotoliniu būdu. Taip pat mokytojams suteikiami įrankiai, padedantys valdyti grupės dinamiką, gerinti bendravimą ir konstruktyviai spręsti konfliktines situacijas.

Svarbi modulio kryptis – įtraukios mokymosi aplinkos kūrimas, kurioje pripažįstama įvairovė, vertinamas kiekvieno mokinio indėlis ir skatinama abipusė pagarba. Per struktūruotą refleksiją ir praktines veiklas mokytojai įgytas žinias ir įgūdžius gali efektyviai perkelti į savo klasės praktiką, taip didindami mokinių įsitraukimą, stiprindami socialinį mokymąsi ir gerindami grupės darbo efektyvumą.

Modulyje derinami teoriniai pagrindai ir praktiniai metodai, skirti bendradarbiavimo įgūdžių ugdymui įvairiuose mokomuosiuose dalykuose ir skirtingose amžiaus grupėse. Taip pat pabrėžiama socialinių ir emocinių kompetencijų bei kognityvinių gebėjimų svarba sėkmingam komandiniam darbui.

3 modulis:

Studentų tarpasmeninių įgūdžių gerinimas

Raktiniai žodžiai: komandinis darbas, bendradarbiavimas, bendravimo įgūdžiai, konfliktų sprendimas, bendradarbiavimu grįstas mokymasis, grupės dinamika, lyderystė, socialiniai įgūdžiai, sąveika su bendraamžiais, bendradarbiavimu grįstas problemų sprendimas

Mokymų tikslai

- Gilinti mokytojų supratimą apie komandinio darbo ir bendradarbiavimo principus bei jų naudą.
- Suteikti mokytojams strategijų, padedančių organizuoti efektyvų grupinį darbą ir kooperatyvinį mokymąsi.
- Ugdyti mokytojų gebėjimus valdyti grupės dinamiką ir spręsti konfliktines situacijas.
- Skatinti įtraukią mokymosi aplinką, kurioje vertinamas skirtingas indėlis ir puoselėjama abipusė pagarba.

Taikymo sritis

Modulis apima teorinius pagrindus ir praktinius metodus, skirtus bendradarbiavimo įgūdžių ugdymui įvairiuose mokomuosiuose dalykuose ir skirtingose amžiaus grupėse. Jame pabrėžiama socialinių ir emocinių kompetencijų svarba kartu su kognityviniais gebėjimais, siekiant užtikrinti sėkmingą komandinį darbą.

Teorinis pagrindas

Tarpasmeniniai įgūdžiai – tokie kaip komunikacija, bendradarbiavimas, empatija ir konfliktų sprendimas – yra esminė mokinių visapusiško ugdymo dalis. Nors tradiciškai švietime daugiausia dėmesio buvo skiriama kognityviniams pasiekimams, vis daugiau edukacinė psichologija, neuromokslų ir socialinio mokymosi teorijų tyrimų pabrėžia socialinio ir emocinio ugdymo (SEL) svarbą kaip pagrindą akademinei sėkmei ir gerovei.

Pagal Lev Vygotsky socio-konstruktyvistinę teoriją, mokymasis yra iš esmės socialinis procesas: mokiniai kuria žinias per sąveiką, dialogą ir bendradarbiavimą. Mokymosi aplinka, skatinanti bendradarbiavimą tarp mokinių, ne tik gerina turinio supratimą, bet ir padeda ugdyti komunikacinius gebėjimus, savireguliaciją bei gebėjimą suprasti kitų perspektyvas.

Grupinis darbas, kai jis yra sąmoningai struktūruotas, padeda pasiekti daugybę mokymosi tikslų. David W. Johnson ir Roger T. Johnson tyrimai apie kooperatyvinį mokymąsi išskiria pagrindinius veiksmingo bendradarbiavimo elementus: teigiamą tarpusavio priklausomybę, individualią atsakomybę, tiesioginę sąveiką, tarpasmeninius ir grupės darbo įgūdžius bei grupės veiklos refleksiją. Esant šiems elementams, grupinis darbas lemia aukštesnius mokymosi pasiekimus, stipresnius tarpusavio santykius ir didesnę mokinių motyvaciją.

Vis dėlto bendradarbiavimas kelia ir iššūkių: nevienodą dalyvavimą, atskirtį, komunikacijos trikdžius ar neišspręstus konfliktus. Norint juos įveikti, mokytojams būtina gebėti valdyti grupės dinamiką ir mokyti mokinius konstruktyviai spręsti nesutarimus. Thomas–Kilmann Conflict Mode Instrument modelis, apibrėžiantis penkis konfliktų sprendimo stilius (konkuravimą, vengimą, prisitaikymą, kompromisą ir bendradarbiavimą), suteikia praktinį pagrindą suprasti, kaip žmonės reaguoja į konfliktus ir kaip galima siekti abipusiai naudingų sprendimų.

Be to, komunikacija skaitmeniniame amžiuje įgauna papildomų iššūkių. Internetinėje erdvėje dažnai trūksta neverbalinių signalų, todėl didėja nesusipratimų rizika.

Mokytojai turi padėti mokiniams atsakingai orientuotis šiose erdvėse, mokydami aiškiai ir pagarbiai bendrauti tiek gyvai, tiek internetu.

Galiausiai tarpasmeninių įgūdžių ugdymas nėra atskiras mokomasis dalykas – tai neatsiejama viso ugdymo proceso dalis. Mokydamiesi efektyviai bendradarbiauti, mokiniai ne tik gerina akademinius pasiekimus, bet ir ugdo atsparumą, empatiją bei socialinį sąmoningumą, kurie yra būtini jų ateities vaidmenims įvairiose bendruomenėse ir bendradarbiavimu grįstose darbo aplinkose.

Temos / Skyriai	Mokymosi rezultatai
1. Komandinio darbo principai ir privalumai	• Mokytojai gali kurti ir įgyvendinti veiklas, kurios ugdo mokinių komandinio darbo įgūdžius. • Mokytojai gali atpažinti ir skatinti bendradarbiavimo vaidmenį mokinių socialiniame ir pažintiniame vystymesi.
2. Bendravimo internete ir neprisijungus įgūdžiai	• Mokytojai supranta skirtumus tarp internetinio ir neinternetinio bendravimo ir jų įtaką mokinių sąveikai. • Mokytojai gali išmokyti mokinius aktyvaus klausymosi, aiškaus bendravimo ir grįžtamojo ryšio įgūdžių. • Mokytojai žino, kaip rodyti pavyzdį ir skatinti pagarbų ir atvirą dialogą grupėse.
3. Grupės dinamikos valdymas ir konfliktų sprendimas	• Mokytojai gali nustatyti bendrus grupių iššūkius ir konfliktų šaltinius. • Mokytojai žino, kaip įgyvendinti strategijas, skirtas konstruktyviai tarpininkauti ir spręsti konfliktus. • Mokytojai žino, kaip puoselėti palaikančią klasės aplinką, kurioje vertinami įvairūs požiūriai.
4. Kooperatinio mokymosi strategijos ir įtraukus grupinis darbas	• Mokytojai geba kurti ir įgyvendinti bendradarbiavimo mokymosi veiklas, kurios skatina mokinių įsitraukimą ir atskaitomybę. • Mokytojai žino, kaip pritaikyti grupinį darbą, kad jis atitiktų įvairių mokinių poreikius ir skatintų lygybę. • Mokytojai žino, kaip padėti mokiniams apmąstyti grupės procesus ir rezultatus.

Išvada

Šis modulis suteikė mokytojams išsamų pagrindą, kaip ugdyti mokinių tarpasmeninius įgūdžius per komandinį darbą, komunikaciją, konfliktų sprendimą ir kooperatyvinį mokymąsi. Dalyvaudami patirtinėse veiklose ir refleksijos procese, dalyviai įgijo praktinių strategijų, leidžiančių kurti įtraukią, pagarbią ir produktyvią grupinio mokymosi aplinką.

Mokinių socialinių ir emocinių gebėjimų ugdymas ne tik gerina klasės mikroklimatą, bet ir parengia juos prasmingam bendradarbiavimui už mokyklos ribų.

Komandinio darbo principai ir privalumai

Rezultatai

- Mokytojai gali kurti ir įgyvendinti veiklas, kurios ugdo mokinių komandinio darbo įgūdžius.
- Mokytojai gali atpažinti ir skatinti bendradarbiavimo vaidmenį mokinių socialiniame ir pažintiniame vystymesi.

Trumpas teorinis aprašymas

Bendradarbiavimu grįstas darbas teikia reikšmingą naudą ugdymo procesui. Visų pirma, jis padeda mokiniams ugdyti esminius komandinio darbo ir bendradarbiavimo įgūdžius. Dirbdami kartu, jie mokosi derinti veiksmus su kitais, būti lankstūs ir aktyviai prisidėti prie bendro tikslo. Šios kompetencijos vis labiau vertinamos šiuolaikinėje darbo rinkoje ir yra pripažįstamos kaip svarbūs socialiniai gebėjimai Europos pagrindinių kompetencijų sistemoje. Mokykla yra tinkamiausia vieta šiems įgūdžiams pradėti formuoti ir nuosekliai lavinti.

Mokymasis nėra vien tik informacijos įsisavinimas ir atkartojimas. Išskyrus tam tikrų bazinių įgūdžių, tokių kaip skaitymas ar rašymas, įgijimą, didžioji dalis mokymosi vyksta tada, kai mokiniai aktyviai konstruoja savo žinias. Šis procesas ypač veiksmingas, kai vyksta bendradarbiaujant su kitais. Per dialogą ir bendras užduotis mokiniai išreiškia prielaidas, plėtoja ir tikslina idėjas, tikrina ir koreguoja savo supratimą bei mokosi kritiškai mąstyti. Tyrimai rodo, kad gerai organizuotas grupinis darbas lemia tvaresnes ir lengviau pritaikomas žinias nei mokymasis individualiai.

1 SKYRIUS

Komandinio darbo principai ir privalumai

Be akademinės vertės, grupinis darbas atlieka ir svarbų socialinį vaidmenį. Jis skatina klasės bendrumą, tarpusavio priėmimą ir skirtingumų vertinimą. Tai ypač svarbu įvairialypėje klasėje. Tinkamai suplanuotos grupinės veiklos sudaro galimybes mokiniams dirbti su skirtingais bendraklasiais, stiprinti tarpusavio ryšius ir atpažinti bendraamžių stiprybes, įskaitant tuos, kurie yra tylesni, santūresni ar turi kitokią patirtį bei interesus.

Bendradarbiaujantis mokymasis gali būti taikomas visuose ugdymo proceso etapuose – pristatant naują temą, įtvirtinant jau įgytas žinias ar vertinant mokinių supratimą. Nors individualus darbas taip pat yra svarbus, ypač lavinant įgūdžius, kuriuos vėliau reikia atlikti savarankiškai, bendradarbiavimo nauda dažniausiai yra didesnė. Iš tiesų, grupės bendros pastangos dažnai leidžia pasiekti geresnių rezultatų nei tie, kuriuos atskiri asmenys galėtų pasiekti vieni.

1 veikla

DĖLIONĖ: BENDRADARBIAUJANČIOS EKSPERTŲ GRUPĖS

Siūloma veiklos trukmė: 60 minučių

Individualus/Grupinis: Grupė

Veiklos aprašymas

Dalyviai suskirstomi į „namų grupes“ po 4–5 mokytojus. Kiekviena grupė identifikuoja realią problemą iš savo pedagoginės praktikos (pvz., pamokų nelankymą, mažą mokinių įsitraukimą ar motyvacijos stoką). Kiekvienam „namų grupės“ nariui priskiriama tam tikra pedagoginė-psichologinė kryptis (biheviorizmas, konstruktyvizmas, socio-konstruktyvizmas, humanistinis požiūris), po to jie pereina į atitinkamas „ekspertų grupes“.

Ekspertų grupėse dalyviai, naudodamiesi metodine medžiaga, analizuoja savo krypties pagrindinius principus, diskutuoja apie jų taikymą ir svarsto, kaip ši teorija galėtų padėti spręsti jų „namų grupėje“ iškeltą problemą.

Vėliau mokytojai grįžta į savo „namų grupes“ ir pristato įžvalgas iš savo, kaip ekspertų, perspektyvos. Galiausiai grupė bendradarbiaudama kuria integruotą sprendimą, apjungiantį skirtingų teorinių požiūrių idėjas.

Rezultatai:

- Mokytojai gali kurti ir įgyvendinti veiklas, kurios ugdo mokinių komandinio darbo įgūdžius.
- Mokytojai gali atpažinti ir skatinti bendradarbiavimo vaidmenį mokinių socialiniame ir pažintiniame vystymesi.

1 SKYRIUS

Komandinio darbo principai ir privalumai

Aplinka ir priemonės

Aplinka: mokymų erdvė su lengvai perstatomais stalais arba nuotolinės darbo grupės („breakout rooms“).

Priemonės: mini metodinės knygelės kiekvienai teorinei kryptiai, rašikliai, žymekliai, darbo lapai, skaitmeniniai bendradarbiavimo įrankiai (pvz., Jamboard, Google Docs) įžvalgoms fiksuoti ir dalintis

Taikomas pedagoginis požiūris

Taikomas bendradarbiavimu grįstas mokymasis, tarpusavio mokymas(is) ir konstruktyvistinis požiūris. Mokytojai aktyviai konstruoja žinias, dalijasi skirtingomis perspektyvomis ir sprendžia problemas dirbdami grupėse.

Technologiniai reikalavimai

Pasirinktiniai: nuotolinio darbo kambariai (pvz., Zoom, Microsoft Teams) arba bendradarbiavimo platformos (pvz., Google Docs, Padlet) mišrioms ar nuotolinėms veikloms.

Pritaikomumas įvairiems dalyviams

Mini metodinė medžiaga ir diskusijų užduotys gali būti pritaikomos pagal skirtingą mokytojų patirtį. Grupių dydis, nagrinėjamos problemos ir diskusijų trukmė gali būti lanksčiai koreguojami, siekiant užtikrinti aktyvų visų dalyvių įsitraukimą ir lygiavertį dalyvavimą.

2 veikla

SPRENDIMŲ PRIĖMIMO STRATEGIJOS

Siūloma veiklos trukmė: 60 minučių

Individualus/Grupinis: Grupė

Veiklos aprašymas

Suskirstykite dalyvius į tris grupes. Kiekviena grupė dirba su ta pačia klasės problema: mokiniai naudoja „ChatGPT“ namų darbams atlikti.

1 SKYRIUS

Komandinio darbo principai ir privalumai

Užduotis

Kiekvienai grupei priskiriama skirtinga sprendimų priėmimo strategija:

- Konsensuso grupė – sprendimai priimami tik tuomet, kai visi nariai sutaria.
- Daugumos balsavimo grupė – sprendimai priimami pagal daugumos balsus.
- Lyderio sprendimo grupė – paskirtas grupės vadovas, išklausęs diskusiją, priima galutinį sprendimą.

Grupės aptaria pasirinktą problemą ir, taikydamos joms priskirtą strategiją, parengia konkretų sprendimą. Diskusijos metu skatinamas aktyvus visų narių dalyvavimas, taip pat atkreipiamas dėmesys į pateikiamų argumentų svarbą ir pagrįstumą.

Po to kiekviena grupė pristato savo sprendimą ir paaiškina, kaip vyko sprendimų priėmimo procesas. Dalyviai reflektuoja kiekvienos strategijos stipriąsias ir silpnąsias puses, įskaitant jų poveikį dalyvavimui, motyvacijai ir sprendimo kokybei.

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai geba kurti ir įgyvendinti veiklas, skirtas mokinių komandinio darbo įgūdžiams ugdyti.
- Mokytojai geba atpažinti bendradarbiavimo svarbą mokinių socialinei ir kognityvinei raidai bei ją kryptingai skatinti.

Aplinka ir priemonės

Aplinka: mokymų erdvė su lengvai perstatomais stalais arba nuotolinės darbo grupės.

Priemonės: darbo lapai užrašams ir idėjoms fiksuoti, rašikliai, žymekliai, skaitmeniniai bendradarbiavimo įrankiai (pvz., Google Docs, Jamboard) grupinių sprendimų dokumentavimui ir dalijimuisi.

1 SKYRIUS

Komandinio darbo principai ir privalumai

Naudotas pedagoginis metodas

Bendradarbiavimu grįstas mokymasis, patyriminis mokymasis ir vedama refleksija. Akcentuojamas aktyvus dalyvavimas, problemų sprendimas ir metakognityvinė refleksija apie sprendimų priėmimo procesus.

Technologijų reikalavimai:

Pasirinktinai: internetinės grupės („Zoom“, „MS Teams“) ir bendradarbiavimo platformos („Google Docs“, „Padlet“) hibridinėms arba internetinėms sesijoms.

Pritaikomumas įvairiems dalyviams:

Grupių dydžius ir diskusijų laiką galima koreguoti. Mokytojams gali būti padedama remti mažiau pasitikinčius savimi dalyvius.

Problemos kontekstą galima pritaikyti skirtingiems dalykams ar mokinių amžiaus grupėms.

3 veikla

VAIDMENŲ ŽAIDIMAS: KOMANDOS NUOSTATOS

Siūloma veiklos trukmė: 60 minučių

Individualus/Grupinis: Grupė

Veiklos aprašymas

Suskirstykite dalyvius į mažas grupes. Kiekvienas mokytojas perskaito mini vadovą ir, remdamasis komandos pageidavimų aprašymais, save identifikuoja kaip raudoną, mėlyną arba žalią. Kiekviena grupė gauna klasės problemą – siūlomą scenarijų (pvz., mokytojo priežiūros pareigų planavimas) arba problemą iš savo mokyklos. Prieš pradėdant reikėtų paaiškinti vaidmenų profilius. Tai leidžia: žaisti, spėti, kas atlieka kurį vaidmenį, ir suteikia daugiau įsitraukimo bei aiškumo.

1 SKYRIUS

Komandinio darbo principai ir privalumai

Mokytojai suvaidina pasirinktus vaidmenis, aptardami ir sprenddami problemą pagal savo komandos pageidavimus. Po vaidmenų žaidimo grupės pristato savo sprendimus ir apmąsto, kaip skirtingi pageidavimai paveikė grupės bendravimą, bendradarbiavimą ir sprendimų priėmimą.

Rezultatai:

- Mokytojai gali kurti ir įgyvendinti veiklas, kurios ugdo mokinių komandinio darbo įgūdžius.
- Mokytojai gali atpažinti ir skatinti bendradarbiavimo vaidmenį mokinių socialiniame ir pažintiniame vystymesi.

Aplinka ir medžiagos

Mokymo kambarys su stalais arba internetinės grupės; mini vadovas kiekvienam vaidmeniui; darbo lapai pastebėjimams ir sprendimams užsirašyti; žymekliai arba skaitmeniniai įrankiai (pvz., „Google“ dokumentai, „Jamboard“)

Naudotas pedagoginis metodas

Patyriminis mokymasis, vaidmenų žaidimai, bendradarbiavimas problemų sprendimui, aktyvus mokymasis.

Technologijų reikalavimai:

Pasirinktinai: internetinės grupės („Zoom“, „MS Teams“) ir bendradarbiavimo platformos („Google Docs“, „Padlet“) hibridinėms arba internetinėms sesijoms.

Pritaikomumas įvairiems dalyviams:

Komandos dydį ir diskusijų laiką galima koreguoti. Vaidmenis ir scenarijus galima pritaikyti prie dalyvių patirties lygio ir mokymo konteksto. Moderatoriai gali vesti diskusijas, kad būtų užtikrintas subalansuotas dalyvavimas.

4 veikla

STUDENTŲ GRUPIŲ VEIKLŲ PLANAVIMAS

Rekomenduojama veiklos trukmė: 60–75 minutės

Individualus/Grupinis: Individualus / Pora (tie patys mokytojai)

Veiklos aprašymas

Mokytojai individualiai arba poromis pasirenka pamokos skyrių iš savo dalyko ir parengia mokinių grupinę veiklą. Veikla turi apimti aiškius mokymosi tikslus, instrukcijas, grupės struktūrą ir vertinimo kriterijus. Mokytojai pristato savo sukurtą veiklą kolegoms ir gauna konstruktyvų grįžtamąjį ryšį, apmąstydami būdus, kaip pagerinti dalyvavimą, bendradarbiavimą ir mokymosi rezultatus. Pateikiamas papildomas vadovas su nuosekliomis instrukcijomis, kaip planuoti veiksmingas grupines veiklas.

Rezultatai:

- Mokytojai gali kurti ir įgyvendinti veiklas, kurios ugdo mokinių komandinio darbo įgūdžius.
- Mokytojai gali atpažinti ir skatinti bendradarbiavimo vaidmenį mokinių socialiniame ir pažintiniame vystymesi.

Aplinka ir medžiagos

Mokymo kambarys su stalais arba atskiromis grupėmis; užduočių lapai veiklų planavimui; mini vadovas / išsamus vadovas nuorodoms; žymekliai, popierius arba skaitmeniniai įrankiai („Google“ dokumentai, „Jamboard“) planavimui ir idėjų dalijimuisi.

1 SKYRIUS

Komandinio darbo principai ir privalumai

Naudotas pedagoginis metodas

Patyriminis mokymasis, bendradarbiavimu grįsta refleksija ir kolegų grįžtamasis ryšys. Dėmesys aktyviam mokytojų įsitraukimui, praktiniam ankstesnės patirties taikymui ir pasikartojančiam į mokinį orientuotam grupinių veiklų planavimui.

Technologijų reikalavimai:

Pasirinktinai: internetinės grupės, bendradarbiavimo platformos („Google Docs“, „Padlet“) hibridinėms arba internetinėms sesijoms.

Pritaikomumas įvairiems dalyviams:

Veikla gali būti atliekama individualiai arba poromis. Pamokų skyriai ir grupinės veiklos formatai gali būti pritaikyti prie dalyko, mokinių amžiaus ir mokymo konteksto. Moderatoriai vadovauja refleksijai ir grįžtamajam ryšiui, siekdami užtikrinti, kad visi dalyviai prisidėtų prie idėjų.

Skyriaus išvada

Per įvairias bendradarbiavimu, refleksija ir praktine veikla grįstas užduotis modulis išryškino esminį komandinio darbo vaidmenį sprendžiant realius klasės iššūkius ir tobulinant profesinę praktiką. Analizuodami skirtingas teorines perspektyvas, išbandydami sprendimų priėmimo strategijas, tyrinėdami komandinio darbo ypatumus ir kurdami mokinių grupinio darbo veiklas, dalyviai patyrė skirtingų požiūrių vertę, bendros atsakomybės svarbą ir struktūruoto bendradarbiavimo naudą. Šios patirtys parodė, kad efektyvus komandinis darbas neatsiranda savaime – jam būtinas sąmoningas planavimas, tarpusavio pagarba ir grupės dinamikos supratimas. Kaip ir mokiniai, dirbdami grupėse, mokytojai taip pat auga per prasmingą bendradarbiavimą. Šiame modulyje lavinti įgūdžiai – aktyvus klausymasis, gebėjimas suprasti skirtingas perspektyvas, derybos ir bendras sprendimų kūrimas – yra svarbūs ne tik klasėje, bet ir kuriant palaikančią bei inovatyvią mokyklos kultūrą.

Stiprindami savo gebėjimą dirbti komandoje, kaip pedagogai galime kurti turtingesnes ir veiksmingesnes mokymosi aplinkas savo mokiniams.

Bendravimo įgūdžiai skaitmeninėje ir fizinėje aplinkoje

Rezultatai

- Mokytojai supranta skirtumus tarp internetinio ir neinternetinio bendravimo ir jų įtaką mokinių sąveikai.
- Mokytojai gali išmokyti mokinius aktyvaus klausymosi, aiškaus bendravimo ir grįžamojo ryšio įgūdžių.
- Mokytojai žino, kaip rodyti pavyzdį ir skatinti pagarbų ir atvirą dialogą grupėse.

Trumpas teorinis aprašymas

Komunikacija užima esminę vietą daugelio žmonių gyvenime. Kaip socialios būtybės, žmonės turi stiprų poreikį bendrauti su kitais. Per komunikaciją patenkiname įvairius socialinius poreikius – priklausymo, pripažinimo, dėmesio ir emocinio artumo. Kai kurie tyrėjai net teigia, kad mūsų tapatybė formuojasi per tai, kaip save pristatome ir kaip į mus reaguoja kiti bendravimo metu. Be asmeninių santykių, komunikacija yra ne mažiau svarbi ir profesinėje srityje. Nesvarbu, ar prisistatome potencialiam darbdaviui, bendradarbiaujame su kolegomis, dalyvaujame susitikimuose ar juos vedame – mūsų bendravimo būdas lemia profesinių santykių kokybę ir veiklos efektyvumą.

Komunikacija yra neišvengiama – mes negalime nebendrauti. Net tyla perduoda tam tikrą žinutę. Be to, komunikacija yra negrįžtama, todėl svarbu apgalvoti ne tik tai, ką sakome, bet ir kaip tai darome. Efektyvus bendravimas priklauso ne tik nuo gebėjimo aiškiai išreikšti savo mintis, bet ir nuo gebėjimo iš tikrųjų išgirsti bei suprasti kitus. Sėkminga sąveika remiasi dėmesingu ir empatišku klausymusi, kuris leidžia kurti ryšį ir abipusį supratimą.

Šiuolaikiniame pasaulyje vis daugiau komunikacijos vyksta skaitmeninėje erdvėje, kuri pasižymi savitomis normomis, lūkesčiais ir iššūkiais. Norint veiksmingai joje veikti, svarbu atpažinti ir prisitaikyti prie šios aplinkos ypatumų.

2 SKYRIUS

Bendravimo įgūdžiai skaitmeninėje ir fizinėje aplinkoje

1 veikla

SKIRTINGŲ KOMUNIKACIJOS BŪDŲ PATYRIMAS

Siūloma veiklos trukmė: Bendravimo barjerų patyrimas. Individualus / Grupinis: Grupė.

Veiklos aprašas

Dalyviai suskirstomi į dvi grupes ir gauna tą pačią trumpą problemų sprendimo užduotį:

- A grupė bendrauja tik per internetinę pokalbių platformą (pvz., Padlet, Google Chat arba bendrą dokumentą).
- B grupė bendrauja gyvai (akis į akį).

Abi grupės turi 10 minučių užduočiai atlikti. Po to visa grupė reflektuoja patirtį, aptardama:

- Kas jūsų grupėje buvo lengva ar sudėtinga?
- Kas pavyko gerai, o kas – ne?
- Kaip komunikacijos būdas paveikė supratimą, darbo greitį ir visų įtraukimą?
- Kokie įgūdžiai padėtų mokiniams geriau bendrauti kiekviename kontekste?

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai supranta internetinės ir tiesioginės komunikacijos skirtumus bei jų įtaką mokinių tarpusavio sąveikai.
- Mokytojai geba modeliuoti ir fasilituoti pagarbų, atvirą dialogą grupėse.

Aplinka ir priemonės

Aplinka: mokymų patalpa su erdve darbui grupėse.

Priemonės:

- Flipčartas ir žymekliai
- Įrenginiai su interneto prieiga (A grupei)
- Laikmatis
- Užduoties aprašas (darbo lapas)

2 SKYRIUS

Bendravimo įgūdžiai skaitmeninėje ir fizinėje aplinkoje

Taikomas pedagoginis požiūris

Patirtinis mokymasis; kryptinga refleksija; bendradarbiavimu grįstas problemų sprendimas.

Technologiniai reikalavimai

- Interneto ryšys
- Pokalbių arba bendro dokumento platforma (pvz., Google Docs, Microsoft Teams, Padlet)
- Dalyvių įrenginiai (kompiuteriai, planšetės ar telefonai)

Pritaikomumas įvairiems dalyviams

Veikla gali būti vykdoma visiškai nuotoliniu būdu, naudojant du skirtingus komunikacijos kanalus (pvz., pokalbių langą ir vaizdo skambutį).

Užduoties trukmė ir sudėtingumas gali būti koreguojami pagal dalyvių poreikius, patirtį ir grupės dydį, užtikrinant aktyvų visų įsitraukimą.

2 veikla

KLAUSYMO IR NEKLAUSYMO STILIŲ PAŽINIMAS

Siūloma veiklos trukmė: 40–50 minučių.

Individualus/grupinis užsiėmimas: grupė (3–4 dalyviai grupėje).

Veiklos aprašymas

Mokytojai dirba grupėse. Kiekvienas dalyvis atsitiktine tvarka išsitraukia vaidmenį, atspindintį tam tikrą klausymo arba neklausymo stilių.

Grupėms pateikiama diskusijos situacija – privalomų mokyklinių uniformų įvedimas mokiniams ir mokytojams. Ši veikla geriausiai tinka mažesnėse grupėse.

Diskusijos metu dalyviai neatskleidžia savo vaidmenų kitiems, tačiau natūraliai taiko jiems priskirtą klausymo ar neklausymo stilių.

2 SKYRIUS

Bendravimo įgūdžiai skaitmeninėje ir fizinėje aplinkoje

Po 15–20 minučių diskusijos vaidmenys atskleidžiami, o dalyviai kartu reflektuoja, kaip skirtingi klausymo būdai paveikė pokalbį: kurie stiliai skatino supratimą ir įtrauktį, o kurie trikdė komunikaciją. Ši veikla leidžia mokytojams saugioje, patirtinėje aplinkoje patirti ir analizuoti įvairių klausymo elgsenų poveikį. Mokytojams taip pat pateikiamas klausymo įgūdžių tobulinimo vadovas, kurį jie gali naudoti dirbdami su mokiniais.

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai geba mokyti mokinius aktyvaus klausymo, aiškos komunikacijos ir grįžtamojo ryšio teikimo įgūdžių.
- Mokytojai geba modeliuoti ir fasilituoti pagarbų bei atvirą dialogą grupėse.

Aplinka ir priemonės

Aplinka: mokymų erdvė su stalais arba atskiromis darbo vietomis mažoms grupėms.

Priemonės:

- Kortelės ar lapeliai su klausymo / neklausymo vaidmenimis
- Metodinė medžiaga su klausymo ir neklausymo formų aprašais
- Flipčartai ir žymekliai refleksijai
- Vadovas, skirtas mokinių klausymo įgūdžių tobulinimui

Taikomas pedagoginis požiūris

Patirtinis mokymasis; vaidmenų žaidimas; kryptinga refleksija; bendradarbiavimu grįstas problemų sprendimas; modeliavimas.

Technologiniai reikalavimai

Nereikalingi. Pasirinktinai: įrenginiai, jei naudojamos skaitmeninės vaidmenų kortelės ar bendradarbiavimo dokumentai.

Pritaikomumas įvairiems dalyviams

Grupės dydis gali būti lengvai koreguojamas pagal dalyvių skaičių. Vaidmenys ir situacijos gali būti supaprastinami arba išplečiami, atsižvelgiant į dalyvių patirtį ir poreikius.

Diskusijos ir refleksijos trukmė gali būti lanksčiai keičiama.

Veikla tinkama tiek kontaktiniam, tiek nuotoliniam mokymui, pritaikant nedidelius organizacinius pakeitimus.

2 SKYRIUS

Bendravimo įgūdžiai skaitmeninėje ir fizinėje aplinkoje

3 veikla

GRĮŽTAMOJO RYŠIO MAINAI GRUPĖJE

Siūloma veiklos trukmė: 30–40 minučių.

Individualus / grupinis darbas: poromis arba mažomis grupėmis (to paties dalyko mokytojai).

Veiklos aprašymas

Mokytojai dirba poromis arba mažomis grupėmis. Kiekvienas dalyvis pristato mini pamokos planą arba konkrečią ugdymo turinio dalį, kurią ketina dėstyti. Kiti grupės nariai teikia grįžtamąjį ryšį, taikydami „sumuštinio“ metodą: pradeda teigiamu komentaru, pateikia konstruktyvų pasiūlymą, kaip patobulinti, ir užbaigia dar vienu teigiamu pastebėjimu.

Po visų pristatymų grupė reflektuoja, kaip ši technika paveikė grįžtamojo ryšio kokybę, aiškumą ir palaikomąją atmosferą.

Rezultatai:

- Mokytojai geba mokyti mokinius aktyvaus klausymo, aiškos komunikacijos ir konstruktyvaus grįžtamojo ryšio teikimo įgūdžių.
- Mokytojai geba modeliuoti ir fasilituoti pagarbų bei atvirą dialogą grupėse.

Aplinka ir medžiagos

Mokymo kambarys su erdve poroms arba mažoms grupėms; apverčiamos lentos arba skaitmeniniai įrenginiai užrašams.

Naudotas pedagoginis metodas

Patirtinis mokymasis; praktika poromis; struktūrizuotas grįžtamasis ryšys; refleksyvi diskusija; bendradarbiavimu grįstas problemų sprendimas.

2 SKYRIUS

Bendravimo įgūdžiai skaitmeninėje ir fizinėje aplinkoje

Technologijų reikalavimai:

Nereikia

Pritaikomumas įvairiems dalyviams

Grupių dydis gali būti lanksčiai keičiamas pagal dalyvių skaičių.

Pristatymų ir grįžtamojo ryšio trukmė gali būti koreguojama pagal poreikius ir turimą laiką.

Technika lengvai pritaikoma įvairiuose mokomuosiuose dalykuose ir skirtinguose ugdymo kontekstuose.

Veikla gali būti įgyvendinama tiek kontaktiniu, tiek nuotoliniu būdu, atitinkamai pritaikant darbo organizavimą.

4 veikla

AKTYVAUS KLAUSYMO PRAKTIKA

Siūloma veiklos trukmė: 30–40 minučių.

Individualiai / grupėje: poromis.

Veiklos aprašymas

Mokytojai dirba poromis. Kiekvienas dalyvis trumpai pristato realią klasėje patirtą problemą. Partneris praktikuoja aktyvų klausymą, remdamasis pateiktomis gairėmis (palaikymas, perfrazavimas, jausmų atspindėjimas, atvirų klausimų uždavimas, apibendrinimas, emocijų įvardijimas).

Po 3–5 minučių dalyviai apsikeičia vaidmenimis, kad kiekvienas turėtų galimybę ir pristatyti problemą, ir praktikuoti klausymą.

Po visų pasikeitimų grupė kartu reflektuoja patirtį, aptardama, kurios technikos buvo veiksmingos, kas buvo sudėtinga ir kaip šiuos įgūdžius galima pritaikyti dirbant su mokiniais.

2 SKYRIUS

Bendravimo įgūdžiai skaitmeninėje ir fizinėje aplinkoje

Rezultatai:

- Mokytojai geba mokyti mokinius aktyvaus klausymo, aiškios komunikacijos ir konstruktyvaus grįžtamojo ryšio įgūdžių.
- Mokytojai geba modeliuoti ir fasilituoti pagarbų bei atvirą dialogą grupėse.

Aplinka ir medžiagos

Mokymų erdvė su pakankamai vietos darbui porose; laikmatis; darbo lapai su aktyvaus klausymo gairėmis; (pasirinktinai) flipčartas ir žymekliai grupinei refleksijai.

Pedagoginis metodas

Patirtinis mokymasis; praktika poromis; kryptinga refleksija; modeliavimas ir aktyvaus klausymo įgūdžių lavinimas; bendradarbiavimu grįsta diskusija.

Technologijų reikalavimai

Nereikalingi. Pasirinktinai: įrenginiai, jei naudojama skaitmeninė dalomoji medžiaga.

Pritaikomumas įvairiems dalyviams

Porų sudarymas gali būti koreguojamas pagal grupės dydį. Dalomosios medžiagos gairės gali būti supaprastinamos arba išplečiamos, atsižvelgiant į dalyvių patirtį. Problemų scenarijai gali būti pritaikomi skirtingiems mokymo kontekstams.

Vienos rotacijos trukmė gali būti keičiama pagal veiklos tempą ir dalyvių poreikius.

5 veikla

MOKINIŲ ĮSITRAUKIMO GERINIMAS GRUPINIAME DARBE

Siūloma veiklos trukmė: 30–40 minučių

Individualus / Grupinis: Grupė

Veiklos aprašymas

Mokytojai dirba mažose grupėse (3–5 dalyviai), kad sukurtų strategijas / taisykles, skirtas pagerinti mokinių įsitraukimą į grupinį darbą.

2 SKYRIUS

Bendravimo įgūdžiai skaitmeninėje ir fizinėje aplinkoje

Kiekviena grupė bendradarbiauja 10–15 minučių. Po to grupės pristato savo pasiūlymus (po 3–5 minutes) ir dalyvauja bendroje refleksijoje, aptardamos, kurios komunikacijos strategijos buvo veiksmingos, su kokiais iššūkiais susidurta ir kaip šiuos įgūdžius galima perteikti mokiniams.

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai geba mokyti mokinius aktyvaus klausymo, aiškos komunikacijos ir konstruktyvaus grįžtamojo ryšio įgūdžių.
- Mokytojai geba modeliuoti ir fasilituoti pagarbų bei atvirą dialogą grupėse.

Aplinka ir priemonės

Aplinka: mokymų erdvė su stalais arba atskiromis darbo zonomis („breakout“ erdvėmis).

Priemonės:

- Flipčartai ir žymekliai
- Laikmatis
- Trumpas užduoties aprašas (probleminė situacija)

Taikomas pedagoginis požiūris

Patirtinis mokymasis; bendradarbiavimu grįstas problemų sprendimas; kryptinga refleksija; modeliavimas.

Technologiniai reikalavimai

Nereikalingi; gali būti naudojami flipčartai ir žymekliai.

Pritaikomumas įvairiems dalyviams

Grupės dydis ir užduoties sudėtingumas gali būti koreguojami pagal dalyvių poreikius.

Galima paskirti vaidmenis (pvz., fasilitatorius, laiko stebėtojas, užrašų rengėjas), siekiant užtikrinti visų dalyvių įsitraukimą.

Probleminės situacijos gali būti pritaikomos skirtingiems mokykliniams kontekstams.

2 SKYRIUS

Bendravimo įgūdžiai skaitmeninėje ir fizinėje aplinkoje

Skyriaus išvada

Šio modulio metu dalyviai nagrinėjo komunikaciją kaip esminį asmeninio ir profesinio gyvenimo aspektą. Per patirtines veiklas jie analizavo, kaip skirtingi komunikacijos būdai – tiesioginis ir skaitmeninis bendravimas – veikia sąveiką, supratimą ir bendradarbiavimą. Dalyvaudami vaidmenų žaidimuose ir refleksijoje, mokytojai geriau suvokė, kokią įtaką dialogo kokybei daro skirtingi klausymo stiliai – tiek aktyvūs, tiek pasyvūs. Struktūruotos grįžtamojo ryšio veiklos ir diskusijos su kolegomis padėjo dalyviams išsiugdyti praktines strategijas, kaip teikti ir priimti konstruktyvų grįžtamąjį ryšį – vieną svarbiausių įgūdžių ugdymo procese. Šios patirtys pabrėžė, kad efektyvi komunikacija nėra vien tik aiškus minčių išsakymas – ji taip pat reiškia gebėjimą sudaryti erdvę kitiems būti išgirstiems ir suprastiems.

Sprendžiant problemas, organizuojant grupinį darbą ar dirbant su mokiniais, mokytojai, kurie aktyviai klauso ir sąmoningai komunikuoja, kuria įtraukesnę, pagarbesnę ir produktyvesnę mokymosi aplinką. Šis modulis atskleidė, kad gera komunikacija nėra įgimtas talentas – tai įgūdis, kurį galima išmokti, lavinti ir nuolat tobulinti.

3 skyrius. Grupės dinamikos valdymas ir konfliktų sprendimas

Rezultatai

- Mokytojai gali nustatyti bendrus grupių iššūkius ir konfliktų šaltinius.
- Mokytojai žino, kaip įgyvendinti strategijas, skirtas konstruktyviai tarpininkauti ir spręsti konfliktus.
- Mokytojai žino, kaip puoselėti palaikančią klasės aplinką, kurioje vertinami įvairūs požiūriai.

Trumpas teorinis aprašymas

Konfliktas yra natūrali ir neišvengiama žmonių tarpusavio sąveikos dalis. Nuo vaikystės iki brandos su juo susiduriame įvairiomis formomis – derindami atsakomybes, reiškdami skirtingas nuomones ar konkuruodami dėl ribotų išteklių. Tokiose situacijose galime rinktis ginti savo poziciją, ieškoti kompromiso, vengti problemos arba tikėtis, kad ji išsispręs savaime. Nors šios patirtys gali būti varginančios ar emociškai įtemptos, jos taip pat gali suteikti aiškumo, sustiprinti santykius ir padėti rasti sprendimus.

Nors konfliktas dažnai suvokiamas kaip neigiamas reiškiny, siejamas su agresija, chaosu ar net nesėkme, savaime jis nebūtinai lemia žalingas pasekmes. Esminis skirtumas slypi tame, kaip į jį reaguojame. Sąmoningai ir įgudusiai valdant konfliktą, jis gali tapti stipriu augimo, geresnės komunikacijos ir teigiamų pokyčių veiksnium.

Švietime, kaip ir gyvenime, tikslas nėra konfliktų išvengti, o juos suprasti ir išmokti konstruktyviai spręsti. Šis modulis skirtas ugdyti žinias ir įgūdžius, reikalingus atpažinti konflikto dinamiką ir reaguoti taip, kad būtų mažinama žala bei atskleidžiamas jo konstruktyvus potencialas.

3 SKYRIUS

Grupės dinamikos valdymas ir konfliktų sprendimas

1 veikla

KLASĖS KONFLIKTŲ ŽEMĖLAPIS

Siūloma veiklos trukmė: 45–60 minučių.

Individualus / grupinis užsiėmimas: individualus + grupinis užsiėmimas.

Veiklos aprašas

Kiekvienas mokytojas individualiai prisimena vieną ar kelis tipinius konfliktus iš savo klasės patirties. Naudodamiesi pateiktu modeliu, jie suskirsto konfliktus pagal galimas jų kilmės priežastis.

Po individualios refleksijos mokytojai suskirstomi į grupes po 4.

Kiekvienas narys pasidalija vienu konflikto pavyzdžiu. Grupėje dalyviai analizuoja pasikartojančius modelius, panašumus ir skirtumus tarp skirtingų konfliktų tipų bei parengia trumpą pagrindinių įžvalgų santrauką, kurią pristato visai grupei.

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai geba atpažinti dažniausius grupės iššūkius ir konfliktų priežastis.
- Mokytojai geba kurti palaikančią klasės aplinką, kurioje vertinamos skirtingos nuomonės ir perspektyvos.

Aplinka ir priemonės

Priemonės:

- Spausdintas arba skaitmeninis konfliktų kategorizavimo šablonas
- Popierius ir žymekliai grupės užrašams

Aplinka:

Klasė su lengvai perstatomomis kėdėmis arba nuotolinės darbo grupės („breakout rooms“).

Taikomas pedagoginis požiūris

Refleksyvioji praktika, derinama su bendradarbiavimu grįsta diskusija.

3 SKYRIUS

Grupės dinamikos valdymas ir konfliktų sprendimas

technologiniai reikalavimai

Pasirinktiniai: skaitmeniniai bendradarbiavimo įrankiai (pvz., Google Docs, Jamboard), jei naudojama skaitmeninė medžiaga.

Pritaikomumas įvairiems dalyviams

Mokytojai gali pasirinkti tokius konfliktų pavyzdžius, kuriais jaučiasi patogiai dalytis.

Konfliktų kategorizavimo modelis gali būti pritaikomas skirtingiems ugdymo lygiams ir kontekstams.

2 veikla

KONFLIKTŲ SPRENDIMO STILIŲ PAŽINIMAS IR BENDRADARBIAVIMO STILIAUS TAIKYMAS

Siūloma veiklos trukmė: 60 minučių

Individualus/Grupinis: Individualus + grupė

Veiklos aprašymas

Mokytojai pirmiausia supažindinami su penkiais konfliktų sprendimo stiliais pagal Thomas–Kilmann Conflict Mode Instrument modelį: konkuravimas, prisitaikymas, vengimas, bendradarbiavimas ir kompromisas. Individualiai kiekvienas mokytojas įsivertina, kuris stilius geriausiai atspindi jo įprastą elgesį konfliktinėse situacijose. Po šios refleksijos mokytojai dirba mažose grupėse ir praktiškai taiko bendradarbiavimo stilių kaip konfliktų sprendimo metodą, naudodami tą pačią situaciją: mokinyš mano, kad buvo neteisingai įvertintas ir gavo žemesnį pažymį nei nusipelnė.

Grupėse vyksta vaidmenų žaidimas, kuriame dalyviai sprendžia situaciją taikydami bendradarbiavimo principus – aktyvų klausymą, abiem pusėms palankių sprendimų paiešką ir teisingumo bei pagarbos užtikrinimą.

3 SKYRIUS

Grupės dinamikos valdymas ir konfliktų sprendimas

Rezultatai:

- Mokytojai žino, kaip įgyvendinti strategijas, skirtas konstruktyviai tarpininkauti ir spręsti konfliktus.
- Mokytojai žino, kaip puoselėti palaikančią klasės aplinką, kurioje vertinami įvairūs požiūriai.

Nustatymai ir medžiagos

Dalioji medžiaga su konfliktų stilių aprašymais, klasės erdvė vaidmenų žaidimams grupėse, apverčiama lenta arba balta lenta užrašams.

Naudotas pedagoginis metodas

Patirtinis mokymasis per savirefleksiją, vaidmenų žaidimus ir bendradarbiaujant sprendžiant problemas.

Technologiniai reikalavimai:

Pasirinktinai: projektorius arba internetinio bendradarbiavimo priemonės, jei naudojama skaitmeninė medžiaga.

Pritaikomumas įvairiems dalyviams:

Scenarijus gali būti pritaikytas skirtingiems mokyklos kontekstams; grupės po vaidmenų žaidimo gali apmąstyti realaus gyvenimo pritaikymus.

3 veikla

POREIKIŲ IR RŪPESČIŲ NUSTATYMAS KLASĖS KONFLIKTUOSE

Siūloma veiklos trukmė: 60–75 minutės.

Individualiai / grupėje: mažos grupės (3–5 mokytojai grupėje).

Veiklos aprašymas

Mokytojai dirba mažose grupėse, kad pritaikytų žemėlapių sudarymo techniką, konfliktų sprendimo techniką, klasės konflikto scenarijui:

3 SKYRIUS

Grupės dinamikos valdymas ir konfliktų sprendimas

vienas mokinyas leidžia kitam nusirašyti savo darbą.

Pirmiausia kiekvienas mokytojas identifikuoja konflikte dalyvaujančias puses, jų pagrindinius poreikius ir svarbiausius susirūpinimus ar baimes. Naudodamos pateiktą performulavimo (angl. reframing) šabloną, grupės iš naujo apibrėžia problemą taip, kad atsivertų galimybės integruotiems sprendimams.

Galiausiai grupės generuoja ir pasiūlo bent du galimus sprendimus, kurie atlieptų visų dalyvių poreikius ir susirūpinimus. Mokytojai užfiksuoja savo sudarytą „žemėlapi“ ir siūlomus sprendimus tolimesnei diskusijai bei refleksijai.

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai geba taikyti strategijas, skirtas konstruktyviam konfliktų mediavimui ir sprendimui.
- Mokytojai geba kurti palaikančią klasės aplinką, kurioje vertinamos skirtingos perspektyvos.

Aplinka ir priemonės

Priemonės:

- Spausdinti arba skaitmeniniai žemėlapių sudarymo šablonai
- Rašikliai, žymekliai
- Lenta arba flipčartas grupės užrašams

Aplinka:

Klasė, pritaikyta darbui mažose grupėse.

Taikomas pedagoginis požiūris

Patirtinis mokymasis per struktūruotą problemų sprendimą, bendradarbiavimu grįstą refleksiją ir integracinį mąstymą.

Technologiniai reikalavimai

Pasirinktiniai: skaitmeniniai bendradarbiavimo įrankiai (pvz., Google Docs, Jamboard).

Pritaikomumas įvairiems dalyviams

Situacija gali būti pritaikoma skirtingiems ugdymo kontekstams.

Grupės gali naudoti ir realius pavyzdžius iš savo pedagoginės patirties.

Skyriaus išvada

Šis modulis suteikė dalyviams galimybę pažvelgti į konfliktą ne kaip į grėsmę, o kaip į natūralią ir valdomą klasės gyvenimo dalį. Reflektuodami realias patirtis ir analizuodami pasikartojančius konfliktų modelius, mokytojai įgijo gilesnį supratimą apie dažniausias įtampų priežastis ir skirtingus žmonių reagavimo būdus. Per praktines veiklas jie susipažino su įvairiais konfliktų sprendimo stiliais ir išbandė bendradarbiavimu grįstus metodus, akcentuojančius tarpusavio pagarbą, aktyvų klausymą ir teisingumą.

Veiklos pabrėžė, kad efektyvus konfliktų sprendimas nėra susijęs su nesutarimų vengimu, bet su gebėjimu atpažinti giluminius poreikius ir rasti sprendimus, kurie gerbtų skirtingas perspektyvas. Mokytojai mokėsi performuluoti sudėtingas situacijas, pereiti nuo kaltinimo prie supratimo ir įtraukti mokinius į konstruktyvų dialogą. Šie įgūdžiai ne tik prisideda prie pozityvesnio klasės mikroklimato, bet ir modeliuoja esminius gyvenimo gebėjimus – empatiją, derybinius įgūdžius ir problemų sprendimą.

Galiausiai, sąmoningas konfliktų valdymas stiprina tarpusavio santykius, skatina lygybę ir padeda kurti įtraukesnę mokymosi aplinką.

4 skyrius. Kooperatyvinio mokymosi strategijos ir įtraukus grupinis darbas

Rezultatai

- Mokytojai geba kurti ir įgyvendinti kooperatyvinio mokymosi veiklas, skatinančias mokinių įsitraukimą ir atsakomybę.
- Mokytojai geba pritaikyti grupinį darbą įvairiems mokiniams, užtikrindami įtrauktį ir lygybę.
- Mokytojai žino, kaip padėti mokiniams reflektuoti grupinio darbo procesus ir rezultatus.

Trumpas teorinis aprašymas

Kooperatyvinis mokymasis – tai daugiau nei paprastas mokinių suskirstymas į grupes. Sąmoningai suplanuotas, jis tampa galinga priemone gilinti supratimą, ugdyti socialinius įgūdžius ir skatinti įtrauktį. Skirtingai nei įprastas grupinis darbas, kooperatyvinis mokymasis reikalauja aiškiai apibrėžtų vaidmenų, bendros atsakomybės ir individualios atskaitomybės. Jis skatina mokinius aktyviai įsitraukti į mokymosi turinį, prasmingai bendradarbiauti su bendraamžiais ir prisiimti atsakomybę už mokymosi procesą bei jo rezultatus.

Tačiau efektyvus kooperatyvinis mokymasis reikalauja kruopštaus planavimo. Mokytojai turi atsižvelgti ne tik į mokymosi tikslus, bet ir į mokinių įvairovę – jų mokymosi stilius, gebėjimus, patirtis ir iššūkius. Įtraukių grupinių veiklų kūrimas reiškia tokių sąlygų sudarymą, kuriose kiekvienas mokinyss gali prisidėti ir jaustis vertinamas. Šiame modulyje dalyviai nagrinėja, kaip planuoti, pritaikyti ir reflektuoti kooperatyvinio mokymosi veiklas taip, kad jos būtų įtraukiančios, teisingos ir prieinamos visiems besimokantiejiems.

4 SKYRIUS

Kooperatyvinio mokymosi strategijos ir įtraukus grupinis darbas

1 veikla

KOOPERATYVINIO MOKYMOSI VEIKLŲ KŪRIMAS

Siūloma veiklos trukmė: 60–75 minutės.

Individualiai / grupėje: poromis (to paties dalyko mokytojai)

Veiklos aprašymas

Mokytojai dirba poromis ir kuria trumpą kooperatyvinio mokymosi veiklą savo mokiniams. Pasirenkama ugdymo turinio dalis turėtų būti iš jų dėstomo dalyko, pageidautina tema, kuri dar nebuvo mokyta taikant kooperatyvinius metodus.

Kuriama veikla turi apimti:

- aiškiai suformuluotus mokymosi tikslus;
- apibrėžtus mokinių vaidmenis;
- bendradarbiavimo ir individualios atsakomybės užtikrinimo būdus;
- vertinimo strategijas, skirtas tiek procesui, tiek rezultatams įvertinti.

Mokytojai taip pat atsižvelgia į tai, kad bendradarbiavimas gali vykti įvairiais mokymosi etapais – pristatant naują medžiagą, ją įtvirtinant ar vertinant pasiekimus – ir kad grupinis darbas yra priemonė mokymuisi gerinti, o ne tik mokinių užimtumui.

Sukūrę veiklą, mokytojai pristato savo planus kolegoms, gauna grįžtamąjį ryšį ir reflektuoja, kaip jų sukurta struktūra skatina mokinių įsitraukimą, užtikrina lygybę ir stiprina atsakomybę.

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai geba kurti ir įgyvendinti kooperatyvinio mokymosi veiklas, skatinančias mokinių įsitraukimą ir atsakomybę.
- Mokytojai geba pritaikyti grupinį darbą įvairiems mokiniams, užtikrindami įtrauktį ir lygybę.
- Mokytojai žino, kaip padėti mokiniams reflektuoti grupinio darbo procesus ir rezultatus.

4 SKYRIUS

Kooperatyvinio mokymosi strategijos ir įtraukus grupinis darbas

Nustatymai ir medžiagos

Klasės arba dirbtuvių erdvė, popieriniai arba skaitmeniniai įrankiai pamokų planavimui, balta lenta arba apverčiama lenta dizainams bendrinti.

Naudotas pedagoginis metodas

Patirtinis ir bendradarbiavimu grįstas mokymasis; aktyvus mokymasis.

Technologijų reikalavimai:

Pasirinktinai: skaitmeninio planavimo įrankiai arba dokumentų bendrinimo platformos.

Pritaikomumas visiems dalyviams:

Veikla gali būti pritaikyta bet kokiam dalykui, klasei ar mokinių grupei; mokytojai gali pasirinkti temas, atitinkančias jų klasės kontekstą.

2 veikla

ĮTRAUKIOS KOOPERATYVINIO MOKYMOSI VEIKLOS KŪRIMAS

Siūloma veiklos trukmė: 60–75 minutės.

Individualus / grupinis darbas: individualus arba porinis darbas (mokytojai, dėstantys tą patį dalyką).

Veiklos aprašymas

Mokytojai parengia trumpą pamokos planą, į kurį įtraukia kooperatyvinio mokymosi veiklą. Plane jie turi aiškiai numatyti, kaip veikla bus pritaikyta įvairiems mokiniams, atsižvelgiant į skirtingus gebėjimus, mokymosi stilius ir individualius poreikius (pvz., mokiniams, turintiems regos sutrikimų, judėjimo sunkumų ar kalbos barjerų).

4 SKYRIUS

Kooperatyvinio mokymosi strategijos ir įtraukus grupinis darbas

Mokytojai reflektuoja, kaip galima pritaikyti grupės vaidmenis, užduotis ir mokomąją medžiagą, siekiant užtikrinti lygybę, visų mokinių įsitraukimą ir atsakomybę. Parengę planą, jie dalijasi juo su kolegomis, diskutuoja ir gauna grįžtamąjį ryšį, kartu vertindami siūlomų pritaikymų ir įtraukties strategijų veiksmingumą.

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai geba pritaikyti grupinį darbą įvairiems mokiniams, užtikrindami įtrauktį ir lygybę.
- Mokytojai geba kurti ir įgyvendinti kooperatyvinio mokymosi veiklas, skatinančias mokinių įsitraukimą ir atsakomybę.

Aplinka ir priemonės

Aplinka: klasė arba mokymų erdvė.

Priemonės:

- Pamokos planavimo šablonai (spausdinti arba skaitmeniniai)
- Lenta arba flipčartas idėjų pristatymui ir diskusijai

Taikomas pedagoginis požiūris

Patirtinis, refleksyvus ir bendradarbiavimu grįstas mokymasis; aktyvus mokymasis.

Technologiniai reikalavimai

Pasirinktiniai: skaitmeniniai pamokų planavimo įrankiai ar platformos bendradarbiavimui ir dalijimuisi.

Pritaikomumas įvairiems dalyviams

Veikla gali būti taikoma bet kuriame mokomajame dalyke, skirtingose klasėse ir su įvairiomis mokinių grupėmis.

Mokytojai gali rinktis realias situacijas ir konkrečius savo mokinių poreikius, taip užtikrindami veiklos aktualumą ir praktinį pritaikomumą.

4 SKYRIUS

Kooperatyvinio mokymosi strategijos ir įtraukus grupinis darbas

3 veikla

VIENOS MINUTĖS REFLEKSIJA

Siūloma veiklos trukmė: 10–15 minučių

Individualus / Grupinis: Individualus + grupė

Veiklos aprašymas

Mokytojai individualiai reflektuoja šiame modulyje vykusią veiklą mokymosi procesą iš trijų perspektyvų:

- Pamokos turinys – kas man jau buvo pažįstama?
- Mokymosi patirtis – ką manau apie šią veiklą? Ar ji mane traukia, ar atstumia?
- Užduoties vertinimas – kas buvo sudėtingiau, nei tikėjau?

Kiekvienas mokytojas pateikia trumpus atsakymus (apie vieną minutę kiekvienam klausimui). Po individualios refleksijos dalyviai pasidalija svarbiausiomis įžvalgomis su partneriu arba mažoje grupėje.

Atsakymai pirmiausia užrašomi (ant lipnių lapelių arba skaitmeniniame įrankyje), o vėliau savanoriai pasidalija pagrindinėmis mintimis bendroje diskusijoje. Fasilitatorius apibendrina svarbiausias įžvalgas, nevertindamas individualių atsakymų, bet išryškindamas bendrus mokymosi aspektus.

Papildomai mokytojai skatinami šią „Minutės refleksijos“ veiklą taikyti ir savo pamokose. Jiems pateikiamas siūlomų klausimų rinkinys, padėsiantis pritaikyti metodą mokinių poreikiams.

Rezultatas (siektinas mokymosi rezultatas)

- Mokytojai žino, kaip padėti mokiniams reflektuoti grupinio darbo procesus ir rezultatus.

4 SKYRIUS

Kooperatyvinio mokymosi strategijos ir įtraukus grupinis darbas

Aplinka ir priemonės

Aplinka:

Rami erdvė, tinkama individualiai refleksijai.

Priemonės:

- Refleksijos lapai arba užrašų knygelės
- Rašikliai / pieštukai
- Klausimų rinkinys mokytojams

Taikomas pedagoginis požiūris

Struktūruota refleksija; metakognityvinis mąstymas; bendradarbiavimu grįstas prasmės kūrimas.

Technologiniai reikalavimai

Pasirinktiniai: gali būti naudojami įrenginiai refleksijos užrašams fiksuoti.

Pritaikomumas įvairiems dalyviams

Refleksijos klausimai gali būti pritaikomi skirtingoms amžiaus grupėms ir įvairiems mokymosi poreikiams.

Skyriaus išvada

Šis modulis suteikė mokytojams galimybę peržengti paviršinį grupinio darbo supratimą ir giliau pažinti kooperatyvinį mokymąsi kaip sąmoningai planuojamą, į mokinį orientuotą praktiką. Kurdami savo veiklas ir pritaikydami jas skirtingiems mokinių poreikiams, dalyviai įgijo strategijų, leidžiančių mokymąsi padaryti įtraukesnį, teisingesnį ir prieinamesnį. Veiklos išryškino aiškios struktūros, įtraukaus dizaino ir refleksijos svarbą, siekiant užtikrinti veiksmingą mokinių bendradarbiavimą. Mokytojai mokėsi atsižvelgti ne tik į tai, ko mokiniai mokosi, bet ir į tai, kaip jie mokosi kartu – vertindami skirtingas perspektyvas, gebėjimus ir indėlius.

Per struktūruotą refleksiją dalyviai taip pat gilino savo supratimą apie mokymosi procesą ir tai, kaip šios įžvalgos gali būti taikomos pedagoginėje praktikoje. Galiausiai, kooperatyvinis mokymasis yra veiksmingiausias tada, kai jis skatina ne tik akademinį augimą, bet ir priklausymo jausmą – o tam būtinas apgalvotas planavimas ir nuolatinė refleksija.

Psichikos sveikata skaitmeniniame amžiuje ir skaitmeninės gerovės strategijos

Šis modulis nagrinėja skaitmeninių technologijų poveikį mokinių psichikos sveikatai ir suteikia mokytojams praktinių strategijų, padedančių stiprinti skaitmeninę gerovę. Jame aptariami tokie iššūkiai kaip informacinis perkrovimas, nerimas ir skaitmeninis stresas, taip pat padedama mokytojams atpažinti probleminio skaitmeninio elgesio požymius – kūno įvaizdžio iškraipymą, nesveikus svorio kontrolės įpročius, žemą savivertę, priklausomybę nuo skaitmeninių technologijų ir emocinį atsiribojimą.

Modulyje pabrėžiamas atsparumo ugdymas, emocijų reguliavimas ir sveikų, amžių atitinkančių skaitmeninių įpročių formavimas, pasitelkiant refleksiją ir interaktyviomis veiklomis grįstą mokymąsi klasėje.

4 modulis:

Psichikos sveikata skaitmeniniame amžiuje ir skaitmeninės gerovės strategijos

Raktiniai žodžiai: psichinė sveikata, skaitmeninė gerovė, skaitmeninių technologijų perteklius, kibernetinis stresas, atsparumas, ekrano laiko valdymas, emocijų reguliavimas, kūno įvaizdis, savigarba

Taikymo sritis

Modulis skirtas suprasti skaitmeninės medijos poveikį mokinių psichologinei gerovei ir kurti prevencines bei pagalbos strategijas ugdymo aplinkoje. Jame derinamas psichikos sveikatos stiprinimas ir skaitmeninis raštingumas, padedant mokytojams ugdyti subalansuotą, sąmoningą ir amžių atitinkantį technologijų naudojimą. Veiklos sukurtos taip, kad būtų lengvai pritaikomos skirtingoms mokinių amžiaus grupėms ir įvairiems ugdymo kontekstams.

Mokymų tikslai

- Didinti mokytojų sąmoningumą apie psichikos sveikatos iššūkius, susijusius su skaitmeninių technologijų naudojimu.
- Stiprinti mokytojų gebėjimą atpažinti probleminio skaitmeninio elgesio požymius, įskaitant kūno įvaizdžio iškraipymą, nesveikus svorio kontrolės įpročius, žemą savivertę, priklausomybę nuo skaitmeninių technologijų, emocinį atsiribojimą, nerimą ir skaitmeninį stresą.
- Suteikti mokytojams praktinių, lengvai klasėje pritaikomų strategijų, padedančių stiprinti mokinių skaitmeninę gerovę.
- Skatinti atsparumo, emocijų reguliavimo ir refleksinio mąstymo ugdymą skaitmeniniuose kontekstuose.
- Skatinti saugios ir palaikančios klasės aplinkos kūrimą, atsižvelgiant į psichikos sveikatą skaitmeniniame amžiuje.

Teorinis pagrindas

Šiuolaikinėje visuomenėje vaikai ir paaugliai nuo ankstyvo amžiaus yra panirę į skaitmeninę aplinką. Nors skaitmeninės technologijos suteikia galimybių mokytis, kurti ir bendrauti, nesubalansuotas ar perteklinis jų naudojimas vis dažniau siejamas su neigiamais psichologiniais padariniais.

Psichologijos ir neuromokslų tyrimai pabrėžia dvilypę skaitmeninės medijos prigimtį – ji gali būti tiek galinga ugdymo priemonė, tiek potencialus rizikos veiksnys, susijęs su stresu, nerimu ir emociniais sunkumais.

Skaitmeninis perkrovimas ir skaitmeninis stresas. Nuolatinis prisijungimas, dažni pranešimai ir lūkestis reaguoti nedelsiant gali kelti mokiniams įtampą ir pervargimą. Ilgalaikis laikas prie ekranų siejamas su nuovargiu, sumažėjusia koncentracija, miego sutrikimais ir emocijų reguliavimo sunkumais, ypač jaunesniems mokiniams, kurių savireguliacijos įgūdžiai dar tik formuojasi.

Socialiniai tinklai ir savęs suvokimas. Skaitmeninės platformos, kuriose akcentuojama išvaizda, populiarumas ir bendraamžių pripažinimas, gali stiprinti kūno įvaizdžio problemas, nesveikus svorio kontrolės įpročius ir žemą savivertę. Socialinio palyginimo procesai, aprašyti socialinėje psichologijoje, internetinėje erdvėje dar labiau sustiprėja, todėl paaugliai tampa ypač pažeidžiami nepasitenkinimo savimi ir savikritikos.

Skaitmeninė priklausomybė ir emocinis atsiribojimas. Elgesio modeliai, tokie kaip kompulsyvus žaidimas, nuolatinis naršymas ar nuolatinis susirašinėjimas, gali priminti priklausomybę, mažinti įsitraukimą į veiklas už skaitmeninės erdvės ribų, bloginti mokymosi rezultatus ir skatinti emocinį atsiribojimą. Elgesio psichologija pabrėžia kintamo pastiprinimo vaidmenį palaikant tokius įpročius.

Atsparumas ir emocijų reguliavimas. Apsauginiai veiksniai, tokie kaip įveikos strategijos, emocinis sąmoningumas ir savireguliacijos įgūdžiai, gali sumažinti neigiamą skaitmeninio streso poveikį. Socialinio ir emocinio ugdymo (SEL) modeliai akcentuoja tokias kompetencijas kaip savęs pažinimas, empatija ir atsakingas sprendimų priėmimas, kurios yra būtinos sveikam veikimui skaitmeninėje erdvėje.

Edukacinės implikacijos. Mokytojai atlieka svarbų vaidmenį atpažindami ankstyvuosius skaitmeninio streso požymius ir taikydami prevencines strategijas. Pasitelkdamos struktūruotą refleksiją, mitų ir faktų aptarimus, subalansuoto laiko prie ekranų praktiką bei amžių atitinkančias „skaitmeninio detokso“ veiklas, mokyklos gali padėti mokiniams formuoti atsparų, sąmoningą ir tvarų santykį su technologijomis.

Temos / Skyriai	Mokymosi rezultatai
1. Psichikos sveikatos iššūkių supratimas skaitmeniniame amžiuje	• Mokytojai gali nustatyti dažnus psichikos sveikatos iššūkius, susijusius su mokinių skaitmeninių technologijų naudojimu • Mokytojai gali analizuoti socialinės žiniasklaidos, ekrano laiko ir internetinės sąveikos poveikį mokinių emocinei gerovei.
2. Skaitmeninės perkrovos sukeltų problemų požymių atpažinimas: skaitmeninis stresas ir nerimas, kūno įvaizdžio iškraipymas ir nesveikas svorio kontrolės elgesys, žema savivertė, skaitmeninė priklausomybė, emocinis atsiribojimas	• Mokytojai gali atpažinti mokinių elgesio ir emocinius skaitmeninio perkrovos požymius • Mokytojai žino, kaip stebėti, kontroliuoti ir tinkamai reaguoti į su skaitmeninėmis technologijomis susijusias psichinės sveikatos problemas.
3. Atsparumo ir emocijų reguliavimo skatinimas internete	• Mokytojai žino strategijas, kaip sustiprinti mokinių atsparumą skaitmeninėse aplinkose • Mokytojai gali integruoti SEL pagrįstas metodikas, kad palaikytų su internetine patirtimi susijusį emocijų reguliavimą.
4. Subalansuoto technologijų naudojimo ir skaitmeninio detoksikacijos strategijos	• Mokytojai gali padėti mokiniams ugdyti sveikus skaitmeninius įpročius ir valdyti laiką prie ekranų • Mokytojai gali įgyvendinti klasėje veiklas, kurios skatina sąmoningą technologijų naudojimą ir reguliarias skaitmenines pertraukas • Mokytojai žino, kaip skatinti sąmoningumą apie veiklą neprisijungus ir savęs priežiūrą

Išvada

Šis modulis sustiprino mokytojų gebėjimą spręsti psichikos sveikatos iššūkius skaitmeniniame amžiuje. Taikant nuoseklų mokymosi modelį – nuo savirefleksijos iki problemų atpažinimo ir mitų paneigimo – dalyviai giliau suprato skaitmeninio perkrovimo reiškinių ir jo psichologinį poveikį.

Mokytojai mokėsi atpažinti ankstyvuosius emocinių sunkumų požymius, išbandė atsparumo stiprinimo strategijas, socialiniu ir emociniu ugdymu (SEM) grįstus metodus bei skaitmeninio detokso veiklas, pritaikomas skirtingoms amžiaus grupėms. Per refleksiją ir diskusijas jie įgijo praktinių įrankių, sustiprino pasitikėjimą savo gebėjimais ir susiformavo aiškų veikimo modelį, kaip klasėje skatinti subalansuotus, sąmoningus ir sveikus skaitmeninius įpročius.

1 SYRIUS

Psichikos sveikatos iššūkių supratimas skaitmeniniame amžiuje

Mokymosi rezultatai

- Mokytojai geba atpažinti dažniausias psichikos sveikatos problemas, susijusias su mokinių skaitmeninių technologijų naudojimu.
- Mokytojai geba analizuoti socialinių tinklų, laiko prie ekranų ir internetinių sąveikų poveikį mokinių gerovei.

Trumpas teorinis aprašymas

Šiuolaikiniai mokiniai susiduria su unikaliomis psichikos sveikatos problemomis, susijusiomis su skaitmenine aplinka. Ilgas laikas prie ekranų, nuolatinis kelių veiklų atlikimas internete ir dažni pranešimai gali didinti stresą, silpninti dėmesio koncentraciją ir trikdyti miegą. Socialiniai tinklai dažnai stiprina bendraamžių palyginimą, prisidedami prie nerimo, kūno įvaizdžio problemų ir žemesnės savivertės.

Mokytojams svarbu suprasti, kaip šie veiksniai veikia mokinių emocinę ir kognityvinę būklę, kad jie galėtų suteikti tinkamą pagalbą. Suvokdami tiek rizikas, tiek galimybes, mokytojai gali padėti mokiniams formuoti sveikus skaitmeninius įpročius ir integruoti psichikos sveikatos stiprinimą į kasdienę ugdymo praktiką.

1 veikla

SKAITMENINIŲ ĮPROČIŲ ŽEMĖLAPIS

Rekomenduojama veiklos trukmė: 30–40 minučių

Individualus/Grupinis: Individualus + maža grupė

Veiklos aprašas

Įžanga – individuali refleksija (10 min.)

Mokytojai reflektuoja savo skaitmeninius įpročius, atsakydami į klausimus:

- Kiek laiko praleidžiu prie ekranų?
- Kokiomis platformomis naudojuosi dažniausiai?
- Kada jaučiu skaitmeninį stresą?

Grupinis darbas – patirčių palyginimas (10 min.)

Mažose grupėse mokytojai dalijasi savo refleksijomis ir lygina jas su tipiniu mokinių elgesiu, išskirdami panašumus ir skirtumus.

Užduotis – įžvalgų apibendrinimas (10 min.)

Grupės parengia plakatą arba skaitmeninę skaidrę, kurioje apibendrina pagrindines įžvalgas apie skaitmeninį stresą ir gerovę.

Dalijimasis – bendroji diskusija (5–10 min.)

Grupės pristato savo įžvalgas, po to vyksta diskusija apie jų reikšmę mokymo praktikai ir mokinių gerovei.

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai geba atpažinti dažniausias psichikos sveikatos problemas, susijusias su mokinių skaitmeninių technologijų naudojimu.
- Mokytojai geba analizuoti socialinių tinklų, laiko prie ekranų ir internetinių sąveikų poveikį mokinių gerovei.

1 SKYRIUS.

Psichikos sveikatos iššūkių supratimas skaitmeniniame amžiuje

Aplinka ir priemonės

Aplinka: mokymų / klasės erdvė.

Priemonės:

- Refleksijos lapai arba skaitmeniniai apklausų įrankiai
- Flipčartas arba lenta grupinėms įžvalgoms fiksuoti

Taikomas pedagoginis požiūris

Patirtinis ir refleksyvus mokymasis – mokytojai analizuoja savo pačių skaitmeninius įpročius kaip atspirties tašką geriau suprasti mokinių patirtis.

Technologiniai reikalavimai

Pasirinktiniai (pvz., ekrano laiko stebėjimo programėlės ar skaitmeninės apklausos).

Pritaikomumas įvairiems dalyviams

Veikla tinkama visų klasių mokytojams. Diskusijų klausimai gali būti pritaikomi atsižvelgiant į kultūrinius ar kartų skirtumus.

Papildomi dokumentai šiam moduliui

- Refleksijos darbo lapo šablonas
- Skaidrės su mokinių skaitmeninio elgesio statistika

Skyriaus išvada

Reflektuodami savo skaitmeninį gyvenimą, mokytojai geriau supranta iššūkius, su kuriais susiduria mokiniai skaitmeniniame amžiuje. Baigę šį modulį, jie tampa sąmoningesni apie technologijų poveikį psichikos sveikatai ir pasirenkę šias įžvalgas taikyti savo pedagoginėje praktikoje.

2 skyrius

Skaitmeninio perkrovimo sukeltų problemų požymių atpažinimas

- Mokytojai geba atpažinti mokinių elgesio ir emocinius požymius, susijusius su skaitmeniniu perkrovimu.
- Mokytojai žino, kaip stebėti ir tinkamai reaguoti į su skaitmeninių technologijų naudojimu susijusius psichikos sveikatos sunkumus.

Trumpas teorinis aprašymas

Skaitmeninis perkrovimas gali pasireikšti stresu, nerimu, kūno įvaizdžio iškreipimu, nesveikais svorio kontrolės įpročiais, žema saviverte, į priklausomybę panašiu įrenginių naudojimui ar emociniu atsiribojimu. Mokytojai, kasdien bendraudami su mokiniais, turi palankias galimybes anksti pastebėti šiuos požymius.

Tyrimai rodo, kad laiku atpažinus problemą ir imantis veiksmų galima užkirsti kelią jos stiprėjimui. Todėl šiame modulyje pabrėžiama mokytojų stebėjimo įgūdžių svarba, gebėjimas atpažinti elgesio signalus ir taikyti praktines strategijas, padedančias reaguoti į su skaitmenine aplinka susijusius psichikos sveikatos iššūkius klasėje.

2 SKYRIUS

Skaitmeninio perkrovimo sukeltų problemų požymių
atpažinimas

1 veikla

ATVEJO ANALIZĖ – POŽYMIŲ ATPAŽINIMAS

Rekomenduojama veiklos trukmė: 45–60 minučių

Individualus asmuo / grupė: grupė

Veiklos aprašymas

Įžanga – užduoties pristatymas (5 min.)

Fasilitatorius paaiškina, kad mokytojai analizuos fiktyvius atvejus apie mokinius, susiduriančius su skaitmeninės aplinkos keliamais iššūkiais.

Užduotis – grupinė atvejų analizė (20–25 min.)

Kiekviena grupė gauna trumpą situacijos aprašą (pvz., paauglys patiria nerimą dėl socialinių tinklų, vaikas vengia bendraamžių dėl perteklinio žaidimo). Grupės identifikuoja:

- matomus elgesio ir emocinius požymius;
- galimas rizikas;
- galimus mokytojo reagavimo būdus.

Dalijimasis – grupių pristatymai (10–15 min.)

Grupės pristato savo analizę ir siūlomas rekomendacijas visai klasei.

Užbaigimas – fasilitatoriaus apibendrinimas (10–15 min.)

Fasilitatorius apibendrina dažniausius skaitmeninio perkrovimo požymius ir išryškina veiksmingas intervencijos strategijas.

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai geba atpažinti mokinių elgesio ir emocinius požymius, susijusius su skaitmeniniu perkrovimu.
- Mokytojai žino, kaip stebėti ir tinkamai reaguoti į su skaitmeninių technologijų naudojimu susijusius psichikos sveikatos sunkumus.

2 SKYRIUS

Skaitmeninio perkrovimo sukeltų problemų požymių atpažinimas

Aplinka ir priemonės

Aplinka: klasė arba mokymų erdvė.

Priemonės:

- Atvejų analizės aprašai (dalomoji medžiaga)
- Flipčartas arba lenta

Taikomas pedagoginis požiūris

Problemomis grįstas bendradarbiavimu paremtas mokymasis, taikant grupinę analizę ir dalijimąsi įžvalgomis.

Technologiniai reikalavimai

Pasirinktiniai (pvz., projektorius arba bendri skaitmeniniai dokumentai).

Pritaikomumas įvairiems dalyviams

Atvejų analizės gali būti pritaikomos pagal vietos kontekstą, mokinių amžių ar kultūrinius ypatumus.

Papildomi dokumentai šiam moduliui

- Atvejų analizės pavyzdžiai
- Mokytojų kontrolinis sąrašas, skirtas skaitmeninio perkrovimo požymiams atpažinti

Skyriaus išvada

Dirbdami su atvejų analize, mokytojai stiprina gebėjimą atpažinti skaitmeninio perkrovimo požymius ir mokosi tinkamai reaguoti. Jie baigia modulį turėdami aiškesnes strategijas, kaip stebėti ir palaikyti mokinių skaitmeninę gerovę.

3 skyrius

Atsparumo ir emocijų reguliavimo skatinimas skaitmeninėje erdvėje

Mokymosi rezultatai

- Mokytojai žino strategijas, kaip ugdyti mokinių atsparumą ir valdyti su skaitmenine patirtimi susijusias emocijas.
- Mokytojai žino, kaip integruoti socialinio ir emocinio mokymosi metodus, siekiant paremti mokinių skaitmeninę gerovę.

Trumpas teorinis aprašymas

Atsparumas ir emocijų reguliavimas padeda apsaugoti mokinius nuo neigiamo skaitmeninio streso poveikio. Socialinis ir emocinis ugdymas (SEU) suteikia pagrindą ugdyti tokius gebėjimus kaip savęs pažinimas, empatija ir atsakingas sprendimų priėmimas.

Skaitmeninėje erdvėje tai reiškia gebėjimą susidoroti su neigiamais komentarais, valdyti frustraciją, kylančią internetinėse sąveikose, ir išlaikyti pusiausvyrą. Mokytojai gali modeliuoti ramias reakcijas ir integruoti SEU praktikas į kasdienę ugdymo veiklą, taip padėdami mokiniams stiprinti gebėjimą įveikti skaitmeninius iššūkius.

3 SKYRIUS.

Atsparumo ir emocijų reguliavimo skatinimas skaitmeninėje erdvėje

1 veikla

SEU - PAGRĮSTŲ STRATEGIJŲ KŪRIMAS SKAITMENINEI GEROVEI UŽTIKRINTI

Siūloma veiklos trukmė: 45–60 minučių.

Individualus / grupinis užsiėmimas: poroje arba mažoje grupėje.

Veiklos aprašymas

Įžanga – SEU pristatymas skaitmeninei gerovei (5–10 min.)

Fasilitatorius pristato SEU principais grįstas praktikas, padedančias stiprinti skaitmeninę gerovę, pavyzdžiui: sąmoningumo pauzes, skaitmeninį dėkingumo dienoraštį, vaidmenų žaidimus konfliktų sprendimui internete ir kryptingą refleksiją.

Užduotis – SEU veiklos kūrimas (20–25 min.)

Poros arba mažos grupės kuria trumpą klasės veiklą, pritaikytą konkrečiai mokinių amžiaus grupei. Kiekvienas planas turi apimti:

- tikslą;
- veiklos įgyvendinimo žingsnius;
- numatomą naudą mokiniams.

Dalijimasis – veiklų pristatymas (10–15 min.)

Grupės pristato savo sukurtas veiklas.

Grįžtamasis ryšys – kolegų ir fasilitatoriaus įžvalgos (5–10 min.)

Dalyviai teikia konstruktyvų grįžtamąjį ryšį, atkreipdami dėmesį į veiklos aiškumą, įgyvendinamumą ir tinkamumą amžiaus grupei.

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai geba stiprinti mokinių atsparumą ir emocijų reguliavimą skaitmeniniuose kontekstuose.
- Mokytojai geba integruoti SEU strategijas į kasdienę ugdymo praktiką.

3 SKYRIUS.

Atsparumo ir emocijų reguliavimo skatinimas skaitmeninėje erdvėje

Nustatymai ir medžiagos

Seminaro / klasės planavimo šablonai. Balta lenta arba apverčiama lenta.

Naudotas pedagoginis metodas

Patirtinis ir bendradarbiavimu grįstas mokymasis; grįžtamasis ryšys tarp kolegų.

Technologiniai reikalavimai:

Pasirinktinai (skaitmeninio planavimo įrankiai, bendrinami dokumentai).

Pritaikomumas įvairiems dalyviams:

Veiklos gali būti pritaikytos pradinio, vidurinio ugdymo arba suaugusiems besimokantiems.

Šį įrenginį patvirtinantys dokumentai:

SEU veiklos dizaino šablonas. Sąmoningumo praktikų pavyzdžiai.

Skyriaus išvada

Šis modulis suteikia mokytojams praktinių įrankių, padedančių integruoti atsparumo ugdymą ir socialinio bei emocinio ugdymo (SEU) strategijas į kasdienę ugdymo praktiką. Baigę modulį, jie yra pasirengę padėti mokiniams veiksmingai valdyti emocijas ir susidoroti su skaitmeniniais iššūkiais bei spaudimu.

4 skyrius

Subalansuoto technologijų naudojimo ir skaitmeninio detokso strategijos

Mokymosi rezultatai

- Mokytojai geba padėti mokiniams valdyti laiką prie ekranų ir formuoti sveikus skaitmeninius įpročius.
- Mokytojai geba taikyti sąmoningo technologijų naudojimo principus ir organizuoti reguliarias skaitmenines pertraukas.
- Mokytojai geba skatinti mokinių sąmoningumą apie veiklas be ekranų ir rūpinimąsi savimi.

Trumpas teorinis aprašymas

Subalansuotas technologijų naudojimas palaiko tiek mokinių psichikos sveikatą, tiek mokymosi procesą. Be kryptingo vadovavimo mokiniai gali pernelyg daug laiko praleisti prie skaitmeninių įrenginių, o tai didina stresą ir mažina įsitraukimą į veiklas už ekranų ribų.

Tyrimai rodo, kad sąmoningai taikomos „skaitmeninio detokso“ praktikos – tokios kaip laikotarpiai be technologijų, struktūruotos pertraukos ir veiklos be ekranų – gali pagerinti dėmesio koncentraciją, miego kokybę ir emocinę savijautą.

Mokytojai atlieka svarbų vaidmenį modeliudami sveikus skaitmeninio elgesio įpročius, skatindami refleksiją ir kurdami mokinių amžiui pritaikytus skaitmeninio detokso iššūkius.

4 SKYRIUS.

Subalansuoto technologijų naudojimo ir skaitmeninio detokso strategijos

1 veikla

SKAITMENINIO DETOKSO IŠŠŪKIO KŪRIMAS

Rekomenduojama veiklos trukmė: 60–75 minutės

Individualus asmuo / grupė: grupė

Veiklos aprašymas

Ižanga – skaitmeninio detokso idėjų aptarimas (10 min.)

Fasilitatorius pristato įvairias skaitmeninio detokso praktikas (pvz., vakarai be telefonų, rytinės rutinos be ekranų, kūrybinė veikla neprisijungus).

Užduotis – vienos savaitės iššūkio kūrimas (25–30 min.)

Grupės kuria skaitmeninio detokso projektą, pritaikytą jų mokinių amžiui.

Kiekvienas planas apima:

- konkretų iššūkį;
- refleksijos veiklas (pvz., dienoraštį, diskusijas);
- stebėjimo būdus (pvz., žurnalus, tarpusavio atsiskaitymus).

Dalijimasis – planų pristatymas (15–20 min.)

Grupės pristato savo sukurtus projektus.

Grįžtamasis ryšys – idėjų tobulinimas (10–15 min.)

Kolegų ir fasilitatoriaus grįžtamasis ryšys orientuotas į veiklos įgyvendinamumą, įtrauktį ir motyvaciją.

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai geba padėti mokiniams formuoti sveikus skaitmeninius įpročius ir valdyti laiką prie ekranų.
- Mokytojai geba taikyti klasėje veiklas, skatinančias sąmoningą technologijų naudojimą ir reguliarias pertraukas.
- Mokytojai žino, kaip ugdyti mokinių sąmoningumą apie veiklas be ekranų ir rūpinimąsi savimi.

4 SKYRIUS.

Subalansuoto technologijų naudojimo ir skaitmeninio detoksio strategijos

Aplinka ir medžiagos

Seminaro / klasės planavimo šablonai. Rašomoji lenta arba projektorius.

Naudotas pedagoginis metodas

Projektu pagrįstas bendradarbiavimu grindžiamas mokymasis.

Technologiniai reikalavimai:

Pasirinktinai (įpročių stebėjimo programėlės, skaitmeninio bendradarbiavimo įrankiai).

Pritaikomumas įvairiems dalyviams:

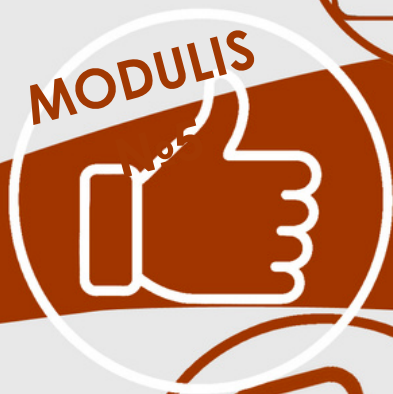
Detokso iššūkiai gali būti pritaikyti pradinio, vidurinio ar aukštojo mokslo mokiniams

Šį įrenginį patvirtinantys dokumentai:

Iššūkio dizaino šablonas. Skaitmeninio detoksikacijos projektų pavyzdžiai.

Skyriaus išvada

Mokytojai įgyja daugiau pasitikėjimo padėdami mokiniams siekti subalansuoto technologijų naudojimo. Jie baigia modulį turėdami praktiškai pritaikomas veiklas, kurios skatina sveikus įpročius, įsitraukimą į veiklas be ekranų ir ilgalaikę gerovę.

Socialinių tinklų ir interneto naudojimas švietime

Šis modulis padeda mokytojams išlikti informuotiems apie naujausias skaitmenines tendencijas, didina mokinių motyvaciją ir skatina prasmingą įsitraukimą į veiklas internete. Jis suteikia mokytojams žinių ir įgūdžių, reikalingų efektyviai ir atsakingai integruoti socialinius tinklus bei interneto išteklius į mokymo(si) procesą. Modulyje išryškinamos galimybės skatinti mokinių įsitraukimą, bendradarbiavimą ir prieigą prie informacijos, kartu pabrėžiant skaitmeninio pilietiškumo ir saugumo internete svarbą.

5 modulis:

Socialinių tinklų ir interneto naudojimas švietime

Raktiniai žodžiai: socialinė žiniasklaida, interneto ištekliai, skaitmeninis pilietiškumas, bendradarbiavimas internete, informacinis raštingumas, turinio kūrimas, skaitmeninis saugumas, atsakingas naudojimas, edukacinės technologijos, žiniasklaidos etika

Taikymo sritis

Modulyje nagrinėjama, kaip socialinių tinklų platformos ir interneto įrankiai gali praturtinti mokymosi patirtį įvairiuose mokomuosiuose dalykuose ir skirtinguose ugdymo lygiuose. Jame taip pat aptariamas atsakingas skaitmeninių komunikacijos kanalų naudojimas, skatinamas kritinis internetinio turinio vertinimas ir etiškas dalyvavimas skaitmeninėse bendruomenėse

Mokymo tikslai

- Mokymų tikslai
- Padėti mokytojams išlikti informuotiems apie skaitmenines tendencijas, didinti mokinių motyvaciją ir skatinti prasmingą įsitraukimą į veiklas internete.
- Ugdyti mokytojų kompetencijas pasirenkant ir taikant socialinių tinklų bei interneto įrankius ugdymo tikslams.
- Skatinti skaitmeninį pilietiškumą ir saugų elgesį internete tarp mokinių.
- Skatinti kūrybišką ir bendradarbiavimu grįstą socialinių tinklų bei interneto naudojimą ugdymo procese.

Teorinis pagrindas

Socialiniai tinklai ir interneto įrankiai yra neatsiejama mokinių komunikacijos ir mokymosi aplinkos dalis. Tikslingai ir pedagogiškai pagrįstai taikomi, jie gali didinti motyvaciją, skatinti bendradarbiavimą ir suteikti autentišką auditoriją mokinių darbams. Tačiau kartu jie kelia ir etinių, saugumo bei gerovės iššūkių, kuriuos mokytojai turi sąmoningai valdyti.

Šis modulis remiasi keliomis tarpusavyje papildančiomis teorinėmis perspektyvomis. Konstruktyvistinės ir sociokultūrinės teorijos, siejamos su Jean Piaget ir Lev Vygotsky, pabrėžia, kad žinios kuriamos aktyviai per sąveiką. Socialiniai tinklai suteikia galimybes mokiniams kurti, dalintis ir tobulinti idėjas bendradarbiaujant su bendraamžiais ir platesne bendruomene.

Konektivizmas akcentuoja, kad mokymasis skaitmeniniame amžiuje priklauso nuo gebėjimo kurti ir valdyti tinklus – žmonių, išteklių ir įrankių. Todėl mokytojo vaidmuo kinta: iš vienintelio žinių šaltinio jis tampa fasilitatoriumi ir kuratoriumi, padedančiu mokiniams atsirinkti, susieti ir kritiškai vertinti informaciją.

Self-Determination Theory (Deci ir Ryan) aiškina motyvaciją per autonomijos, kompetencijos ir ryšio poreikius. Socialinių tinklų veiklos, kurios suteikia pasirinkimo galimybių, padeda ugdyti gebėjimus ir skatina tarpusavio pripažinimą, gali stiprinti vidinę mokinių motyvaciją.

Projektinis ir patirtinis mokymasis natūraliai dera su internetinėmis platformomis: autentiškos užduotys, viešas rezultatų pristatymas ir įvairialypės raiškos formos didina mokinių atsakomybę ir mokymosi aktualumą realiame gyvenime. Tačiau šiuos metodinius privalumus būtina derinti su skaitmeninio pilietiškumo ir medijų etikos ugdymu: informaciniu raštingumu, šaltinių vertinimu, intelektinės nuosavybės gerbimu, privatumo apsauga ir saugia komunikacija. Tokie modeliai kaip DigComp suteikia praktinius kompetencijų rėmus, padedančius planuoti ugdymo turinį. Pedagoginiu požiūriu integracija turėtų remtis principu „pirmiausia pedagogika, tada technologijos“. Veiksminga praktika apima:

- aiškių mokymosi tikslų apibrėžimą;
- platformų, atitinkančių šiuos tikslus, pasirinkimą;
- dalyvavimo struktūravimą, atsižvelgiant į skirtingus mokinių skaitmeninius gebėjimus;
- kryptingos refleksijos ir gerovės stebėsenos įtraukimą;
- pusiausvyros tarp veiklų internete ir tiesioginio bendravimo bei vertinimo užtikrinimą.

Mokytojams taip pat būtina laikytis sutikimo, turinio moderavimo, amžiui tinkamo naudojimo ir duomenų apsaugos principų.

Profesinės mokytojų kompetencijos apima skaitmeninio ugdymo dizainą, internetinio bendradarbiavimo fasilitavimą, medijų raštingumo ugdymą ir etišką sprendimų priėmimą, susijusį su mokinių gerove bei privatumu. Praktinis profesinis tobulėjimas – mikro-mokymai, projektų ar kampanijų kūrimo simuliacijos, kolegų grįžtamasis ryšys ir veiklų išbandymas klasėje – stiprina pasitikėjimą ir leidžia lengviau pritaikyti įgytas žinias praktikoje.

Temos / Skyriai	Mokymosi rezultatai
1. Socialinės žiniasklaidos edukacinis potencialas	• Mokytojai užtikrintai tyrinėja būdus, kaip socialinė žiniasklaida gali padėti mokytis ir mokyti, ir taiko geriausią pamokų planavimo praktiką. • Mokytojai žino, kaip padėti mokiniams kurti ir įgyvendinti internetines iniciatyvas, kurios duoda teigiamų mokymosi rezultatų.
2. Socialinių tinklų kampanijų kūrimas ir valdymas	• Mokytojai supranta socialinių tinklų kampanijų kūrimo ir valdymo procesus ir padeda mokiniams kurti socialinio poveikio iniciatyvas. • Mokytojai gali kurti ir įgyvendinti pavyzdines kampanijas kaip praktinius pratimus, kuriuos galėtų naudoti su mokiniais.
3. Socialinė žiniasklaida, studentų motyvacija ir įsitraukimas	• Mokytojai gali analizuoti, kaip skaitmeninės tendencijos veikia mokinių interesus ir elgesį, ir taikyti strategijas, kaip internetinį įsitraukimą nukreipti į konstruktyvią, edukacinę ir pilietinę veiklą. • Mokytojai gali įdiegti metodus, kurie subalansuotų mokinių bendravimą internete ir gerovę realiame gyvenime.
4. Bendradarbiavimu ir projektais grindžiamas mokymasis socialinėje žiniasklaidoje	• Mokytojai žino, kaip naudotis socialinės žiniasklaidos platformomis, kad palengvintų komandinį darbą ir bendradarbiavimą tarp mokinių. • Mokytojai gali kurti tarpdisciplininius projektus, kurie leidžia mokiniams kartu kurti ir dalytis turiniu. • Mokytojai žino, kaip skatinti mokinių inicijuojamas socialinės žiniasklaidos iniciatyvas, jungiančias mokymąsi klasėje su bendruomenės veikla.

Išvada

Šis modulis parodo, kaip socialiniai tinklai ir interneto įrankiai gali praturtinti mokymo procesą, jei jie taikomi remiantis aiškiais pedagoginiais principais, etiniu sąmoningumu ir dėmesiu mokinių gerovei. Mokytojai tyrinėjo skaitmeninių platformų galimybes planuojant pamokas, kuriant socialinio poveikio iniciatyvas, prasmingai integruojant internetines tendencijas į mokymąsi ir skatinant bendradarbiavimą bei projektais grįstas veiklas. Veiklose buvo akcentuojamas kritinis vertinimas, skaitmeninis pilietiškumas ir saugus elgesys internete, kartu skatinant kūrybiškumą ir mokinių motyvaciją. Taikydami šiuos metodus, mokytojai įgyja pasitikėjimo transformuoti socialinius tinklus iš dėmesį blaškančio veiksnio į autentiško mokymosi, pilietinio įsitraukimo ir pozityvios klasės kultūros kūrimo priemonę.

1 skyrius

Socialinių tinklų edukacinis potencialas

Mokymosi rezultatai

- Mokytojai pasitiki savo gebėjimu tyrinėti, kaip socialiniai tinklai gali prisidėti prie mokymo(si), ir taikyti gerąsias praktikas planuojant pamokas.
- Mokytojai geba padėti mokiniams kurti ir įgyvendinti internetines iniciatyvas, kurios skatina pozityvius mokymosi rezultatus.

Trumpas teorinis aprašymas

Socialinių tinklų platformos suteikia naujų galimybių išplėsti mokymąsi už klasės ribų, suteikdamos prieigą prie autentiškų šaltinių, ekspertų įžvalgų ir pasaulinių bendruomenių. Tikslingai integruotos į ugdymo procesą, jos gali didinti mokinių motyvaciją, kūrybiškumą ir bendradarbiavimą.

Konstruktivistinis požiūris pabrėžia, kad mokiniai kuria prasmę per aktyvią sąveiką, o konektyvizmo teorija akcentuoja mokymąsi per tinklus ir ryšius.

Todėl mokytojų vaidmuo yra itin svarbus – jie padeda užtikrinti, kad socialinių tinklų naudojimas būtų tikslingas, etiškas ir saugus, o technologijos padėtų mokytis, o ne blaškytų dėmesį.

1 veikla

SOCIALINIŲ TINKLŲ LOBIŲ MEDŽIOKLĖ

Siūloma veiklos trukmė: 40 minučių.

Individualus/grupinis užsiėmimas: mažos grupės (3–4 mokytojai).

Veiklos aprašymas

Mokytojai dirba grupėse ir analizuoja realius socialinių tinklų edukacinio panaudojimo pavyzdžius (pvz., muziejų TikTok paskyras, kuriose meno kūriniai pristatomi per 60 sekundžių, NVO Instagram kampanijas tvarumo ar žmogaus teisių temomis, mokytojų YouTube ar „Shorts“ kanalus, aiškinančius sąvokas ar eksperimentus, mokinių kuriamus mokyklos socialinių tinklų ar tinklaraščių projektus) (15 min.).

Kiekviena grupė pasirenka tris pavyzdžius, kurie atskleidžia kūrybiškas ar pilietiškumą skatinančias mokymosi galimybes. Savo atradimus jie pateikia bendroje Padlet lentoje ir pasidalija įžvalgomis su visa grupe (15 min.).

Diskusijos metu aptariama, kaip šias idėjas būtų galima pritaikyti skirtinguose mokomuosiuose dalykuose ir įvairaus amžiaus mokiniams (10 min.).

Patarimai ir rekomendacijos

- Pradėti nuo stebėjimo ir analizės, o tik vėliau pereiti prie turinio kūrimo.
- Su jaunesniais mokiniams naudoti uždaras platformas arba simuliacines veiklas.

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai pasitiki savo gebėjimu tyrinėti, kaip socialiniai tinklai gali prisidėti prie mokymo(si), ir taikyti gerąsias praktikas planuojant pamokas.

1 SKYRIUS

Socialinių tinklų edukacinis potencialas

Aplinka ir medžiagos

Klasė su internetu, projektoriumi ir judamomis sėdimomis vietomis.

Įrenginiai su internetu kiekvienai grupei;

„Padlet“ arba „Google“ dokumentai bendrinimui.

Naudotas pedagoginis metodas

Tyrimais grįstas mokymasis + bendradarbiavimu grįstas mokymasis. Mokytojai tyrinėja, atrenka ir kartu kuria žinias, susiedami teoriją su praktika.

Technologiniai reikalavimai:

Interneto ryšys, nešiojamieji / planšetiniai kompiuteriai,

„Padlet“ / „Google“ dokumentai.

2 veikla

MIKROPAMOKOS KŪRIMAS NAUDOJANT SOCIALINĘ ŽINIASKLAIDĄ

Siūloma veiklos trukmė: 50 minučių.

Individualus/grupinis užsiėmimas: poros arba trijų mokytojų grupės.

Veiklos aprašymas

Mokytojai parengia trumpą (20–30 minučių) pamokos planą, į kurį integruojama viena socialinių tinklų platforma (pvz., Instagram istorijos istorijos laiko juostoms, Twitter / X trumpoms diskusijoms, YouTube „Shorts“ gamtos mokslų eksperimentams).

Papildomi pavyzdžiai gali apimti: TikTok stiliaus vaizdo įrašus (įrašomus neprisijungus), skirtus gramatikos taisyklėms aiškinti, Pinterest lentas vizualiesiems menams ar geografijai, arba uždaras Facebook / Microsoft Teams grupės diskusijų užduotims.

1 SKYRIUS

Socialinių tinklų edukacinis potencialas

Mokytojai turi užtikrinti, kad jų pamokos plane būtų:

- aiškiai suformuluotas mokymosi tikslas;
- konkreti mokinių užduotis;
- saugaus ir etiško naudojimo gairės (privatumas, pagarbus bendravimas, amžiui tinkamas turinys, šaltinių nurodymas).

Kiekviena pora pristato savo mikro pamoką kitai grupei ir gauna kolegų grįžtamąjį ryšį (20–30 min.).

Rekomendacijos lengvesniam taikymui

- Susitelkti į vieną paprastą užduotį ir vieną platformą.
- Jei viešas turinio skelbimas netinkamas, naudoti simuliuotas arba uždaras aplinkas.
- Naudoti jau esamą turinį – jį pritaikyti ar perkurti, o ne kurti viską nuo pradžių.

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai geba padėti mokiniams kurti ir įgyvendinti internetines iniciatyvas, kurios skatina pozityvius mokymosi rezultatus.

Aplinka ir priemonės

Aplinka: klasė su interneto prieiga.

Priemonės:

- Bendradarbiavimo šablonai (pvz., Google Docs / Google Slides)
- Projektorius pristatymams

Taikomas pedagoginis požiūris

Projektinis mokymasis ir tarpusavio grįžtamasis ryšys. Mokytojai aktyviai taiko įgytas žinias, kuria konkretų ugdymo išteklių ir jį tobulina bendradarbiaudami su kolegomis.

1 SKYRIUS

Socialinių tinklų edukacinis potencialas

Technologijų reikalavimai:

Nešiojamieji kompiuteriai / planšetiniai kompiuteriai, bendradarbiavimo šablonai, stabilus internetas.

Pritaikomumas įvairiems dalyviams:

Sudėtingumą galima koreguoti (paprastas užduoties planas, palyginti su visa pamoka). Dalyviai, turintys žemus skaitmeninius įgūdžius, gali sutelkti dėmesį į pedagoginę pusę, o bendraamžiai tvarko technologijas.

Šio skyriaus patvirtinamieji dokumentai

„Padlet“ / „Google Doc“ šablonas 1.1 veiklai.

Mikropamokos planavimo šablonas (tikslai, veikla, platforma, vertinimas, saugos pastabos).

Kolegų atsiliepimų kontrolinis sąrašas.

Skyriaus išvada

Mokytojai, analizuodami realius pavyzdžius ir kurdami praktines veiklas, atranda socialinių tinklų edukacinį potencialą. Jie mokosi kritiškai vertinti skaitmenines platformas ir atsakingai jas pritaikyti ugdymo procese.

Kurdami mikro pamokas, mokytojai stiprina pasitikėjimą savo gebėjimu padėti mokiniams naudoti socialinius tinklus mokymuisi ir pilietiniam įsitraukimui. Taip socialiniai tinklai transformuojami iš pramogos priemonės į tikslingą ir etišką skaitmeninio dalyvavimo erdvę.

2 skyrius

Socialinių tinklų kampanijų kūrimas ir valdymas

Mokymosi rezultatai

- Mokytojai supranta socialinių tinklų kampanijų kūrimo ir valdymo procesus ir padeda mokiniams kurti socialinio poveikio iniciatyvas.
- Mokytojai gali kurti ir įgyvendinti pavyzdines kampanijas kaip praktinius pratimus, kuriuos galėtų naudoti su mokiniais.

Trumpas teorinis aprašymas

Socialinių tinklų kampanijos suteikia struktūruotą būdą susieti mokymąsi klasėje su realaus pasaulio problemomis, skatindamos mokinius kūrybiškai ir bendradarbiaujant taikyti žinias. Planuodami, kurdami ir dalindamiesi turiniu tam tikra tema ar siekdami konkretaus tikslo, mokiniai ugdo projektinio mokymosi, kritinio mąstymo ir pilietinio įsitraukimo įgūdžius. Mokytojams kampanijų organizavimas reiškia pusiausvyrą tarp kūrybiškumo ir skaitmeninio saugumo, etikos bei atsakingos komunikacijos. Kampanijos kūrimas apima tikslų nustatymą, tikslinės auditorijos apibrėžimą, žinučių formavimą ir poveikio vertinimą. Šis procesas dera su patirtinio ir dalyvaujamojo mokymosi teorijomis, kurios pabrėžia autentiškų kontekstų ir realių rezultatų svarbą mokymuisi.

1 veikla

KAMPANIJOS DIZAINO IŠŠŪKIS

Siūloma užsiėmimo trukmė: 60 minučių

Individualus/Grupinis: Mažos grupės (3–5 mokytojai)

Veiklos aprašymas

Mokytojai dirba grupėse ir kuria mini socialinių tinklų kampaniją edukacine ar pilietine tema (pvz., patyčių prevencijos savaitė, skaitymo skatinimas, aplinkosauga). Papildomos temos gali būti: sveikas elgesys internete, vietos kultūros paveldas, įtrauktis ir įvairovė, mokslo populiarinimo dienos (20 min.).

Grupės pildo šabloną, kuriame numato:

- kampanijos tikslą;
- tikslinę auditoriją;
- pagrindinę žinutę;
- pasirinktą platformą;
- pavyzdinį įrašą (15 min.).

Kiekviena grupė pristato savo planą bendrai auditorijai, akcentuodama, kaip veiklą būtų galima pritaikyti klasėje (25 min.).

Rekomendacijos (lengvesniam taikymui)

- Vienas aiškus, amžiui tinkamas tikslas
- Viena pagrindinė auditorija (mokiniai, tėvai, vietos bendruomenė)
- Viena platforma, pasirinkta dėl pedagoginių priežasčių
- Vienas paprastas įrašo formatas (pvz., vaizdas + tekstas, trumpas vaizdo įrašas, apklausa)

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai supranta socialinių tinklų kampanijų kūrimo ir valdymo procesus bei geba padėti mokiniams kurti socialinį poveikį turinčias iniciatyvas.

2 SKYRIUS

Socialinių tinklų kampanijų kūrimas ir valdymas

Aplinka ir priemonės

Aplinka: klasė su interneto prieiga.

Priemonės:

- Kampanijos planavimo šablonas (popierinis arba Google Docs)
- Projektorius grupių pristatymams

Taikomas pedagoginis požiūris

Projektinis mokymasis ir kooperatyvinis mokymasis. Mokytojai kartu kuria kampaniją, imituodami procesą, kurį vėliau galėtų taikyti dirbdami su mokiniais.

Technologiniai reikalavimai

- Interneto ryšys
- Mobilieji įrenginiai
- Bendradarbiavimo šablonai
- Prieiga prie socialinių tinklų platformų pavyzdžių

2 veikla

KAMPANIJOS MODELIAVIMAS IR GRĮŽTAMASIS RYŠYS

Siūloma veiklos trukmė: 45 minutės

Darbo forma: poros arba trijų mokytojų grupės

Veiklos aprašas

Mokytojai sukuria 2–3 pavyzdinius įrašus savo kampanijai, naudodami nemokamus įrankius (pvz., Canva, Instagram istorijų šablonus, Twitter / X juodraščius).

Įrašai gali apimti:

- informacinį vizualą su trumpu aprašymu;
- apklausą ar klausimą, skatinantį įsitraukimą;
- trumpo vaizdo įrašo scenarijų (nepublikuojant viešai).

Mokytojai imituoja trumpą kampanijos įgyvendinimą ir pristato savo sukurtus įrašus kolegoms (20 min.)

2 SKYRIUS

Socialinių tinklų kampanijų kūrimas ir valdymas

Kiti dalyviai teikia konstruktyvų grįžtamąjį ryšį naudodami kontrolinį sąrašą (žinutės aiškumas, tinkamumas amžiaus grupei, etiškas naudojimas) (15 min.).

Siekiant palengvinti taikymą, grįžtamasis ryšys orientuojamas į pedagoginę vertę, o ne į dizaino tobulumą.

Refleksija (10 min.)

Aptariama, kaip mokiniai galėtų saugiai dalyvauti panašiam procese.

Patarimai ir rekomendacijos (taikymui klasėje)

- Pradėti nuo simuliuotų kampanijų prieš pereinant prie realaus publikavimo
- Riboti kampanijas iki nedidelio įrašų skaičiaus
- Jaunesniems mokiniams pateikti sakinių pradžias ar įrašų šablonus

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai geba kurti ir įgyvendinti pavyzdines socialinių tinklų kampanijas kaip praktines veiklas, pritaikomas dirbant su mokiniais.

Aplinka ir priemonės

Aplinka: klasė su interneto prieiga.

Priemonės:

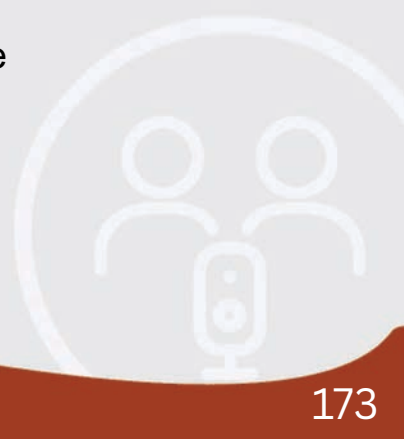
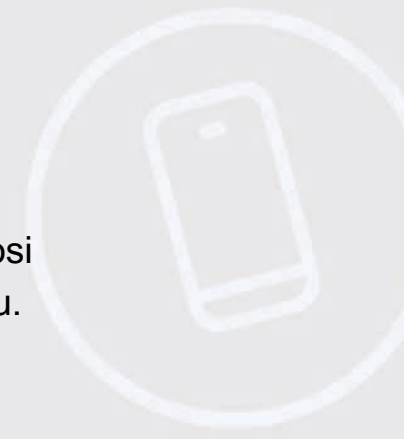
- Canva arba panašūs dizaino įrankiai
- Projektorius
- Grįžtamojo ryšio kontroliniai sąrašai

Taikomas pedagoginis požiūris

Patirtinis mokymasis ir tarpusavio grįžtamasis ryšys. Mokytojai mokosi per praktinę veiklą ir tobulina savo idėjas struktūruotos analizės metu.

Technologiniai reikalavimai

- Interneto ryšys
- Kompiuteriai / planšetės
- Nemokami dizaino įrankiai (pvz., Canva, Adobe Express, Google Slides)

2 SKYRIUS

Socialinių tinklų kampanijų kūrimas ir valdymas

Pritaikomumas įvairiems dalyviams

Dalyviai, kurie nesijaučia užtikrintai naudodami dizaino įrankius, gali kampanijas eskizuoti popieriuje.

Užduotys gali būti supaprastinamos iki tekstinių formatų arba išplečiamos į daugialypės terpės (multimedijos) kūrimą, atsižvelgiant į dalyvių gebėjimus ir patirtį.

Papildomi dokumentai šiam moduliui

- Kampanijos planavimo šablonas (tikslai, auditorija, pagrindinė žinutė, platforma, vertinimas)
- Tarpusavio grįžtamojo ryšio kontrolinis sąrašas kampanijų kūrimui
- Mokiniams pritaikyti kampanijų kūrimo gidai

Šie ištekliai padeda užtikrinti, kad veiklos būtų ne tik kūrybiškos, bet ir struktūruotos, aiškios bei lengvai pritaikomos skirtinguose ugdymo kontekstuose.

Skyriaus išvada

Bendradarbiaudami kurdami ir simuliuodami socialinių tinklų kampanijas, mokytojai įgyja praktinės patirties jų planavimo ir valdymo srityje. Jie supranta planavimo, etiškos komunikacijos ir kūrybiško įsitraukimo svarbą.

Šios veiklos suteikia mokytojams įrankių, leidžiančių padėti mokiniams kurti pilietiškumą skatinančias iniciatyvas, kurios susieja mokymosi turinį su realiu socialiniu poveikiu. Taip stiprinami skaitmeninio pilietiškumo, bendradarbiavimo ir atsakingo dalyvavimo visuomenėje įgūdžiai.

3 skyrius

Socialiniai tinklai, mokinių motyvacija ir įsitraukimas

Mokymosi rezultatai

- Mokytojai gali analizuoti, kaip skaitmeninės tendencijos veikia mokinių interesus ir elgesį, ir taikyti strategijas, kaip internetinį įsitraukimą nukreipti į konstruktyvią, edukacinę ir pilietinę veiklą.
- Mokytojai gali įdiegti metodus, kurie subalansuotų mokinių bendravimą internete ir gerovę realiame gyvenime.

Trumpas teorinis aprašymas

Socialiniai tinklai daro didelę įtaką mokinių dėmesiui, motyvacijai ir socialinės sąveikos modeliams. Šių tendencijų supratimas leidžia mokytojams tikslingai panaudoti skaitmeninį įsitraukimą ugdymo tikslams, kartu mažinant blaškymąsi ir skaitmeninį nuovargį.

Self-Determination Theory pabrėžia autonomijos, kompetencijos ir ryšio svarbą motyvacijai. Mokytojai gali kurti veiklas, kurios šiuos elementus integruoja per skaitmeninius įrankius, taip stiprindami vidinę mokinių motyvaciją.

Be to, socialinio ir emocinio ugdymo (SEU) modeliai padeda subalansuoti dalyvavimą internete ir gerovę už jo ribų, skatinant emocinį atsparumą, empatiją ir atsakingą skaitmeninių platformų naudojimą.

1 veikla

MOTYVACINĖS TENDENCIJOS ANALIZĖ

Siūloma veiklos trukmė: 45 minutės

Darbo forma: mažos grupės (3–4 mokytojai)

Veiklos aprašas

Mokytojai tyrinėja aktualias skaitmenines tendencijas, grotažymes (hashtag'us) ar populiarių turinį tarp jų mokinių amžiaus grupės. Pavyzdžiai gali būti: trumpų vaizdo įrašų iššūkiai, edukaciniai turinio kūrėjai, pasikartojantys memų formatai, socialinių kampanijų grotažymės ar populiarius garso takeliai.

Grupės analizuoja, kaip šias tendencijas būtų galima susieti su mokymosi tikslais (pvz., gamtos mokslų eksperimentais, istorijų pasakojimu istorijoje, pilietinėmis iniciatyvomis). Taip pat aptariamos galimos rizikos ir naudos bei siūlomi būdai, kaip mokinių įsitraukimą nukreipti į edukacines ar pilietiškumą skatinančias veiklas.

Siekiant palengvinti pritaikymą klasėje, grupės išskiria:

- vieną paprastą mokymosi užduotį, susietą su pasirinkta tendencija;
- vieną aiškią taisyklę, užtikrinančią mokinių gerovę ar privatumo apsaugą;
- vieną veiklą be ekranų (pvz., diskusiją, refleksiją ar vertinimą).

Patarimai ir rekomendacijos

- Prieš taikant tendencijas, jas pirmiausia stebėti ir analizuoti.
- Pagrindinį dėmesį skirti mokymosi tikslams, o ne tendencijos populiarumui.

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai geba analizuoti, kaip skaitmeninės tendencijos veikia mokinių interesus ir elgesį, bei taikyti strategijas, padedančias nukreipti skaitmeninį įsitraukimą į konstruktyvias, edukacines ir pilietiškumą skatinančias veiklas.

3 SKYRIUS

Socialiniai tinklai, mokinių motyvacija ir įsitraukimas

Aplinka ir medžiagos

Klasė su interneto prieiga;

Nešiojamieji kompiuteriai / planšetiniai kompiuteriai tyrimams;

Bendrinamas dokumentas arba „Padlet“ išvadoms įrašyti.

Taikytas pedagoginis metodas

Tyrimais grįstas mokymasis + bendradarbiavimu grįstas mokymasis.

Mokytojai kritiškai vertina tendencijas ir apmąsto jų pritaikomumą klasėje.

Technologiniai reikalavimai:

Internetas, mobilieji įrenginiai, „Padlet“ arba „Google“ dokumentai.

2 veikla

ĮTRAUKIMO STRATEGIJŲ KŪRIMAS

Siūloma veiklos trukmė: 50 minučių.

Individualus / grupinis darbas: poromis arba mažomis grupėmis (2–3 mokytojai).

Veiklos aprašymas

Mokytojai parengia trumpą planą, kuriame integruoja socialinius tinklus arba skaitmeninius įrankius, siekdami motyvuoti mokinius konkrečiame mokomajame dalyke, kartu išlaikant pusiausvyrą tarp veiklų internete ir mokinių gerovės.

Galimi sprendimai: trumpi vaizdo įrašai kaip pamokos įžanga, ,internetinės apklausos ankstesnėms žinioms aktyvuoti, klasės tinklaraščiai mokinių darbams pristatyti, derinami su diskusijomis klasėje. Plane turi būti numatyta: konkrečios mokinių užduotys, refleksijos momentai, strategijos, padedančios išvengti perteklinio technologijų naudojimo ar streso (pvz., ribotas ekranų laikas, pertraukos, veiklos be ekranų).

Trukmė: apie 35 min.

3 SKYRIUS

Socialiniai tinklai, mokinių motyvacija ir įsitraukimas

Poros pasidalija savo parengtomis strategijomis ir teikia viena kitai grįžtamąjį ryšį, aptardamos, kaip jas būtų galima pritaikyti skirtingoms amžiaus grupėms ar mokinių skaitmeniniams gebėjimams (15 min.).

Siekiant palengvinti taikymą, grįžtamasis ryšys orientuojamas į įgyvendinamumą, darbo krūvį ir emocinį poveikį, o ne į techninį sudėtingumą.

Patarimai ir gudrybės, kaip perkelti klasę:

- Socialinius tinklus naudoti kaip pamokos pradžios impulsą, o ne visos pamokos pagrindą.
- Visada derinti veiklas internete su refleksija neprisijungus

Rezultatas(-ai):

- Mokytojai geba taikyti metodus, kurie subalansuoja mokinių įsitraukimą internete ir jų gerovę už skaitmeninės aplinkos ribų.

Aplinka ir priemonės

Klasė su interneto prieiga, planavimo šablonas, projektorius pristatymams.

Taikytas pedagoginis metodas

Projektinis mokymasis + refleksija. Mokytojai taiko teoriją praktikai ir kuria holistinio mokinių įtraukimo strategijas.

Technologiniai reikalavimai:

Nešiojamieji kompiuteriai / planšetiniai kompiuteriai, planavimo šablonas, internetas.

Papildomi dokumentai:

Tendencijų analizės darbalapis.

Įtraukimo strategijos planavimo šablonas.

Kolegų atsiliepimų kontrolinis sąrašas įtraukimo strategijoms.

3 SKYRIUS

Socialiniai tinklai, mokinių motyvacija ir įsitraukimas

Skyriaus išvada

Mokytojai geriau supranta, kaip socialinių tinklų tendencijos veikia mokinių motyvaciją ir elgesį, ir geba kurti strategijas, leidžiančias šį įsitraukimą paversti prasmingomis mokymosi galimybėmis. Subalansuodami veiklas internete ir už jo ribų, jie stiprina mokinių gerovę ir skatina atsakingą, prasmingą bei pilietišką dalyvavimą skaitmeninėje erdvėje.

4 skyrius

Bendradarbiavimu ir projektais grįstas mokymasis per socialinius tinklus

Mokymosi rezultatai

- Mokytojai žino, kaip naudoti socialinių tinklų platformas, skatinant mokinių bendradarbiavimą ir tarpusavio mokymąsi.
- Mokytojai geba kurti tarpdisciplininius projektus, kuriuose mokiniai kartu kuria ir dalijasi turiniu.
- Mokytojai žino, kaip skatinti mokinių inicijuojamas socialinių tinklų veiklas, siejančias mokymąsi su bendruomenės poreikiais ir pilietine veikla.

Trumpas teorinis aprašymas

Bendradarbiavimu grįstas ir projektinis mokymasis (PM) yra veiksmingi metodai, ugdantys komandinį darbą, problemų sprendimą ir kūrybiškumą. Socialinių tinklų platformos suteikia autentiškas erdves, kuriose mokiniai gali kartu kurti, publikuoti ir dalintis projektais su platesne auditorija, taip stiprindami savo savarankiškumo jausmą ir pilietinį įsitraukimą.

Lev Vygotsky sociokultūrinė teorija pabrėžia socialinės sąveikos svarbą mokymuisi, o projektinio mokymosi (PM) modeliai akcentuoja realaus pasaulio užduotis ir bendrus rezultatus.

Mokytojų vaidmuo šiame procese yra itin svarbus – jie turi aiškiai apibrėžti tikslus, užtikrinti saugų elgesį internete ir skatinti įtraukiantį visų mokinių dalyvavimą.

1 veikla

BENDRADARBIAVIMO INTERNETINIO PROJEKTO KŪRIMAS

Siūloma veiklos trukmė: 60 minučių.

Individualus/grupinis užsiėmimas: mažos grupės (4–5 mokytojai).

Veiklos aprašymas

Mokytojai dirba grupėse ir kuria bendradarbiavimu grįstą mokinių projektą, integruojant socialinius tinklus (pvz., Instagram kampanija apie vietos paveldą, klasės tinklaraštis apie mokslo atradimus, YouTube kanalas kalbų mokymuisi).

Papildomos idėjos gali apimti: tarpdisciplininę tvarumo kampaniją, skaitmeninio pasakojimo projektą (istorija + kalba) arba mokinių kuriamą bendruomenės naujienų kanalą.

Projektas turi apimti:

- projekto tikslus;
- mokinių vaidmenis;
- platformos pasirinkimą;
- saugumo taisykles;
- galutinį rezultatą (produktą).

Kiekviena grupė pristato savo projektą ir gauna kolegų grįžtamąjį ryšį.

Rekomendacijos (lengvesniam taikymui)

- Pradėti nuo mažos apimties projekto (1–2 savaitės)
- Naudoti uždaras arba mokytojo moderuojamas platformas
- Susitelkti į vieną pagrindinį galutinį produktą

Patarimai klasės praktikai

- Aiškiai paskirstyti vaidmenis, kad būtų išvengta nelygaus dalyvavimo
- Naudoti vertinimo kriterijus (rubrikas), kurie vertina ne tik rezultatą, bet ir procesą

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai geba kurti tarpdisciplininius projektus, kuriuose mokiniai kartu kuria ir dalijasi turiniu.

4 SKYRIUS

Bendradarbiavimu ir projektais grįstas mokymasis per socialinius tinklus

Aplinka ir priemonės

Klasė su internetu;
Planavimo šablonai;
Projektorius pristatymams.

Taikytas pedagoginis metodas

Projektinis mokymasis + bendradarbiavimu grįstas mokymasis.
Mokytojai imituoja realaus projekto kūrimą, kad galėtų jį pritaikyti savo praktikoje.

Technologiniai reikalavimai

Internetas, mobilieji įrenginiai, bendradarbiavimo šablonai, socialinės žiniasklaidos platformos.

2 veikla

MOKINIŲ INICIJUOTOS VEIKLOS SIMULIACIJA

Siūloma veiklos trukmė: 45 minutės.

Individualiai / grupėje: poromis arba mažomis grupėmis (2–3 mokytojai).

Veiklos aprašymas

Mokytojai simuliuoja mokinių inicijuotą veiklą, atlikdami vaidmenų žaidimą – jie įsikūnija į mokinius, planuojančius socialinių tinklų iniciatyvą (pvz., atliekų rūšiavimo skatinimas, gerumo kampanija, mokyklos renginio viešinimas) (15 min.).

Papildomi pavyzdžiai gali apimti: vietos kultūrinių renginių skatinimą, sveikų skaitmeninių įpročių ugdymą ar paramos akcijas bendruomenei.

4 SKYRIUS

Bendradarbiavimu ir projektais grįstas mokymasis per socialinius tinklus

Mokytojai parengia trumpą pasiūlymą, kuriame apibrėžia:

- kampanijos idėją;
- numatomas veiklas (užduotis);
- tikėtinus rezultatus (15 min.).

Refleksija (15 min.)

Veikla užbaigiama aptariant, kaip palaipsniui ugdyti mokinių lyderystę, kartu užtikrinant saugumą ir įtrauktį.

Patarimai ir rekomendacijos (taikymui klasėje)

- Pradėti nuo mokytojo vadovaujamų iniciatyvų prieš pereinant prie visiškai mokinių inicijuotų veiklų
- Iš pradžių naudoti uždaras arba mokyklos patvirtintas platformas
- Vertinti ne tik pasiekiamumą internete, bet ir procesą bei komandinį darbą

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai žino, kaip skatinti mokinių inicijuojamas socialinių tinklų veiklas, siejančias mokymąsi su bendruomenės poreikiais ir pilietine veikla.

Aplinka ir priemonės

Aplinka: lanksti klasės erdvė.

Priemonės:

- Interneto ryšys
- Pasiūlymo (projekto) šablonas
- Lenta arba flipčartas grupių pristatymams

Taikomas pedagoginis požiūris

Vaidmenų žaidimas ir patirtinis mokymasis. Mokytojai išbando procesą iš mokinių perspektyvos ir reflektuoja, kaip jį fasilituoti praktikoje.

Technologiniai reikalavimai

- Internetas
- Pasiūlymo šablonas
- Skaitmeniniai bendradarbiavimo įrankiai

Ši veikla padeda mokytojams geriau suprasti, kaip palaikyti mokinių iniciatyvumą, kartu užtikrinant saugią, įtraukią ir prasmingą skaitmeninę veiklą.

4 SKYRIUS

Bendradarbiavimu ir projektais grįstas mokymasis per socialinius tinklus

Papildomi dokumentai šiam moduliui

- Bendradarbiavimo projekto planavimo šablonas
- Mokinių inicijuotų veiklų pasiūlymo šablonas
- Internetinio saugumo ir įtraukaus bendradarbiavimo kontrolinis sąrašas

Skyriaus išvada

Mokytojai mokosi integruoti bendradarbiavimu ir projektiniu mokymusi grįstas veiklas su socialiniais tinklais, kurdami prasmingus, tarpdisciplininius ir saugius projektus.

Simuliuodami mokinių inicijuotas veiklas, jie stiprina gebėjimą ugdyti mokinių savarankiškumą, komandinį darbą ir pilietinį įsitraukimą.

Šie įgūdžiai padeda mokytojams nukreipti socialinių tinklų naudojimą į autentišką mokymąsi ir teigiamą poveikį bendruomenei.

Teigiamos mokymosi aplinkos kūrimas

Šis modulis padeda mokytojams kurti ir palaikyti klasės atmosferą, pagrįstą pagarba, motyvacija, tarpusavio santykiais ir įsitraukimu. Jame daug dėmesio skiriama strategijoms, kurios padeda stiprinti pozityvius santykius, konstruktyviai valdyti mokinių elgesį ir palaikyti jų socialinę bei emocinę gerovę.

6 modulis:

Teigiamos mokymosi aplinkos kūrimas

Raktiniai žodžiai: teigiama mokymosi aplinka, klasės valdymas, tarpusavio santykiai, socialinė-emocinė gerovė, įtrauktis

Taikymo sritis

Modulyje nagrinėjami pagrindiniai veiksniai, kurie prisideda prie pozityvios mokymosi aplinkos kūrimo, ir pateikiami praktiniai jų įgyvendinimo būdai. Aptariamas emocinis klimatas, fizinė erdvė, klasės kultūra ir kasdienės rutinos, kurios padeda užtikrinti mokinių gerovę, stiprina tarpusavio santykius ir skatina veiksmingą mokymąsi.

Mokymų tikslai

- Gilinti mokytojų supratimą apie pozityvios mokymosi aplinkos komponentus ir jų svarbą.
- Suteikti praktinių klasės valdymo strategijų, skatinančių pozityvų mokinių elgesį.
- Padėti kurti pagarbius ir pasitikėjimu grįstus mokytojo–mokinio bei mokinių tarpusavio santykius.
- Skatinti įtraukią ir emociškai saugią aplinką, kuri didina mokinių motyvaciją ir įsitraukimą.

Teorinis pagrindas

Pozityvi mokymosi aplinka yra veiksmingo mokymo ir mokymosi pagrindas. Tyrimai rodo, kad mokiniai geriau pasiekia akademinių rezultatų ir jaučiasi emociškai stabilesni, kai klasėje jaučia pagarbą, palaikymą ir įsitraukimą. Be akademinių žinių, mokykla taip pat yra atsakinga už socialinio ir emocinio vystymosi ugdymą bei mokinių pasirengimą susidoroti su sudėtingais asmeniniais ir skaitmeniniais iššūkiais.

Tokios aplinkos kūrimas reikalauja dėmesio tiek emociniam klimatui, tiek fizinei erdvei. Emocinį klimatą formuoja mokytojo ir mokinių bei mokinių tarpusavio santykiai, bendravimo būdai ir klasės normos, taip pat tai, kiek mokiniai jaučiasi saugūs reikšti savo nuomonę ir klysti. Mokytojai veikia kaip pavyzdžiai, demonstruodami empatiją, pagarbą ir įtrauktį, taip nustatydami bendravimo toną klasėje.

Fizinė aplinka – nuo sėdėjimo išdėstymo, prieinamumo, mokinių darbų matomumo iki mokymo priemonių naudojimo – taip pat lemia, ar klasė suvokiama kaip saugi, jauki ir skatinanti mokytis erdvė.

Klasės valdymas neturėtų būti suprantamas kaip kontrolė, bet kaip konstruktyvus vadovavimas ir bendra atsakomybė. Pozityvaus elgesio valdymo strategijos grindžiamos tarpusavio pagarba, pastangų pripažinimu ir aiškiomis rutinomis, kurios padeda palaikyti tvarką, kartu suteikiant mokiniams savarankiškumo.

Svarbus pozityvios aplinkos elementas yra mokinių įsitraukimas. Jis stiprėja, kai mokiniai jaučia, kad jų balsas yra girdimas, jų patirtis vertinama, o indėlis svarbus.

Atviros ir pagarbiomis diskusijomis grįstos veiklos suteikia galimybę lavinti komunikacijos ir empatijos įgūdžius. Tuo pačiu mokytojai turi atsižvelgti į mokinių įvairovę – gebėjimus, kultūrą, kalbą ir patirtis – užtikrindami, kad nė vienas mokinys nesijaustų atskirtas.

Ne mažiau svarbus yra socialinio ir emocinio ugdymo (SEU) integravimas. Tokie įgūdžiai kaip savęs pažinimas, empatija, komunikacija ir ribų nustatymas padeda mokiniams valdyti santykius tiek realiame gyvenime, tiek skaitmeninėje erdvėje. Atsižvelgiant į nuolatinę skaitmeninio pasaulio įtaką, mokytojams svarbu padėti mokiniams atsakingai orientuotis internetinėse sąveikose ir išlaikyti emocinę pusiausvyrą. Saugios, o kartais ir anoniminės saviraiškos formos – pavyzdžiui, dienoraščiai, skaitmeninės platformos ar pasiūlymų dėžutės – taip pat stiprina mokinių gerovę ir skatina atvirumą.

Pozityvi mokymosi aplinka yra veiksminga tuomet, kai mokytojai geba derinti struktūrą su lankstumu, autoritetą su empatija, o vadovavimą su mokinių savarankiškumu. Tai dinamiška erdvė, kurioje mokiniai jaučiasi saugūs, motyvuoti ir įgalinti aktyviai dalyvauti prasmingame mokymosi procese.

Mokytojams tai reiškia sąmoningą planavimą, nuolatinę refleksiją ir įsipareigojimą kurti pasitikėjimu bei pagarba grįstus santykius. Taip ugdoma ne tik darni klasės aplinka, bet ir mokinių gebėjimas bendradarbiauti bei atsakingai dalyvauti visuomenėje visą gyvenimą.

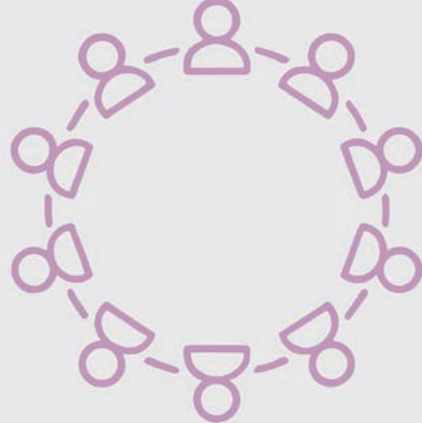
Temos / Skyriai	Mokymosi rezultatai
1. Įtraukių ir palaikančių klasių kūrimas	• Mokytojai turi strategijų, kaip sukurti emociškai saugias, motyvuojančias ir įtraukias mokymosi erdves. • Mokytojai yra įgalinami skatinti mokinių dalyvavimą, savigarbą ir teigiamus mokytojo, mokinio ir bendraamžių santykius. • Mokytojai geba parodyti pagarbą, empatiją ir įtrauktį

Temos / Skyriai	Mokymosi rezultatai
2. Atvirų ir pagarbių diskusijų klasėje skatinimas	• Mokytojai žino, kaip struktūrizuoti diskusijas, kurios skatina tiesioginį bendravimą, empatiją ir kritinį mąstymą. • Mokytojai gali naudoti metodus, kurie skatina mokinių saviraišką, kartu gerbdami įvairias nuomones. • Mokytojai žino, kaip įgyvendinti veiklas, kurios stiprina mokinių pasitikėjimą savimi reiškiant save.
3. Tarpasmeninių ir socialinių-emocinių įgūdžių stiprinimas	• Mokytojai gali kurti ir įgyvendinti klasės veiklas, kurios ugdo bendravimą, bendradarbiavimą, empatiją ir ribų nustatymą tarp visų dalyvių. • Mokytojai žino, kaip integruoti socialinį ir emocinį mokymąsi, kad išspręstų skaitmeninio gyvenimo iššūkius, pavyzdžiui, valdytų internetinius ir neinternetinius santykius. • Mokytojai gali padėti mokiniams prisitaikyti prie įvairovės ir užmegzti sveikus ryšius su bendraamžiais.
4. Saugių ir anoniminių dalijimosi erdvių įdiegimas	• Mokytojai gali sukurti patikimus kanalus, kuriais mokiniai galėtų dalytis mintimis ir emocijomis, kartu derindami anonimiškumą su atsakomybe, kad išlaikytų saugią klasės atmosferą. • Mokytojai gali naudoti refleksijos įrankius, tokius kaip žurnalai, skaitmeninės platformos ar pasiūlymų dėžutės, kad palaikytų mokinių emocinę gerovę ir skatintų teigiamus elgesio pokyčius.

Išvada

Pozityvi mokymosi aplinka neatsiranda savaime – ji kuriama nuosekliomis ir sąmoningomis praktikomis, grindžiamomis pagarba, empatija ir įtrauktimi. Klasės tampa saugiomis, motyvuojančiomis ir įtraukiančiomis erdvėmis tuomet, kai mokytojai kuria stiprius santykius su mokiniais, skatina atvirą dialogą ir integruoja socialinį bei emocinį ugdymą.

Tokios aplinkos ne tik gerina akademinius pasiekimus, bet ir moko mokinius pagarbiai bendrauti bei prisiimti atsakomybę už savo veiksmus. Jos padeda jaunimui ugdyti empatiją tiesioginiuose tarpusavio santykiuose ir lavinti kritinį mąstymą, reikalingą sprendžiant šiuolaikinius, ypač skaitmeninius, iššūkius.

1 skyrius

Įtraukių ir palaikančių klasių kūrimas

Mokymosi rezultatai

- Mokytojai turi strategijų, kaip sukurti emociškai saugias, motyvuojančias ir įtraukias mokymosi erdves.
- Mokytojai yra įgalinami skatinti mokinių dalyvavimą, savigarbą ir teigiamus mokytojo, mokinio ir bendraamžių santykius.
- Mokytojai geba parodyti pagarbą, empatiją ir įtrauktį.

Trumpas teorinis aprašymas

Norint sukurti įtraukią ir palaikančią klasę, pirmiausia būtina kurti stiprius mokytojo ir mokinių bei mokinių tarpusavio santykius, kad kiekvienas besimokantis jaustųsi gerbiamas ir vertinamas. Mokinių įsitraukimą, pasitikėjimą savimi ir drąsą rizikuoti mokantis skatina emocinis saugumas, tarpusavio pasitikėjimas ir aiškos klasės rutinos.

Mokytojai veikia kaip empatijos, pagarbos ir įtraukties pavyzdžiai – jie skatina aktyvų dalyvavimą ir vertina skirtingas nuomones bei patirtis. Tokiose klasėse mokiniai jaučiasi motyvuoti įsitraukti, jų savivertė stiprėja, o socialinė sąveika dažniausiai yra pozityvi.

Tai sukuria palankią aplinką tiek akademiniam mokymuisi, tiek socialiniam ir emociniam augimui.

1 veikla

KLASĖS BENDRUOMENĖS ŽEMĖLAPIS

Siūloma veiklos trukmė: 40–45 minutės

Individualus/grupinis užsiėmimas: maža grupė (3–5 dalyviai) + visos grupės refleksija

Veiklos aprašymas

Įžanga (5 min.)

- Mokymų vadovas pristato veiklą ir jos tikslą – padėti dalyviams tyrinėti klasės tarpusavio santykius, palaikymą ir įtrauktį.
- Pabrėžiama, kad ši veikla gali būti taikoma ir su mokiniais, siekiant didinti jų supratimą apie klasės mikroklimatą.

Grupių sudarymas (3 min.)

- Mokymų vadovas suskirsto dalyvius į mažas grupes (po 3–5 asmenis).
- Skatinama, kad grupės būtų kuo įvairesnės – skirtingos patirties, dėstomų dalykų ir mokyklų kontekstų, siekiant praplėsti požiūrius.

Bendruomenės žemėlapio kūrimas (10–15 min.)

- Mokymų vadovas pateikia „bendruomenės žemėlapio“ pavyzdį – vizualų diagraminį vaizdą, rodantį santykius, ryšius ir palaikymo tinklus klasėje.
- Paaiškinamos užduoties instrukcijos ir išdalinamos reikalingos priemonės.

1 SKYRIUS

Įtraukių ir palaikančių klasių kūrimas

Bendruomenės žemėlapių kūrimas (tęsinys)

Mokytojai grupėse kuria žemėlapius, kuriuose vaizduoja:

- kaip klasės bendruomenės nariai (mokiniai ir mokytojai) sąveikauja;
- kaip teikiama pagalba, bendradarbiavimas ir palaikymas;
- esamas stiprybės ir tobulintinas sritis (pvz., įtraukties spragas, bendravimo kliūtis).

Mokymų vadovas vaikšto tarp grupių, padeda, tikslina idėjas ir stebi grupių dinamiką.

Grupinė diskusija (5–7 min.)

Mokymų vadovas kviečia kiekvieną grupę trumpai pristatyti savo žemėlapi.

Skatinama:

- atpažinti pasikartojančius modelius;
- aptarti, kur įtrauktis veikia gerai, o kur atsiranda kliūčių;
- analizuoti, kaip klasės išdėstymas, mokytojo kalba ar mokinių tarpusavio kultūra daro įtaką santykiams.

Diskusijos klausimai:

- Ką šie žemėlapiai atskleidžia apie emocinį saugumą klasėje?
- Kaip mokytojai gali sąmoningai kurti struktūras, skatinančias įtrauktį?

Refleksija (5–10 min.)

Mokymų vadovas pateikia refleksijos klausimus individualiam arba grupiniam aptarimui:

- Kaip mano veiksmai veikia klasės mikroklimatą?
- Ką galiu padaryti, kad sukurčiau saugią ir motyvuojančią aplinką?
- Kurias šios veiklos praktikas galėčiau pritaikyti savo dalyke ar amžiaus grupėje?

Ši veikla padeda mokytojams giliau suprasti klasės santykių dinamiką ir sąmoningai kurti įtraukią, palaikančią mokymosi aplinką.

Mokytojai gali užsirašyti įžvalgas ant lipnių lapelių ir prisegti juos prie savo žemėlapių arba bendros atspindžių sienos.

Rezultatas(-ai):

- Mokytojai turi strategijų, kaip sukurti emociškai saugias, motyvuojančias ir įtraukias mokymosi erdves.
- Mokytojai yra įgalinami skatinti mokinių dalyvavimą, savigarbą ir teigiamus mokytojo, mokinio ir bendraamžių santykius.
- Mokytojai geba parodyti pagarbą, empatiją ir įtrauktį.

Aplinkas ir priemonės

klasėje yra pakankamai vietos grupiniam darbui
dideli popieriaus lapai arba paruošti žemėlapių šablonai
žymekliai
lipnūs lapeliai
rašikliai

Taikytas pedagoginis metodas

Bendradarbiavimas, refleksija, diskusijomis grįstas mokymasis.

Technologiniai reikalavimai:

Pasirinktinai: skaitmeninė lenta arba bendradarbiavimo internetinė platforma hibridinėms klasėms („Padlet“, „Jamboard“).

Pritaikomumas prie įvairiems dalyviams:

Veiklą galima modifikuoti atsižvelgiant į skirtingų dydžių grupes, gebėjimus ir kultūrinius kontekstus; užduotis ir medžiagą galima supaprastinti arba išversti pagal poreikį.

2 veikla

EMPATIJOS RATAI

Siūloma veiklos trukmė: 40 min.

Individualus/grupinis: Visos grupės simuliacija su savanorių dalyvavimu ir vedama refleksija

Veiklos aprašymas

Paruošimas (5 min.)

Mokymų vadovas:

- sustato kėdes ratu, simbolizuojančiu lygybę, ryšį ir bendrą atsakomybę;
- paaiškina, kad ratas yra saugi erdvė atviram dialogui, kur kiekvieno balsas yra svarbus;
- pristato, kad dalyviai nagrinės klasės situacijas per skirtingas perspektyvas ir refleksiją.

Situacijos pristatymas (10 min.)

Mokymų vadovas:

- garsiai perskaito dažnai pasitaikančias klasės situacijas;
- pristato vieną konkrečią situaciją (pvz., mokinio atskirtis, konfliktas, motyvacijos stoka);
- paskiria arba pakviečia savanorius atlikti vaidmenis (pvz., mokinsys, bendraamžis, mokytojas, stebėtojas);
- pabrėžia, kad veikla nėra apie vaidybą, o apie emocinių perspektyvų supratimą ir įtraukių sprendimų paiešką.

Vėliau veikla kartojama su kita situacija ir kitais dalyviais.

Fasilitatoriaus patarimas:

Rinktis situacijas, atitinkančias dalyvių darbo kontekstą ir mokinių amžiaus grupę (pvz., 15–19 metų).

1 SKYRIUS

Įtraukių ir palaikančių klasių kūrimas

Vaidmenų žaidimas (15 min.)

Mokymų vadovas organizuoja vaidmenų žaidimą pagal pasirinktus scenarijus.

Dalyviai skatinami:

- autentiškai išreikšti emocijas ir reakcijas pagal jiems paskirtą vaidmenį;
- įsijausti į skirtingas perspektyvas (mokinio, mokytojo, bendraamžio, stebėtojo).

Po kiekvienos situacijos daroma trumpa pauzė ir grupė aptaria:

- kokios emocijos buvo matomos;
- kokie elgesio pavyzdžiai atspindėjo empatiją arba jos trūkumą;
- ką mokytojas galėtų daryti kitaip, siekdamas stiprinti įtrauktį ir saugumą.

Pastaba: svarbu išlaikyti palaikantį toną ir orientuotis į mokymąsi, o ne vertinti dalyvių „vaidybą“.

Refleksija (10 min.)

Grupė aptaria, kaip empatija veikia klasės mikroklimatą.

Mokymų vadovas skatina diskusiją naudodamas klausimus:

- Kaip empatija veikia klasės atmosferą ir santykius?
- Kokios kliūtys trukdo mokytojams empatiškai reaguoti realiose situacijose?
- Kaip suderinti empatiją su aiškiomis taisyklėmis ir klasės struktūra?
- Kokias praktines strategijas mokytojai gali taikyti, kad stiprintų emocinį saugumą ir pagarbą?

Dalyviai skatinami:

- įvardyti vieną konkretų veiksmą, kurį išbandys savo klasėje;
- pasidalinti įžvalgomis ar pasikartojančiais modeliais, pastebėtais vaidmenų žaidimo metu.

Ši veikla padeda mokytojams geriau suprasti emocines situacijas klasėje ir stiprina jų gebėjimą kurti empatišką, saugią ir įtraukią mokymosi aplinką.

1 SKYRIUS

Įtraukių ir palaikančių klasių kūrimas

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai geba modeliuoti pagarbą, empatiją ir įtrauktį.
- Mokytojai turi strategijų, padedančių kurti emociškai saugią ir palaikančią klasės aplinką.

Aplinka ir priemonės

Aplinka: kėdės sustatytos ratu.

Priemonės:

- Spausdintos arba skaitmeninės situacijų kortelės
- Lenta arba flipčartas refleksijai
- (Pasirinktinai) rami foninė muzika arba laikmatis veiklos tempui palaikyti

Taikomas pedagoginis požiūris

Vaidmenų žaidimas, atkuriamoji (restoratyvioji) praktika ir patirtinis mokymasis.

Technologiniai reikalavimai

Nereikalingi.

Pritaikomumas įvairiems dalyviams

- Galima naudoti trumpesnes ar paprastesnes situacijas, jei laikas ribotas
- Dalyviams gali būti suteikta galimybė stebėti vietoj aktyvaus dalyvavimo, jei jie jaučiasi nepatogiai
- Nuotolinėse veiklose galima naudoti virtualias grupes („breakout rooms“) arba aprašyti vaidmenis pokalbių lange
- Situacijos gali būti pritaikomos skirtingiems dalykams, kultūriniais kontekstams ar mokyklų tipams

Papildomi dokumentai šiam moduliui

- Bendruomenės žemėlapių šablonas
- Empatijos rato situacijų kortelės
- Refleksijos klausimų lapai

Ši veikla padeda mokytojams praktiškai ugdyti empatiją ir stiprina jų gebėjimą kurti saugią, pagarbią ir įtraukią mokymosi aplinką.

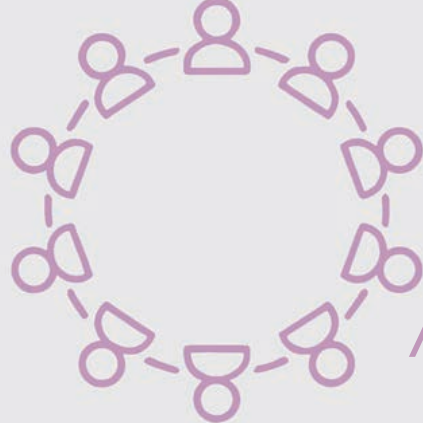

Skyriaus išvada

Įtraukių ir palaikančių klasių kūrimas reikalauja sąmoningų strategijų, kurios stiprina pasitikėjimą, pagarbą ir įsitraukimą. Kai mokytojai modeliuoja empatiją ir skatina bendradarbiavimą, jie kuria pozityvų mikroklimatą, kuriame mokiniai jaučiasi saugūs ir motyvuoti.

Tokios veiklos kaip bendruomenės žemėlapių kūrimas padeda mokiniams geriau suvokti savo vaidmenį formuojant klasės kultūrą, stiprina jų savivertę, gerina tarpusavio santykius ir prisideda prie bendros emocinės gerovės.

2 skyrius

Atvirų ir pagarbių diskusijų klasėje skatinimas

Mokymosi rezultatai

- Mokytojai žino, kaip struktūrizuoti diskusijas, kurios skatina tiesioginį bendravimą, empatiją ir kritinį mąstymą.
- Mokytojai gali naudoti metodus, kurie skatina mokinių saviraišką, kartu gerbdami įvairias nuomones.
- Mokytojai žino, kaip įgyvendinti veiklas, kurios stiprina mokinių pasitikėjimą savimi reiškiant save.

Trumpas teorinis aprašymas

Šis modulis padeda mokytojams patirti ir apmąstyti aktyvaus klausymo bei pagarbaus dialogo svarbą. Mokytojai pirmiausia analizuoja, kaip bendravimo dinamika veikia įtrauktį klasėje. Nesutarimai ar nesusipratimai klasėje yra neišvengiami, todėl gebėjimas juos tinkamai valdyti yra itin svarbus kiekvienam mokytojui.

Aktyvaus klausymo įgūdžių praktika (nekalbėti per kitą, perfrazuoti, apibendrinti emocijas) yra vertinga tiek mokytojams, tiek mokiniams. Efektyvios klasės diskusijos padeda ugdyti mokinių komunikacijos, empatijos ir kritinio mąstymo gebėjimus.

Mokytojai struktūruoja diskusijas taip, kad būtų išgirsti visi balsai, modeliuoja pagarbų bendravimą ir kuria saugią erdvę saviraiškai. Gebėdami skatinti mokinius dalintis skirtingomis perspektyvomis ir reflektuoti idėjas, mokytojai stiprina jų pasitikėjimą savimi, įtrauktį ir bendradarbiavimu grįstą mokymąsi.

1 veikla

KLAUSYMO SI MENAS – PAGARBAUS DIALOGO PRAKTIKA

Rekomenduojama veiklos trukmė: 40 minučių

Individualiai / Grupėje: Poromis

Veiklos aprašymas

Įžanga (5 min.)

Mokymų vadovas paaiškina veiklos tikslą – išsiaiškinti, kaip klausymasis veikia įtrauktį, bendravimą ir klasės mikroklimatą.

Pabrėžiama, kad dalyviai patirs abi roles – kalbėtojo ir klausytojo.

Darbas poromis (10 min.)

Dalyviai suskirstomi į poras.

Kiekvienas mokytojas trumpai pasidalija klasėje patirta situacija ar nesusipratimu.

Partneris praktikuoja aktyvų klausymą:

- nekalbina pertraukiant;
- perfrazuoja išgirstą informaciją;
- įvardija ir pripažįsta emocijas.

Darbas mažose grupėse (15 min.)

Poros sujungiamos į grupes po keturis dalyvius.

Grupėje aptariama:

- kas padėjo jaustis išgirstam ar neišgirstam;
- kaip šias strategijas būtų galima pritaikyti dirbant su mokiniais.

Svarbiausios išvalgos užrašomos ant flipčarto arba lentoje.

Refleksija ir aptarimas (10 min.)

Individualiai arba porose mokytojai atsako į klausimus:

- Kaip galiu modeliuoti aktyvų klausymą savo mokiniams?
- Kokias strategijas galiu taikyti, kad kurčiau įtraukią ir atvirą diskusiją klasėje?

Ši veikla padeda mokytojams praktiškai išbandyti aktyvaus klausymo įgūdžius ir suprasti jų svarbą kuriant pagarbią bei įtraukią klasės komunikaciją.

2 SKYRIUS

Atvirų ir pagarbių diskusijų klasėje skatinimas

(Pasirinktinai) mokytojai ant lipnių lapelių užrašo vieną konkretų veiksmą, kurį išbandys savo klasėje, ir pasidalija su grupe.

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai žino, kaip struktūruoti diskusijas, kurios skatina empatiją, tiesioginį bendravimą ir kritinį mąstymą.
- Mokytojai geba taikyti metodus, kurie skatina mokinių saviraišką, kartu gerbiant skirtingas nuomones.

Aplinka ir priemonės

Aplinka: rami ir patogi erdvė.

Priemonės:

- Kėdės, sustatytos poromis, vėliau – mažomis grupėmis po keturis
- Lenta arba flipčartas
- Markeriai
- Refleksijos lapai
- (Pasirinktinai) laikmatis diskusijų laikui valdyti

Taikomas pedagoginis požiūris

Kooperatyvinis mokymasis, patirtinis mokymasis, refleksyvus dialogas ir tarpusavio grįžtamasis ryšys.

Technologiniai reikalavimai

Nereikalingi.

Pritaikomumas įvairiems dalyviams

- Dalyviams gali būti suteikta galimybė refleksijas užrašyti ar įrašyti, jei jie nenori dalintis žodžiu
- Porų ar grupių dydis gali būti koreguojamas pagal grupės dinamiką
- Galima pateikti alternatyvius pavyzdžius (pvz., internetinės diskusijos, mokytojų susirinkimai)

Ši veikla padeda mokytojams ugdyti sąmoningą klausymąsi ir kurti pagarbą, įtraukia diskusijų kultūrą klasėje.

STRUKTŪRINĖ DISKUSIJA

Siūloma veiklos trukmė: 50 minučių

Individualus/grupinis užsiėmimas: mažos grupės (4–6 dalyviai).

Veiklos aprašymas

Įžanga (5 min.)

Mokymų vadovas paaiškina veiklą: dalyviai diskutuos apie su klasės situacijomis susijusį teiginį, lavins gebėjimą pažvelgti iš skirtingų perspektyvų ir mokysis vesti pagarbą diskusiją.

Grupių sudarymas (5 min.)

Dalyviai suskirstomi į grupes po 4–6 asmenis.

Kiekvienoje grupėje paskirstomi vaidmenys:

- 2–3 dalyviai argumentuoja „už“;
- 2–3 dalyviai argumentuoja „prieš“.

Pradinė diskusija (10 min.)

Komandos diskutuoja pagal jiems paskirtą poziciją.

Skatinama:

- pagrįsti argumentus;
- remtis pavyzdžiais ar įrodymais;
- laikytis pagarbaus bendravimo principų.

Vaidmenų keitimas (10 min.)

Komandos apsikeičia pozicijomis ir turi argumentuoti priešingą nuomonę.

Akcentuojama:

- gebėjimas suprasti kitą perspektyvą;
- tiksliai ir sąžiningai ją perteikti.

Grupės sintezė (10 min.)

Grupės kartu ieško bendrų sąlyčio taškų arba apibendrina svarbiausias abiejų pusių idėjas.

Rezultatai užrašomi ant flipčarto arba bendroje skaitmeninėje lentoje.

Ši veikla padeda mokytojams ugdyti kritinį mąstymą, empatiją ir gebėjimą fasilituoti konstruktyvias diskusijas klasėje.

2 SKYRIUS

Atvirų ir pagarbių diskusijų klasėje skatinimas

Refleksija ir aptarimas (10 min.)

Bendra grupės diskusija, vedama pagal klausimus:

- Kaip vaidmenų keitimas pakeitė supratimą apie temą?
- Kaip šį metodą būtų galima pritaikyti dirbant su mokiniais?
- Kokios strategijos padeda užtikrinti, kad diskusijos išliktų pagarbios ir įtraukios?

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai žino, kaip struktūruoti diskusijas, kurios skatina empatiją, tiesioginį bendravimą ir kritinį mąstymą.
- Mokytojai geba taikyti metodus, kurie skatina mokinių saviraišką, kartu gerbiant skirtingas nuomones.

Aplinka ir priemonės

Priemonės:

- Spausdinti arba skaitmeniniai klausimai (promptai)
- Laikmatis
- Rašikliai
- Popierius

Taikomas pedagoginis požiūris

Struktūruota akademinė diskusija (structured academic controversy), kooperatyvinis mokymasis, tyrinėjimu grįsta diskusija ir perspektyvų keitimas.

Technologiniai reikalavimai

Pasirinktinai: galima naudoti skaitmenines apklausas arba Padlet bendram rezultatų apibendrinimui.

Pritaikomumas įvairiems dalyviams

- Jei dalyviams nepatogu diskutuoti, galima rinktis paprastesnes ar mažiau kontraversiškas temas
- Galima leisti dalyviams savo poziciją pateikti raštu, o ne žodžiu
- Svarbu užtikrinti įtraukią grupių sudėtį, atspindinčią skirtingas nuomones

Ši veikla padeda mokytojams ugdyti gebėjimą vesti konstruktyvias diskusijas, kurios skatina supratimą, pagarbą ir kritinį mąstymą.

2 SKYRIUS

Atvirų ir pagarbių diskusijų klasėje skatinimas

Papildomi dokumentai šiam moduliui

- Įtraukių diskusijų fasilitavimo gidas
- Refleksijos klausimai
- Diskusijų (kontroversinių teiginių) kortelės

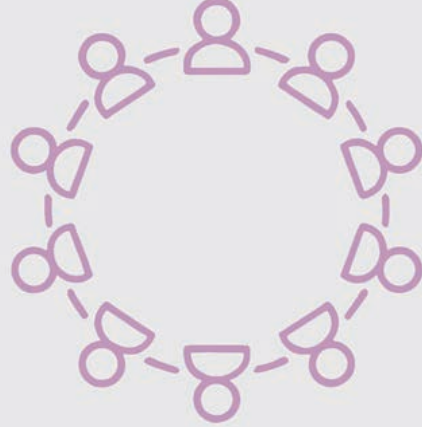
Skyriaus išvada

Gera fasilituota diskusija yra daugiau nei nuomonių apsikeitimas – ji ugdo esminius gyvenimo įgūdžius, tokius kaip empatija, kritinis mąstymas ir gebėjimas atpažinti, kada laikytis savo pozicijos, o kada priimti kitų požiūrį.

Taikydami struktūruotas strategijas – aktyvų klausymą, perspektyvų keitimą ir pagarbią diskusiją – mokytojai mokosi kurti įtraukią erdvę, kurioje vertinamas kiekvienas balsas.

Modeliuodami ir kryptingai veddami atvirą dialogą, mokytojai padeda mokiniams ugdyti komunikacijos įgūdžius, emocinį sąmoningumą ir gebėjimą spręsti problemas bendradarbiaujant. Tai paruošia juos pagarbiam ir atsakingam dalyvavimui tiek mokykloje, tiek visuomenėje.

3 skyrius

Tarpasmeninių ir socialinių-emocinių įgūdžių gerinimas

Mokymosi rezultatai

- Mokytojai gali kurti ir įgyvendinti klasės veiklas, kurios ugdo bendravimą, bendradarbiavimą, empatiją ir ribų nustatymą tarp visų dalyvių.
- Mokytojai žino, kaip integruoti socialinį ir emocinį mokymąsi, kad išspręstų skaitmeninio gyvenimo iššūkius, pavyzdžiui, valdytų internetinius ir neinternetinius santykius.
- Mokytojai gali padėti mokiniams prisitaikyti prie įvairovės ir užmegzti sveikus ryšius su bendraamžiais.

Trumpas teorinis aprašymas

Socialiniai ir emociniai įgūdžiai ugdomi per sveikus tarpusavio santykius, efektyvų bendravimą ir bendradarbiavimą klasėje. Mokytojai, kurie supranta ir modeliuoja empatiją, gebėjimą nustatyti ribas bei pažvelgti iš skirtingų perspektyvų, padeda mokiniams atsakingai veikti tiek realiose, tiek skaitmeninėse situacijose.

Patirtinės ir refleksyviai grįstos veiklos stiprina šiuos įgūdžius, suteikdamos mokytojams galimybę kurti įtraukią ir emociškai palaikančią mokymosi aplinką, kurioje skatinamas pasitikėjimas, bendradarbiavimas ir savęs pažinimas.

RIBŲ NUSTATYMO SEMINARAS

Siūloma veiklos trukmė: 50 minučių

Individualus / Grupinis: Individualus + Maža grupė

Veiklos aprašymas

Įvadas (5 min.)

Mokymų vadovas paaiškina, kodėl svarbu nustatyti aiškias asmenines ir socialines ribas, užtikrinančias mokinių emocinį saugumą tiek realioje, tiek skaitmeninėje erdvėje.

Individuali refleksija (10 min.)

Mokytojai apmąsto situaciją iš savo praktikos (pvz., bendravimas internete, bendraamžių spaudimas, darbas grupėje), kurioje buvo peržengtos ribos.

Atsako į klausimą:

- kokia riba galėjo pagerinti situaciją?

Grupinis idėjų generavimas (15 min.)

Grupėse po 4–5 dalyvius mokytojai:

- pasidalija savo įžvalgomis;
- sudaro strategijų sąrašą, kaip padėti mokiniams nustatyti ir išlaikyti ribas.

Vaidmenų žaidimas (15 min.)

Grupės atlieka vaidmenų žaidimą, naudodamos hipotetines klases ar interneto situacijas.

Dalyviai stebi ir teikia grįžtamąjį ryšį, atkreipdami dėmesį į:

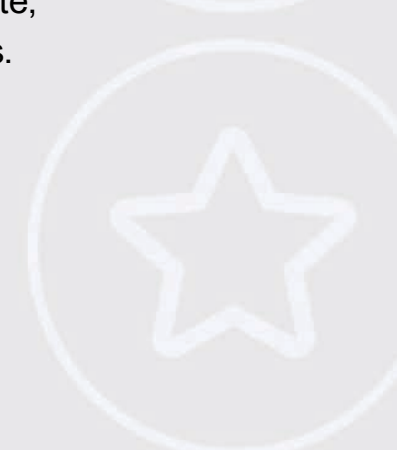
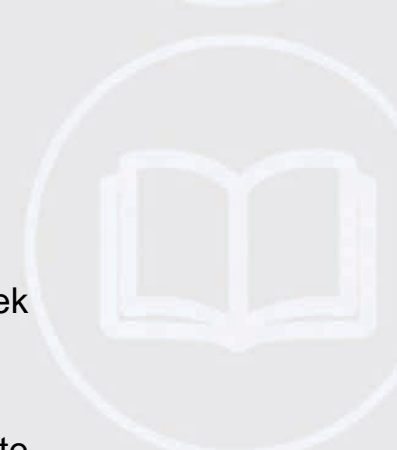
- komunikacijos aiškumą;
- empatiją;
- ribų išsakymo būdus.

Aptarimas ir refleksija (5 min.)

Visa grupė diskutuoja:

- kaip mokyti mokinius nustatyti ir išlaikyti sveikas ribas;
- kaip patiems mokytojams modeliuoti šį elgesį klasėje.

Ši veikla padeda mokytojams ugdyti svarbius socialinius ir emocinius įgūdžius bei kurti saugią ir pagarbią mokymosi aplinką.

Rezultatas(-ai):

- Mokytojai gali kurti ir įgyvendinti veiklas, kurios lavina bendravimą, bendradarbiavimą, empatiją ir ribų nustatymą.
- Mokytojai žino, kaip integruoti socialinį ir emocinį mokymąsi, kad išspręstų skaitmeninio gyvenimo iššūkius.

Aplinka ir priemonės

Scenarijų kortelės

Apverčiamoji lenta arba balta lenta

Lipnūs lapeliai

Žymekliai

Rašikliai

Taikytas pedagoginis metodas

Patirtinis mokymasis, bendradarbiavimu grįstas problemų sprendimas, socialinis-emocinis mokymasis, vaidmenų žaidimai

Technologiniai reikalavimai:

Pasirinktina: skaitmeninė lenta arba bendradarbiavimo įrankis („Miro“, „Jamboard“), skirtas ribų nustatymo strategijoms braižyti.

Pritaikomumas įvairiems dalyviams:

Įtraukiama scenarijai, kurie yra kultūriškai jautrūs ir aktualūs skirtingiems klasės kontekstams.

Skatina mokytojus dalytis patirtimi, įgyta jų kultūrinėje ir edukacinėje aplinkoje.

Jei įmanoma, aiškumo dėlei leidžiama apmąstymams ir diskusijoms dalyvių pageidaujama kalba.

3 SKYRIUS

Tarpasmeninių ir socialinių-emocinių įgūdžių gerinimas

Papildomi dokumentai šiam moduliui

- Ribų nustatymo dirbtuvių medžiaga (Boundary-Setting Workshop)
- Patarimai mokytojams apie ribų nustatymą su pavyzdžiais

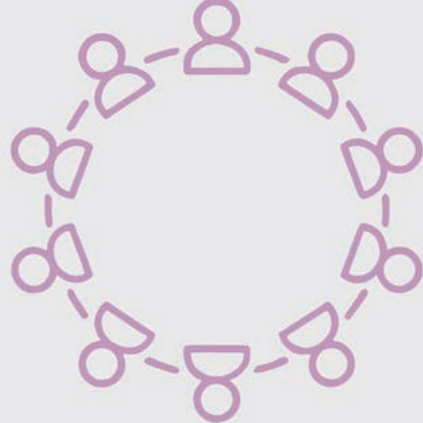
Skyriaus išvada

Tarpasmeninių ir socialinių-emocinių įgūdžių stiprinimas yra esminis kuriant pozityvią ir įtraukią klasės aplinką. Mokytojai, kurie modeliuoja empatiją, aiškų bendravimą, bendradarbiavimą ir ribų nustatymą, kuria erdves, kuriose mokiniai jaučiasi saugūs, vertinami ir drąsiai reiškia savo mintis.

Padėdami mokiniams suprasti įvairovę, kurti sveikus tarpusavio santykius ir atsakingai veikti skaitmeninėje erdvėje, mokytojai ne tik gerina klasės mikroklimatą, bet ir ugdo ilgalaikius gebėjimus – efektyviai bendrauti, bendradarbiauti ir atsakingai veikti visuomenėje.

Saugių ir anoniminių dalijimosi erdvių įgyvendinimas

Mokymosi rezultatai

- Mokytojai gali sukurti patikimus kanalus, kuriais mokiniai galėtų dalytis mintimis ir emocijomis, kartu derindami anonimiškumą su atsakomybe, kad išlaikytų saugią klasės atmosferą.
- Mokytojai gali naudoti refleksijos įrankius, tokius kaip žurnalai, skaitmeninės platformos ar pasiūlymų dėžutės, kad palaikytų mokinių emocinę gerovę ir skatintų teigiamus elgesio pokyčius.

Trumpas teorinis aprašymas

Pasitikėjimo aplinkoje mokymasis klesti, o saugumas yra jo pagrindas. Tačiau kiekvienoje klasėje yra mokinių, kuriems lengviau klausytis nei kalbėti. Todėl svarbu sukurti erdves, kuriose jie galėtų saugiai dalintis savo mintimis ar rūpesčiais, jaustųsi įtraukti ir gerbiami. Vieni mokiniai lengviau atsiveria raštu, kiti renkasi ramesnes ar anonimiškas formas. Paprastas dienoraštis, klasės „pasitikėjimo dėžutė“ ar internetinė forma gali tapti saugiu kanalu būti išgirstiems. Tokios priemonės padeda mokytojams geriau suprasti mokinių emocijas, pastebėti ankstyvus streso ar konfliktų požymius ir įžvelgti, kas daro įtaką mokymuisi ar santykiams.

Svarbiausia – mokytojo reakcija. Reaguodami į išsakytas mintis (aptardami problemas, pritaikydami pamokas ar tiesiog pripažindami jausmus), mokytojai parodo rūpestį ir teisingumą. Anonimiškumas taip pat reikalauja ribų – svarbu skatinti nuoširdumą ir pagarbą, o ne slėptis už anonimiškumo. Aiškos taisyklės ir nuoseklus grįžtamasis ryšys padeda kurti pasitikėjimą.

Ilgainiui mokiniai supranta, kad atvirumas ir geranoriškumas stiprina bendruomenę, o jų balsas yra svarbus. Saugus dalinimasis priklauso ne tiek nuo priemonės, kiek nuo santykių, kurie suteikia jam prasmę.

BENDRUOMENĖS ŽEMĖLAPIO PULSAS – SAUGIOS LINIJOS KŪRIMAS

Siūloma užsiėmimo trukmė: 50 minučių

Individualus/grupinis: 3–4 žmonės

Veiklos aprašas

Įžanga (10 min.)

Mokymų vadovas pristato veiklos tikslą – sukurti saugias ir, jei reikia, anonimiškas erdves, kuriose visi mokiniai galėtų išsakyti savo mintis ir rūpesčius. Pradedama trumpu empatijos pratimu: „Pagalvokite apie mokinį, kuris retai kalba – kas jam padėtų saugiai atsiverti?“

Grupės nubraižo paprastą klasės žemėlapij ir pažymi:

- kur jau egzistuoja pasitikėjimas ir galimybės pasisakyti;
- kokios yra pagrindinės kliūtys ir kokie galimi „tiltai“ (sprendimai).

Kūrimas (20 min.)

Mokymų vadovas padeda grupėms:

- pasirinkti vieną dalinimosi kanalą (pvz., „pasitikėjimo dėžutė“, refleksijos lapelis, QR forma ar dienoraštis);
- naudojant „Taisyklės ir eiga“ šabloną, sukurti: 5 aiškias taisykles; paprastą veikimo seką: Surinkti → Įvertinti → Reaguoti → Tęsti (follow-up).

Taip pat aptariama:

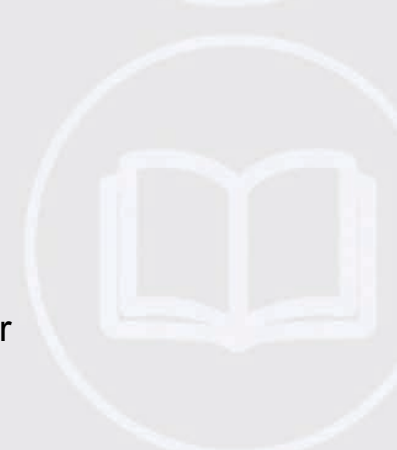
- kaip suderinti anonimiškumą ir atsakomybę;
- kaip užtikrinti pagarbą ir saugų naudojimą.

Išbandymas (15 min.)

Grupės analizuoja trumpos „mokinių žinutes“ ir nustato reakcijos lygį (žalia / geltona / raudona); parengia trumpą, rūpestingą atsakymą.

Mokymų vadovas moderuoja refleksiją, atkreipdamas dėmesį į: komunikacijos toną; kalbos pasirinkimą; profesines ribas.

Ši veikla padeda mokytojams praktiškai kurti saugias komunikacijos sistemas, stiprinančias pasitikėjimą, emocinę gerovę ir įtrauktį klasėje.

4 SKYRIUS

Saugių ir anoniminių dalijimosi erdvių įgyvendinimas

Refleksija (5 min.)

Visa grupė pasidalija pagrindinėmis taisyklėmis ir įžvalgomis, atsakydama į klausimą:

„Kas sukuria pasitikėjimą – ne tik privatumą?“

Kiekvienas dalyvis įsivardija vieną konkretų žingsnį, kurį išbandys savo klasėje artimiausią savaitę.

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai geba sukurti patikimus kanalus, leidžiančius mokiniams dalintis mintimis ir emocijomis, išlaikant pusiausvyrą tarp anonimiškumo ir atsakomybės bei užtikrinant saugią klasės aplinką.

Aplinka ir priemonės

Aplinka: klasė arba mokymų erdvė su lengvai perstatomais baldais.

Priemonės:

- Flipčartas arba lenta + markeriai
- Spausdintas „taisyklių ir eigos“ šablonas (po vieną kiekvienai grupei)
- Popieriaus lapeliai arba lipnūs lapeliai + rašikliai
- Uždara dėžutė arba vokas (fizinei versijai)
- (Pasirinktinai) kompiuteriai / telefonai, QR formos ar Padlet naudojimo pavyzdžiams

Taikomas pedagoginis požiūris

Patirtinis ir bendradarbiavimu grįstas mokymasis. Mokytojai kartu kuria saugaus dalijimosi sistemas, jas išbando ir reflektuoja. Trumpi simuliaciniai pratimai ugdo empatiją ir atsakomybę, o refleksija padeda perkelti patirtį į realią praktiką.

Technologiniai reikalavimai

Nereikalingi.

(Pasirinktinai) įrenginys su internetu QR kodo ar skaitmeninės formos demonstravimui.

Ši veikla padeda mokytojams kurti ne tik saugias, bet ir pasitikėjimu grįstas erdves, kuriose mokiniai jaučiasi išgirsti ir svarbūs.

Pritaikomumas įvairiems dalyviams

Veikla gali būti įgyvendinama tiek su technologijomis, tiek be jų. Tinka įvairiems mokomiesiems dalykams, amžiaus grupėms ir mokyklų kontekstams. Klausimai ir priemonės gali būti supaprastinti, išversti ar pritaikyti skirtingiems komunikacijos poreikiams. Lanksti trukmė, grupių dydis ir dalyvavimo formos leidžia užtikrinti įtraukiantį visų dalyvių įsitraukimą. Tokios adaptavimo galimybės padeda veiklą pritaikyti realioms klasės situacijoms ir užtikrinti, kad kiekvienas mokinys turėtų galimybę dalyvauti jam tinkamiausiu būdu.

2 veikla

REFLEKSIJOS CIKLO LABORATORIJA

Siūloma veiklos trukmė: 45–50 minučių

Individualiai / grupėje: 3–4 asmenų grupė

Veiklos aprašas

Įžanga (8 min.)

Mokymų vadovas pristato refleksijos priemones, kurios padeda mokiniams išreikšti emocijas, pastebėti pasikartojančius elgesio ar mokymosi modelius, imtis pozityvių veiksmų.

Dalyviai prisimena situaciją, kai mokinių grįžtamasis ryšys pakeitė jų mokymo praktiką, ir aptaria, kas padėjo geriau suprasti mokinius bei sustiprino empatiją.

Kūrimas (20 min.)

Mokymų vadovas pateikia refleksijos įrankių pavyzdžius:

- pasiūlymų dėžutė / „Jūs sakėte – mes padarėme“ lenta
- pamokos pabaigos refleksijos lapelis (exit slip)
- savaitinis dienoraštis
- skaitmeninis refleksijos ciklas
- emocijų įsivertinimo ratas

Grupės kuria savo refleksijos ciklą, kuris apima:

klausimas → mokinio atsakas → mokytojo grįžtamasis ryšys → matomas pokytis

Pabrėžiama, kaip toks ciklas padeda kurti pasitikėjimą, empatiją ir atsakomybę klasėje.

4 SKYRIUS

Saugių ir anoniminių dalijimosi erdvių įgyvendinimas

Testas (12 minučių):

Grupės apsikeičia savo sukurtais įrankiais ir juos išbando.

Atkreipiamas dėmesys į tai:

- kurie klausimai ar formuluotės atrodo saugūs ir aiškūs;
- kas labiausiai motyvuoja mokinius atsakyti;
- kurie elementai padeda jaustis išgirstiems.

Refleksija (8 min.)

Visa grupė aptaria:

- kurį įrankį ar klausimą verta išbandyti jau kitą savaitę;
- kaip trumpi, bet nuoseklūs refleksijos momentai gali formuoti klasės mikroklimatą ir stiprinti santykius.

Rezultatai (siektini mokymosi rezultatai)

- Mokytojai geba naudoti refleksijos priemones (pvz., dienoraščius, skaitmenines platformas ar pasiūlymų dėžutes), siekdami palaikyti mokinių emocinę gerovę ir skatinti pozityvius elgesio pokyčius.

Aplinka ir priemonės

Aplinka: klasė arba mokymų erdvė su galimybe dirbti grupėse.

Priemonės:

- Flipčartas arba lenta + markeriai
- Refleksijos ciklo šablonai (po vieną kiekvienai grupei)
- Popieriniai arba skaitmeniniai dienoraščiai
- Lipnūs lapeliai ir rašikliai
- (Pasirinktinai) įrenginiai su interneto prieiga refleksijos įrankiams modeliuoti (pvz., Google Forms ar Padlet)

Taikomas pedagoginis požiūris

Derinamas patirtinis, refleksyvus ir bendradarbiavimu grįstas mokymasis.

Mokytojai kuria ir išbando refleksijos priemones, kurios stiprina mokinių balsą, emocinį sąmoningumą ir atsakomybę.

Technologiniai reikalavimai

Nereikalingi.

(Pasirinktinai) įrenginys ir internetas skaitmeniniams refleksijos įrankiams pademonstruoti.

4 SKYRIUS

Saugių ir anoniminių dalijimosi erdvių įgyvendinimas

Pritaikomumas įvairiems dalyviams

- Veikla gali būti vykdoma tiek naudojant technologijas, tiek be jų.
- Tinka bet kuriam mokomajam dalykui ir amžiaus grupei.
- Klausimai ir priemonės gali būti supaprastinti arba išversti pagal dalyvių poreikius.
- Lanksti trukmė ir grupių dydis leidžia pritaikyti veiklą skirtingoms situacijoms.

Papildomi dokumentai šiam moduliui

- 6 modulio 4 vienetas – saugios ir anoniminės dalijimosi erdvės

Skyriaus išvada

Šiame modulyje mokytojai išbandė du svarbius būdus stiprinti pasitikėjimą ir mokinių emocinę gerovę.

Pirmoji veikla buvo skirta saugių ir anonimiškų erdvių kūrimui, kur kiekvienas mokinys gali išsakyti savo mintis be baimės. Antroji veikla nagrinėjo refleksijos įrankius, kurie skatina dalijimąsi, savęs pažinimą ir pozityvius pokyčius.

Kartu šios veiklos parodo, kad atvirumas, empatija ir nuoseklus grįžtamasis ryšys padeda kurti klasę, kurioje mokiniai jaučiasi vertinami, suprasti ir pasirengę mokytis.

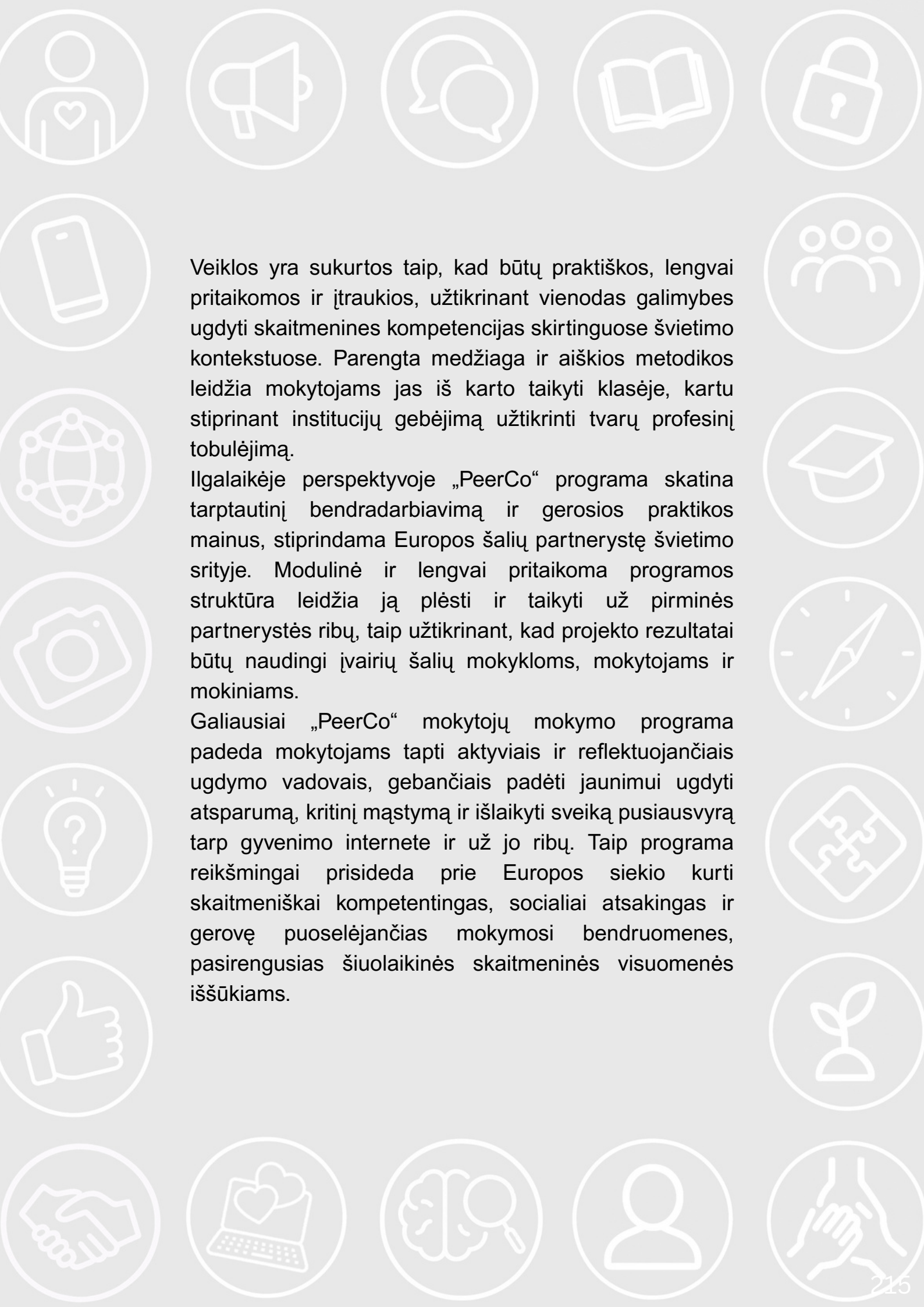
IŠVADA

PeerCo mokytojų mokymo programa suteikia vidurinių mokyklų mokytojams struktūruotą ir išsamų pagrindą, padedantį ugdyti 15–19 metų mokinių gebėjimą orientuotis sudėtingoje socialinių tinklų ir skaitmeninio gyvenimo aplinkoje. Per šešis nuosekliai parengtus modulius programa stiprina mokytojų kompetencijas skaitmeninio raštingumo, kritinio mąstymo, psichikos sveikatos supratimo, bendradarbiavimo ir pozityvios, įtraukios mokymosi aplinkos kūrimo srityse.

Programa sukurta įgyvendinant „Erasmus+“ strateginės partnerystės projektą, kuriame dalyvavo šešios šalys, ir tiesiogiai atliepia Europos prioritetus: skaitmeninių kompetencijų ugdymą, gerovę švietime ir aktyvaus pilietiškumo skatinimą. Ji suteikia mokytojams žinių ir pasitikėjimo efektyviai integruoti skaitmeninius įrankius, kritiškai vertinti internetinį turinį ir ugdyti atsakingą elgesį skaitmeninėje erdvėje.

Apjungdama tiek technologinius, tiek socialinius-emocinius aspektus, programa siūlo holistinį požiūrį į skaitmeninį ugdymą, derinant inovacijas su psichologine gerove ir etine atsakomybe.

Vienas svarbiausių programos privalumų – dėmesys aktyviems, į suaugusiųjų mokymąsi orientuotiems metodams, tokiems kaip bendradarbiavimu grįstas mokymasis, vaidmenų žaidimai ir projektinis mokymasis.

Veiklos yra sukurtos taip, kad būtų praktiškos, lengvai pritaikomos ir įtraukios, užtikrinant vienodas galimybes ugdyti skaitmenines kompetencijas skirtinguose švietimo kontekstuose. Parengta medžiaga ir aiškos metodikos leidžia mokytojams jas iš karto taikyti klasėje, kartu stiprinant institucijų gebėjimą užtikrinti tvarų profesinį tobulėjimą.

Ilgalaikėje perspektyvoje „PeerCo“ programa skatina tarptautinį bendradarbiavimą ir gerosios praktikos mainus, stiprindama Europos šalių partnerystę švietimo srityje. Modulinė ir lengvai pritaikoma programos struktūra leidžia ją plėsti ir taikyti už pirminės partnerystės ribų, taip užtikrinant, kad projekto rezultatai būtų naudingi įvairių šalių mokykloms, mokytojams ir mokiniams.

Galiausiai „PeerCo“ mokytojų mokymo programa padeda mokytojams tapti aktyviais ir reflektuojančiais ugdymo vadovais, gebančiais padėti jaunimui ugdyti atsparumą, kritinį mąstymą ir išlaikyti sveiką pusiausvyrą tarp gyvenimo internete ir už jo ribų. Taip programa reikšmingai prisideda prie Europos siekio kurti skaitmeniškai kompetentingas, socialiai atsakingas ir gerovę puoselėjančias mokymosi bendruomenes, pasirengusias šiuolaikinės skaitmeninės visuomenės iššūkiams.

„PeerCo“ mokytojų mokymo programa sukuria tvarų ir lengvai pritaikomą mokytojų profesinio tobulėjimo modelį, kuris stiprina Europos šalių bendradarbiavimą ir reikšmingai prisideda prie ilgalaikės skaitmeninių kompetencijų bei gerovės ugdymo pažangos švietime.

Projektas „PeerCo: Empowering Secondary Students Against Social Media-caused Distortion through Collaboration“ yra bendrai finansuojamas Europos Sąjungos.

Šiame leidinyje pateiktos nuomonės ir požiūriai yra tik autorių ir nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar Ispanijos švietimo internacionalizavimo tarnybos (SEPIE) poziciją. Nei Europos Sąjunga, nei finansavimą suteikusi institucija negali būti laikomos atsakingomis už jų turinį.

(CC BY-SA) Licencija

Jūs galite:

- Dalintis – kopijuoti ir platinti medžiagą bet koku formatu ar laikmena;
- Adaptuoti – perkurti, keisti ir naudoti medžiagą bet kokiam tikslui, įskaitant komercinį.

Licencijos davėjas negali atšaukti šių teisių, jei laikotės šių sąlygų:

Sąlygos

Priskyrimas (Attribution)

Turite tinkamai nurodyti autorių, pateikti nuorodą į licenciją ir pažymėti, ar buvo atlikti pakeitimai. Tai galite padaryti bet koku pagrįstu būdu, tačiau ne taip, kad atrodytų, jog licencijos davėjas jus ar jūsų naudojimą remia.

Tapatumo išlaikymas (ShareAlike)

Jei keičiate ar remiksuojate medžiagą, turite savo kūrinį platinti pagal tą pačią licenciją kaip ir originalą.

Be papildomų apribojimų (No additional restrictions)

Negalite taikyti papildomų teisinių ar techninių apribojimų, kurie ribotų kitų galimybes naudotis licencijoje suteiktomis teisėmis.

PEERCO:
MOKINIŲ ĮGALINIMAS KOVOTI SU
SOCIALINIŲ TINKLŲ SUKELIAMAIS
IŠKRAIPYMAIS PER BENDRADARBIAVIMĄ
2026 M.

Šis darbas licencijuotas pagal „Creative Commons“ licenciją. Priskyrimas – Nekomercinis – Palikimas. 4.0 tarptautinė licencija.

Co-funded by
the European Union

2024-1-ES01-KA220-SCH-000244626